NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
v petek izide TV OKNO

Link
Link
Link
ELEKTRONSKA BANKA
za občane, zasebnike in pravne osebe
Gorenjska Banka
Banka s poslubom

GORENJSKI GLAS®

Leto LVI - ISSN 0352 - 6666 - št. 02 - CENA 180 SIT (14 HRK) Kranj, torek, 7. januarja 2003

Foto: Tina Dokl

Smučarji

Minuli konec tedna smo dobili še eno potrditev, da je naša smučarija v krizi. Na vseh tekmah svetovnega pokala je našim smučarjem in smučarkam skupaj uspelo osvojiti zgolj peščico točk, najboljši pa je bil rezultat "veterana" Uroša Pavlovčiča, ki je na domači tekmi v Kranjski Gori uspel zbrati toliko moči, da se je - kot edini naš - uvrstil v elitno deseterico najboljših veleslalomistov na svetu.

Kaj klavrna tolažba, če vemo, da so pod Vitrancem naši smučarji že štirikrat stali prav na vrhnji stopnički zmagovalnega odra in da so prav doma tradicionalno radi prekrižali načrte najboljšim v svetovnem pokalu. Tudi dekletom v Bormiu ni šlo nič bolje in ljubitelji smučanja, ki jih pri nas vendarle ostaja še kar veliko, bodo bolj ali manj potrpežljivo čakali, da spet pridejo boljši časi. Vmes bodo malce nevoščljivo, a vendar občudujoče, opazovali uspehe Janice in Ivice Kostelića in ugotavljali, da je pač za vsak uspeh potrebno trdo delo, veliko odrekanja in tudi denarja, pa čeprav iz lastnega žepa.

To že dolgo vedo tudi organizatorji tekmovanja za Pokal Vitranc, ki so letos (znova) do zadnjih ur trepetali, ali bo njihovo delo obrodilo plodove (tekmo) ali pa jim bo zadnji hip vse odnesla odjuga. Nato so upali, da bo zdržala tudi žičnica in da v zadnjem trenutku smučarji ne bodo ostali na štartu. Na srečo se je tudi tokrat izšlo. V soboto je proga zdržala, v nedeljo ni bilo preveč novega snega, tekmovalci pa so "žičniškega muzeja" v Podkorenu tako že vajeni in se vsako leto znova ob pogledu na zastarelo vlečnico oziroma sedežnico le muzajo.

Organizatorji so zasluženo na koncu prejemali čestitke in pohvale, češ, da so pravi zmagovalci oni. Toda člani organizacijskega komiteja se tega niso pretirano veselili. Vedo namreč, kaj vse na poligonu manjka: od štirisedežnice, sodobnega sistema umetnega zasneževanja, razsvetljave... In komaj še verjamejo, da bo ob 43. Pokalu Vitranc, če jim ga bo sploh še treba organizirati - kljub obstoječim načrtom in vsakoletnim obljubam -, kaj bolje.

Vilma Stanovnik

Zadavil nasilnega očeta

19-letni Simon Divjak je v petek, 3. januarja, okrog desetih zvečer v stanovanju bloka na Hrušici 71 c umoril svojega 43-letnega očeta Gabrijela Divjaka.

Jesenice - Lani so bili na Gorenjskem štirje umori, prvi letošnji pa se je zgodil že na pragu novega leta. Tudi v tem so okoliščine zelo podobne lanskim. Kar trije so se namreč zgodili v družini, četrti v sosedstvu, vsem pa so botrovali slabi medsebojni odnosi, v katerih je bil v treh primerih glavni akter alkohol.

Alkohol je bil doma tudi pri Divjakovih s Hrušice. Po njem je redno posegal oče Gabrijel, sicer zaposlen v jeseniški klavnici, prav alkohol pa gre na žalost zelo pogosto z roko v roki z nasiljem. Pijani oče se je namreč izživljal tako nad ženo kot obema otrokoma. Hči se je odselila, brž ko se ji je pokazala priložnost, na svoje pa je poskušal tudi sin Simon.

Družinska tragedija se je pletla več let.

V petek se je Gabrijel Divjak s pivskim prijateljem okrog devetih zvečer vrnil domov. Simon se je pred grozečim nasiljem z materjo umaknil k sestri, okrog 21.50 pa se je sam vrnil domov, očitno preverit, ali je "ozračje" že varno ali ne. Oče naj bi ga zmerjal, udaril po glavi, vpil, da ga bo ubil. V tistem naj bi ga sin podrl na tla, da je udaril ob rob mize in začel krvaveti po glavi, na tleh ležečega pa naj bi nato Simon zadavil z 1,7 metra dolgo vrvico za čiščenje orožja, s katerim je oče, član jeseniške lovske družine, sicer rad grozil. Po dejanju je Simon odšel po mamo in sestro, ob 22.40 pa je vstopil na policijsko postajo na Jesenice in povedal, kaj je storil. **Več na 9. strani** **H. J.**

V petek TV okno

Gorenjski glas v leto 2003 stopa z novo petkovo prilogo TV okno, ki je namenjena televizijskim sporedom.

V petek, 10. januarja, bo prvič izšla priloga TV okno, ki bo nato redno priloga petkovih številk Gorenjskega glasa. Prepričani smo, da boste TV okna veseli, saj vam bo vsak teden odprlo pogled na sporede 34 nacionalnih, regionalnih in mednarodnih televizijskih programov. TV okno bo izhajalo na 48 straneh, od tega bo sporedom namenjenih 28 strani, preostale pa zanimivostim - zlasti glasbenim - iz vseh koncev Slovenije.

TV okno je namreč skupni projekt petih pokrajinskih časopisov in Dela, kjer imajo s pripravljanjem televizijskih sporedom že veliko izkušenj. Poleg Gorenjskega glasa je TV okno priloga Primorskih novic iz Kopra, Novega tednika iz Celja, Tednika s Ptuja in Vestnika iz Murske Sobote. TV okno bo zato izhajalo v nakladi 100 tisoč izvodov, kar pomeni, da je bistveno cenejše kot če bi ga pripravljali sami.

Vendar se kljub temu nismo mogli izogniti podražitvi Gorenjskega glasa, ki poslej ob torkih stane 180 tolarjev in ob petkih 290 tolarjev. Poleg nove priloge TV okno smo morali seveda upoštevati inflacijo, ki je lani znašala 7,2 odstotka, z letošnjim letom se je podražila pošta, razširiti nameravamo obseg Gregorja, povečati obseg barvnih strani in še kakšno novost bomo pripravili med letom.

Če še niste, se vam vsekakor splača postati naročnica oziroma naročnik Gorenjskega glasa, saj vam ob koncu leta poklonimo letopis, vsak mesec Gregorja in mali oglas. Rednim plačnikom naročnine priznavamo 20-odstotni popust in tako za letošnje prve tri mesece 4.744 tolarjev. Lani je znašala 4.160 tolarjev, kar pomeni, da se je povečala za 584 tolarjev oziroma za 195 tolarjev mesečno. Eno pivo na mesec manj, je pribil naš sodelavec, ljubitelj piva. Podražitev seveda lahko preračunate tudi v kakšno drugo stvar in verjetno boste prav tako ugotovili, da ni tako veliko, kot morda izgleda na prvi pogled.

Še večjega, in sicer 25-odstotnega popusta so deležni naročniki, ki se odločijo za letno naročnino. Letos znaša 18.060 tolarjev. Če jo boste do konca januarja plačali v naši službi za male oglase na Zoisovi 1 v Kranju (nasproti sodišča), vam bomo dodali še 5-odstotni popust, kar pomeni, da boste deležni 30-odstotnega popusta in naročnina vas bo veljala 16.856 tolarjev. Če vas zanima še karkoli v zvezi z naročnino, lahko pokličete Gordano na telefonsko številko 04/201-42-41 ali 031/626-154. Želimo si, da (p)ostanete članica oziroma član velike Glasove družine.

Uredništvo

Osebnost leta dr. Janez Potočnik

Ljubljana - Dr. Janez Potočnik, gorenjski rojak iz Krope, minister za evropske zadeve, je bil v izboru časopisa Delo izbran za osebnost leta 2002. Dr. Janez Potočnik je bil izbran za zmagovalca zaradi uspešnega vodenja pogajanj o vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Dr. Potočnik velja med ljudmi za zelo prijaznega in preprostega človeka, ki za vsakogar najde prijazno besedo in pojasnilo. Čestita tudi Gorenjski glas.

9 770352 666018
GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI TEL: 2014 247
2014 248
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj,
Zoisova 1, 4000 Kranj

Referenduma o železnici in telefoniji

Referenduma o preoblikovanju in privatizaciji Slovenskih železnic in o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje bosta v nedeljo, 19. januarja. Leto 2003 bo leto referendumov.

Ljubljana - Januarja bomo državljanke in državljani Slovenije z volilno pravico povabljeni na referendum, ki bo **v nedeljo, 19. januarja.** Na enem referendumu se bomo odločali o dveh zadevah: o privatizaciji in preoblikovanju javnega podjetja Slovenske železnice in o vračanju vlaganj v izgradnjo javnega telekomunikacijskega omrežja. Oba referenduma sta vezana na zakona, ki sta v postopku oziroma sta bila sprejeta v državnem zboru.

Pri **preoblikovanju in privatizaciji javnega podjetja Slovenske železnice** je vlada predlagala ustanovitev osrednjega holdinga in več hčerinskih podjetij, čemur so nekateri železničarski sindikati in tudi nekatere politične stranke nasprotovale in izpolnile pogoje za razpis referenduma. Zagovorniki referenduma menijo, da je treba ohraniti enovito javno podjetje za opravljanje železničarske dejavnosti, katerega večinski lastnik bi bila država, ki bi tudi zagotavljala pogoje za razvoj.

Pri **vlaganjih v izgradnjo javnega telekomunikacijskega omrežja** gre tudi za različne poglede vlade na eni in upravičencev na drugi strani. Vlada je v zakon zapisala, da bo z denarjem od privatizacije Telekoma poplačala vlaganja posameznikov in lokalnih skupnosti v gradnjo predvsem telefonskega omrežja, vendar se bo vračilo gibalo med 20 in 40 odstotki vloženega denarja. Poseben odbor upravičencev je uspel zbrati nad 40.000 podpisov in državni zbor je moral razpisati referendum. Na njem bodo volivci odločali, ali naj država vrne celoten vložek ali samo delen kot predlaga vlada. Po predlogu vlade bi morala država vrniti okrog deset milijard tolarjev, po predlogu predlagateljev referenduma pa veliko več, blizu 30 milijard tolarjev.

Minister dr. Pavel Gantar (desno) zagovarja delno vrnitev vloženega denarja v telefonsko omrežje.

Letos še o Uniji in Nato

Leto 2003 bo v Sloveniji leto referendumov. Razen referenduma o železnici in telekomunikacijah bomo Slovenci letos glasovali o dveh pomembnih odločitvah: o članstvu v Evropski uniji in Natu. Kdaj bosta referenduma, in ali bosta morda združena, še ni odločeno. Predlagani sta obe možnosti: da bi se posebej odločali o Natu in posebej o Evropski uniji ali pa skupaj na enem referendumu. Referendum o Evropski uniji je obvezen, saj je tako sklenil državni zbor, glede Nata pa večina politike meni, da bi bil prav tako nujen referendum. Če bi bila referenduma sedaj, ugotavljajo raziskovalci javnega mnenja, bi bila oba pozitivna. Večina bi bila tako za članstvo v Evropski uniji kot tudi v Natu, čeprav je bila zadnja leta podpora članstvu v Evropski uniji vedno višja kot podpora članstvu v Natu. Nekaj časa je bilo v raziskavah javnega mnenja nasprotnikov včlanitve v Nato več od zagovornikov. Po povabilu Sloveniji za članstvo v Pragi se je tudi podpora članstvu v severnoatlantski vojaški zvezi povečala. Slovenska politika se bo morala kmalu odločiti za čas referendumov.

Jože Košnjek

Grčija predseduje Evropski uniji

Ljubljana - Z začetkom leta 2003 je predsedovanje Evropski uniji po Danski prevzela Grčija. V naslednji polovici leta se bodo pod njenim predsedstvom odigrali pomembni dogodki. Najprej bodo nove članice, med njimi je tudi Slovenija, v Atenah 16. aprila podpisale pristopne listine, na junijskem vrhu v Solunu pa bo medvladna konferenca o prihodnosti Evrope, ki bo nadaljevala delo, ki ga je lani začela posebna evropska konvencija na to temo. V njenem predsedstvu ima Slovenija posebno vlogo: njegov član je poslanec državnega zbora Lojze Peterle. Razen tega ima Slovenija v konvenciji tri predstavnike in tri namestnike.

Predsedujoči konvencije je nekdanji francoski predsednik Valery Giscard d Estaing, v enajstih delovnih skupinah pa deluje veliko uglednih evropskih politikov, kar potrjuje pomen konvencije. Oktobra so bili na seji konvencije predstavljeni načini prihodnjega delovanja, nekaj gradiva o prihodnosti Unije pa je pripravila tudi Evropska komisija. Veliko se je že govorilo o evropski ustavi in imenu sedanje Unije. Predlogi so trije: Evropska skupnost ali unija, Združene države Evrope ali celo Združena Evropa. Največjo podporo ima prvi predlog oziroma sedanje ime. Zoper druga dva je precej pripomb, še posebej v Veliki Britaniji. Kandidatke za članstvo in od konca lanskega leta naprej prihodnje članice bodo lahko sodelovale v razpravah, vendar njihov glas še ne bo imel prave veljave. To bo šele po maju 2004, ko bodo te države po ratifikaciji sporazumov postale članice Unije.

J.K.

Problem so tudi javne finance

Ljubljana - Slovenska politika bo leta 2003 pred pomembnimi izzivi. Predsedniki političnih strank so v pogovorih pred in po novoletnih praznikih opozarjali na številne probleme, med katerim so tudi neurejene javne finance. Predsednik Slovenske nacionalne stranke **Zmago Jelinčič** je dejal, da bo morala sedaj Slovenija začeti plačevati prve račune zaradi ne preveč uspešnih pogajanj z Evropsko unijo. Drugi problem bo meja s Hrvaško, kjer zagovarja organizacijo posebne konference o nasledstvu na morju, ki so si ga protipravno prilastili Hrvatje. Bolj bo potrebno podpirati industrijo, novi predsednik vlade pa bo moral zamenjati še nekatere ministre.

Predsednik Slovenske ljudske stranke **mag. Franci But** je med letošnje prednostne naloge uvrstil izpeljavo referendumov o članstvu v Evropski uniji in Natu. Če ne bi bila uspešna, bi bilo zaman veliko dela. Zdravljenje javnih financ je prav tako zelo pomembna naloga, saj s tako inflacijo v Evropski uniji nimamo kaj iskati. Med druge naloge je uvrstil oblikovanje učinkovite vojske, zmanjševanje javnega dolga, dokončanje denacionalizacije, kjer moramo po njegovem mnenju čim več vrniti v naravi, in rešiti problem vojnih grobišč in dogodkov po vojni.

Dr. Andrej Bajuk, predsednik Nove Slovenije, je med naloge letošnjega leta uvrstil uveljavitev pravne države in spoštovanje zakonov, boj proti inflaciji, kar je ključnega pomena za prihodnost, sicer bomo drugorazredna država, in delovanje socialne države, ki mora preprečiti socialno razslojevanje družbe. Za **Janeza Janšo,** predsednika Socialdemokratske stranke Slovenije, je vzpostavitev demokratičnega ravnotežja glavna naloga v letu 2003. Če se to ne bo zgodilo, bosta monopolizem in korupcija tako razjedli družbeno tkivo, da bosta vstop v Evropsko unijo in nato neizkoriščeni priložnosti.

Predsednik Združene liste socialnih demokratov **Borut Pahor** je med letošnjimi nalogami postavil na prvo mesto uspešna referenduma o vstopu v nato in Evropsko unijo. Če ne bo podpore ljudi, bo padlo v vodo deset, enajst let trdega dela, pa tudi prihodnost države bi bila negotova. Država še vedno porabi več kot ustvari. Temu in javnim financam nasploh bo treba nameniti več pozornosti.

Dominik S. Černjak je ob naštevanju nalog v letu 2003 posebej opozoril na včlanjevanje v Nato in Evropsko unijo, ki je za Slovenijo pomembnejša kot Nato. Obe včlanitvi je treba ustrezno predstaviti ljudem. Pomembni nalogi sta regionalizacija in ustvarjanje ugodnih razmer za generacijo, ki šele prihaja. **Anton Rous,** predsednik Demokratične stranke upokojencev, je med najpomembnejše naloge letošnjega leta uvrstil referenduma o članstvu v Evropski uniji in Nato. Ljudem je treba pojasniti prednosti in slabosti vključitve, vendar pa poudariti, da sta obe organizaciji ključni za uspešno prihodnost Slovenije. Odprava revščine in zagotovitev dostojnega življenja vsem morajo biti ob skrbi za uspešno gospodarstvo glavne naloge države."

Tudi podpredsednik Liberalne demokracije Slovenije **Anton Rop** ima referenduma o Nato in Evropski uniji za letošnji glavni politični nalogi. Slovenija mora graditi prihodnost na znanju, vendar v razmerah nižje inflacije, uspešnega gospodarjenja, nižje brezposelnosti in skrbi za ljudi, ki so v stiski. Pomembno področje je regionalizacija.

J.K.

KUPON ZA MALI OGLAS DO 10 BESED

- BREZPLAČNO -

Kupon s tekočo številko meseca velja samo za tekoči mesec!
Mali glas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustim za naročnike (20 %).
VELJAVNI KUPONI imajo na hrbtni strani odtisnjen naslov naročnika.

KUPON ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS JE OBJAVLJEN VSAK PRVI TOREK V MESECU!

Po telefonu 04/201 42 47 sprejemamo male oglase neprekinjeno 24 ur dnevno, v malooglasnem oddelku na Zoisovi 1 smo Vam na razpolago od ponedeljka do petka med 7. in 15. uro, ob sredah do 17. ure.

KUPON NE VELJA ZA PRAVNE OSEBE (d.o.o. - s.p.)

Pošljite na: GORENJSKI GLAS, 4001 KRANJ, p.p. 124

Ime in priimek, naslov: 1

Naročam objavo malega oglasa v naslednjem besedilu:

Kupon ni veljaven za objavo pod šifro oz. za naslov v oglasnem oddelku.

Pogajanja tudi o morju

Ljubljana - Poslanec Slovenske nacionalne stranke in njen predsednik **Zmago Jelinčič** je avgusta lani predlagal slovenski vladi, da pripravi izhodišča za konferenco držav naslednic Socialistične federativne republike Jugoslavije z mednarodno udeležbo o delitvi Jadranskega morja. Zmago Jelinčič je v vprašanju vladi zapisal, da je bilo do začetka 2. svetovne vojne Jadransko morje z obalo in z otoki večinoma last Kraljevine Italije, še posebej pa to velja za Istro z istrskimi otoki in Dalmacijo. Po kapitulacije Italije 9. septembra leta 1943 je upravo nad temi območji prevzel nemški rajh, ki jih ni priključil ustaški NDH, čeprav je bila ta nemška zaveznica. Po drugi svetovni vojni je dobila jadransko morje Jugoslavija in ne Hrvaška, je zapisal Zmago Jelinčič. Po razpadu bivše Jugoslavije pa si je Hrvaška prilastila tako rekoč celotno morje z otoki. O delitvi morja bi se morali zato pogajati v okviru nasledstvenih pogajanj in ga razdeliti na mednarodni konferenci.

Vlada je odgovorila, da sklic mednarodne konference za razdelitev Jadranskega morja v okviru sukcesijskih pogajanj za Republiko Slovenijo ni sprejemljiv. Ob dogovarjanjih ob osamosvojitvi in iskanju mednarodnega priznanja je Slovenija leta 1992 na Banditerjevo vprašanje glede obstoja državne meje in ozemeljskih zahtev do sosednjih držav odgovorila, da Slovenija ima državno mejo in s tem določeno območje države Slovenije in nima ozemeljskih zahtev do sosednjih držav. Ta izjava je temeljila na dejstvu, da je imela Slovenija na morju pridobljene pravice, ki so ji omogočale trajen in neoviran dostop do odprtega morja v okviru enotnega jugoslovanskega teritorialnega morja. Tudi Dunajska konvencija o nasledstvu držav iz leta 1978 in Dunajska konvencija iz leta 1983, ki ureja delitev premoženja, arhivov in dolgov, ne vsebujeta pravil o delitvi morja med državami naslednicami. Upoštevana je možnost arbitraže, vendar šele v primeru neuspelega dogovarjanja. Vlada je v odgovor tudi zapisala, da je Evropska skupnost v Deklaraciji o smernicah za priznanje novih držav v vzhodni Evropi in Sovjetski zvezi, ki je bila sprejeta 16. decembra leta 1992, za eno od meril določila spoštovanje nedotakljivosti vseh meja, ki se lahko spremenijo le z miroljubnimi sredstvi in medsebojnimi dogovori.

Jože Košnjek

Sožitje v zakonu

Kranj - Odbor za zakon in družino kranjske dekanije vabi na predavanje o vzgoji v narodnostno in versko mešanih zakonih. Predaval bo docent dr. Bogdan Dolenc. Predavanje bo v petek, 10. januarja, ob 20. uri v kranjski župnijski dvorani. **J.K.**

Nad 18 milijard za južno mejo

Ljubljana - Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo bo postala meja s Hrvaško zunanja meja Evropske unije, dolga 670 kilometrov. Na meji je sedaj 67 mejnih prehodov, med katerimi jih je 40 za mednarodni in meddržavni promet, 27 pa je maloobmejnih. Večino mejnih prehodov bo treba preurediti, prilagoditi ali pa zgraditi na novo. Spremembe so potrebne zaradi različnih nalog, ki jih bodo imeli mejni prehodi. Policija bo morala biti še posebej pozorna na širjenje kriminala, cariniki pa bodo izvajali svoj klasični nadzor. Oboji, policija in cariniki, svojih nalog ne bodo opravljali le v imenu svoje države, ampak v imenu vseh držav, članic Evropske unije. Tretja vrsta nadzora pa zajema fitosanitarni in druge nadzore. Pri modernizaciji bo imelo prednost šest mejnih prehodov: cestni prehodi Obrežje, Jelšane in Gruškoveje, železniški prehod Dobova, letališki prehod na Brniku in mejni prehod v Luki Koper. Na drugih mejnih prehodih bo mogoče predvsem potniški promet in tudi promet blaga. Ureditev južne meje bo precejšen strošek. Stroški gradnje in popravil prehodov so ocenjeni na 18,4 milijarde tolarjev. Evropska unija naj bi prispevala 5,4 milijarde. **J.K.**

Bencinska postaja kmalu, kdaj stolpnice in zbirni center?

V zadnjih dveh mesecih so kar tri gradnje, ki so že v teku ali pa šele v načrtih, bolj ali manj razburkale Škofjo Loko. Začelo se je z gradnjo novega Petrolovega bencinskega servisa, nadaljevalo z načrti o novih stolpnicah ob hotelu Transturist, največji odmev pa je doživel projekt izgradnje Zbirnega centra odpadkov na Trati.

Škofja Loka - V začetku oktobra so delavci porušili stavbe bivšega Bandaga, bivše policijske postaje in drugih hiš ob Kidričevi ulici. Takrat se je pokazal lep pogled na tisočletno mesto in mnogi so menili, da bi bilo najboljše ko bi tako tudi ostalo. To je bil vsekakor račun brez krčmarja. Na tem mestu se je že takoj ob koncu rušenj začelo graditi.

Nova bencinska postaja naj bi bila odprta čez slab mesec dni.

Na velikem platoju je pred dvema mesecema začel graditi Petrol novo bencinsko postajo z spremljevalnim programom. Pred tem je bilo potrebno porušiti policijsko vilo z nadstreškom, delavniški objekt z garažami, skladiščno pisarniški objekt ter večetažni prostor z opornim zidom, ki so jih uporabljali v Bandagu. Razen bencinskega servisa bo tu na voljo prodaja gospodinjskega plina v jeklenkah, avtopralnica, vulkanizerska delavnica in gostinski objekt.

"Gre za novo, dokaj veliko investicijo v Škofji Loki, ki bo na koncu prinesla mestu tudi lepši izgled," je povedal župan Škofje Loke Igor Draksler. Bencinska postaja bo predvideno končana v slabem mesecu, takrat pa bo stara Petrolova postaja z zemljiščem vred prešla v last občine Škofja Loka. Na to mesto naj bi se preselil Zavod za pospeševanje turizma Blegoš. Iz vrst Liberalne demokracije Slovenije se je na zadnji seji občinskega sveta v prejšnji sestavi - pred volitvami slišalo, da jih je župan z okrnjenim dnevnim redom (predlog župana je bil prej domenjen z vsemi svetniškimi skupinami) preprečil pobudo oziroma vprašanje o smiselnosti gradnje in morebitni ureditvi parka v tem delu Škofje Loke.

Ob sedanjem hotelu še dva stolpiča?

Na Kapucinskem trgu, točneje ob hotelu Transturist, se pripravlja popolnoma nova investicija. V kleti naj bi zraslo 280 novih parkirnih mest, poleg hotelske stolpnice in že dveh obstoječih pa naj bi dogradili še dve stolpnici. Investicijo podpira predvsem hotel oziroma njen lastnik Pid Triglav, ki naj bi hotelske cilje preusmeril v izgradnjo manjšega hotela v gostilni Krona, to je v centru Škofje Loke. Oba predloga, tako gradnja stolpnic kot opustitev hotela Transturist in preusmeritev v precej manjšega v centru mesta, sta bila deležna precej različnih komentarjev.

Investicija v dve novi stolpnici ter obnovitev sedanjega hotela ter preureditev v stanovanja je sporna tudi za župana Igorja Drakslerja, ki pa v projektu vseeno vidi razvoj mesta in občine. "Javna razgrnitev projekta je bila uspešna, pripomb praktično ni bilo, občina pa od vlagatelja zahteva dopolnitev in izpolnitev nekaterih pogojev glede umestitve objekta v prostor. Že deset let se zavzemamo tudi za idejo o obnovi Krone, zato bomo najverjetneje novemu hotelu dodelili parkirišča za njihove potrebe," je še dodal župan. V nasprotnem taboru, ki se že dalj časa trudi nasprotovati idejam, ki jih podpira župan, pa so prepričani, da bodo novogradnje še bolj iznakazile pogled na ožji del mesta. Obstoječe stolpnice se, resnici na ljubo, že toliko let po izgradnji ne vključujejo v izgled tisočletnega mesta. Z vidika razvoja pa to vseeno pomeni nove garažne, poslovne, gostinske in trgovske prostore kot tudi ogromno novih stanovanj, ki jih Škofja Loka potrebuje.

Hotel Transturist v obsegu, kakršen je, sedaj Škofji Loki ni potreben. Po besedah prejšnjega direktorja Roberta Nograška podjetje več ali manj le životari in ima danes le še 23 zaposlenih. Zasedenost hotela je le četrtinska, saj so imeli v lanskem letu komaj 8.000 nočitev. Novi direktor je Andrej Kolarič, ki bo pripravil več možnosti rešitve hotelskega podjetja. "Najverjetnejši načrt za reševanje podjetja je obnova Krone v starem mestnem jedru, v katerem bo potem 60 postelj. Za to bomo potrebovali 300 milijonov tolarjev, a si obetamo državni denar. Skrajna možnost ostaja tudi prodaja obeh - tako Krone kot Transturista in odhod Pid Triglav iz Škofje Loke," je povedal Kolarič.

Zemljišče namenjeno za zbirni center je še najbolj razburkal krajane Frankovega naselja in politično sceno Škofje Loke.

Nova ureditev Kapucinskega trga (slika Ljubljanski biro za arhitekturo).

Bo ali ne bo zbirni center nevarnih odpadkov?

Marca lani je minister za okolje in prostor izdal Odredbo o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe, ki občinam nalaga ureditev zbirnih centrov. Takšnega želi občina zgraditi v Frankovem naselju, kjer pa so proti gradnji najbližji krajani kar dvakrat sklicali občni zbor in občinski upravi zažugali: "Nismo proti ureditvi takšnih zbirnih centrov nevarnih odpadkov ali po domače smeti, smo proti lokaciji, ki je nasproti vrtca, ob zelo obremenjeni cesti in na zemljišču, kjer bi morala stati nova garažna hiša!"

Usmeritve občine je na drugem občnem zboru krajanov povzel direktor občinske uprave Jernej Prevc: "V Škofji Loki bomo imeli dva zbirna centra v dveh največjih naseljih. Glede na presojo za okolje, ki smo jo naročili pa zadržkov za postavitev zbirališča v Frankovem naselju ni!" Župan Draksler je ob tem dodal, da je ta projekt za ljudi, ki tam živijo, saj so takšni centri v Evropi preizkušen model ravnanja z odpadki.

Ali bo na predvideni lokaciji zgrajen zbirni center za posebne odpadke, eden prvih v Sloveniji, ali bo Škofja Loka dobila nove stolpnice in preselitev hotelske dejavnosti v manjši objekt v središču mesta, bo pokazal čas. Prav tako je stvar časa tudi, kako se bo obnesla nova bencinska postaja in nova lokacija Turistično informacijskega centra. Vsekakor pa so ti trije primeri pokazali, da se bo v prihodnjih štirih letih, kolikor traja županski in svetniški mandat, odvijal boj za prevlado med županom na eni in močno opozicijo na drugi strani. Na plečih občank in občanov seveda.

Boštjan Bogataj,
foto: Gorazd Kavčič

Borcem je kršena pravica do odgovora

Območno združenje borcev in udeležencev NOB Škofja Loka protestira, ker jim Televizija Slovenija ni omogočila objavo prispevka kot odgovor na omalovaževanje Cankarjevega bataljona in dražgoške bitke v prispevku 8. maja lani.

Škofja Loka - Pred vsakoletno proslavo v Dražgošah, letošnja bo v nedeljo, 12. januarja, in tudi po njih, postajajo še posebej zadnja leta aktualne razprave o pomenu boja Cankarjevega bataljona januarja leta 1942 v vasi pod Jelovico. Po lanski proslavi v počastitev 60-letnice bitke so se razvile v javnosti nekatere ostre polemike, ki so se zavlekle v letošnje leto. O tem priča **Informacija o oddaji RTV Slovenija o dražgoški bitki**, ki jo je posredovalo Območno združenje borcev in udeležencev NOB Škofja Loka. Zanj je bil nesprejemljiv prispevek novinarja Jožeta Možine o Dražgoški bitki, ki je bil objavljen 8. maja lani v oddaji Tednik.

"Prispevek je izzvenel kot podcenjevanje velike epopeje Cankarjevega bataljona, kot poskus razvrednotenja tega dogodka in kot omalovaževanje narodnoosvobodilnega boja. Razumljivo je, da je Območno združenje borcev in udeležencev NOB Škofja Loka takoj po oddaji skušalo uveljaviti pravico do odgovora, ki je konec koncev utemeljena v zakonu. Nismo želeli posebej razčlenjevati oddaje omenjenega novinarja, ampak smo zaprosili odgovorno urednico TV Slovenija Tanjo Starič, da nam omogoči pripravo oddaje o Dražgoški bitki iz našega zornega kota. Uredništvo Tednika je na naše pismo z 20. maja 2002 hitro reagiralo. Zadolžili so novinarja Kira Clara, da posname novo oddajo na isto temo in jo pripravi kot prispevek za Tednik 27. junija 2002. Zadolženemu novinarju smo zagotovili vse potrebne pogoje in sogovornike za snemanje oddaje, ki je bila posneta in pripravljena za dogovorjeni datum. Izkazalo pa se je, da 27. junija prispevka ni bilo na sporedu. Ko se je bližal nekoč proslavljeni 4. julij, smo pričakovali, da je uredništvo Tednika oddajo pač premaknilo na ustreznejši datum. Žal pripravljenega prispevka niso vključili v Tednik tudi 4. julija. V prepričanju, da imamo pravico do odgovora in zaradi negodovanja mnogih občanov zaradi načina obravnave Dražgoške bitke smo 10. julija naslovili vljudno pismo odgovorni urednici dnevno informativnih oddaj TV Slovenija Tanji Starič in jo prosili za pomoč in sodelovanje. Ker smo o zadevi obvestili tudi Glavni odbor Zveze združenj borcev NOB Slovenije, je njegov predsednik 12. julija naslovil še svoje pismo predsedniku sveta RTV Janezu Kocjančiču. Odgovorna urednica Tanja Starič nam je 15. julija vljudno odgovorila, da prispevek Kira Clara ni bil primeren za objavo, saj naj bi bil predvsem slikovno premalo skrbno in temeljito pripravljen. Že takrat je podvomila o umestnosti objavljanja take oddaje v Tedniku, ampak je najavila novo oddajo Omizje, v kateri bi vsestransko osvetlili dogodke v Dražgošah v januarju 1942," je zapisano v pismu škofjeloškega borčevskega združenja. Pismo omenja tudi komentar v Mladini z 22. julija lani, v katerem je bilo kritizirano ravnanje vodstva TV Slovenija in zapisano, kdo naj bi se uprl objavi tega prispevka. Ker do konca julija ni bilo nobene reakcije, je borčevsko združenje 31. julija lani znova opozorilo odgovorno urednico na pravico odgovora in menilo, da odlaganje oddaje ne rešuje problema.

"Žal se ni zgodilo nič. Škofjeloški borci smo skušali večkrat priti v telefonski stik z odgovorno urednico, da bi zadevo vendarle premaknili z mrtve točke. Verjamemo sicer, da je na odgovorni funkciji urednica močno zasedena, vendar smo prepričani, da bi se spodobilo vrniti telefonski klic ob najprimernejšem času, vendar so telefoni vztrajno molčali. Po pogovoru na glavnem odboru ZZB NOV Slovenije je član glavnega odbora in član sveta RTV Slovenija Lado Pohar pismeno opozoril odgovorno urednico, da zmanjkuje časa za pripravo obljubljene oddaje, ki naj bi bila na sporedu v primernem programskem času pred osrednjo slovesnostjo v Dražgošah, ki bo 12. januarja leta 2003. Po tem pismu je območno združenje borcev in udeležencev NOB Škofja Loka še nekajkrat skušalo priti v stik z odgovorno urednico, vendar zaman. Brez odgovora je ostal tudi zadnji faks, ki smo ga Tanji Starič posredovali 24. decembra 2002," so zapisali v informaciji.

"Opisana zgodba izpostavlja vsaj nekaj ključnih vprašanj. Ali smo res dosegli točko, ko lahko odgovorni delavci sredstev javnega obveščanja po lastni presoji krojijo polpreteklo zgodovino, kot ustreza njihovim interesom in interesom njihovih botrov? Ali za osrednje medije ne velja zakon o medijih, po katerem je prizadeti stranki zakonsko zagotovljena pravica do odgovora? Ali res lahko izkrivljeno osebno stališče spreminja ključne dogodke iz naše polpretekle zgodovine? Ali mora res večina dobromislečih Slovencev prejemati prirejene informacije o ključnih dogodkih NOB? Prepričani smo, da vsa taka vprašanja zaslužijo negativen odgovor. Območno združenje borcev in udeležencev NOB Škofja Loka si bo ob podpori glavnega odbora ZZB NOB Slovenije še naprej prizadevalo, da slovenski javnosti ustrezno predstavimo argumentirano sliko Dražgoš in dražgoškega boja, tako kot ga ta dogodek zasluži. Najlepše dokazilo, kaj večina Slovencev o Dražgošah misli in čuti, so vsakoletne dražgoške prireditve, na katerih se zbere več tisoč dobro mislečih Slovencev, ki jim tudi popačena slika ne more vzeti prave predstave o dražgoški epopeji," je zapisano na koncu informacije škofjeloškega borčevskega združenja.

Jože Košnjek

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marija Volčjak
Namestnika odgovorne urednice
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik
Uredništvo
novinarji - uredniki:
Boštjan Bogataj, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peternel, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci Matjaž Gregorič, Renata Škrjanc, Simon Šubic
fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik
lektorica

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino
Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. **Redna priloga naročniških izvodov zadnji torek v mesecu je Gregor. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica:** Marija Volčjak / **Priprava za tisk:** Media Art, Kranj / **Tisk:** SET, d.d., Ljubljana / **Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si /Mali oglasi:** telefon: **04/201-42-47** sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 7. do 15. ure, sreda do 17. ure. **Naročnine**: trimesečni obračun - individualni naročniki (fizične osebe - občani) imajo 20 % popusta. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA preklica; odpovedi veljajo od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročnina 80 evrov. Oglasne storitve: po ceniku. DDV po stopnji 8,5 % v ceni časopisa / **CENA IZVODA:** 180 SIT (14 HRK za prodajo na Hrvaškem).

Tovornjaki vozijo kar mimo zapore

Kdaj bo obnovljena cesta v Dovžanovi soteski nad Tržičem, še ni znano. Domačine pa skrbi, ker še vedno prevažajo les v dolino.

Tržič - Najbolj dramatično vprašanje na decembrski seji tržiškega občinskega sveta je postavil Janez Meglič iz Jelendola. Zanimalo ga je, kdo bo ustavil prevoznike lesa, ki se ne zmenijo za zaporo na poškodovani cesti. Vprašal je tudi, kdaj se bodo končno lotili obnove velikega udora na serpentini nad geološkim stebrom v Dovžanovi soteski.

Na drugi seji občinskega sveta občine Tržič je kar devet svetnikov dalo razne pobude in postavilo vprašanja vodstvu občinske uprave. Eden najbolj vztrajnih članov sveta je gotovo **Janez Meglič**, ki je bil do zadnjih volitev tudi predsednik KS Dolina - Jelendol. On je ponovno opozoril na probleme, ki jih imajo vaščani zaradi velikega udora na cesti v Dovžanovi soteski. Čeprav je del cestišča na ovinku nad geološkim stebrom zgrmel v dolino že junija 2002, se od takrat ni zgodilo veliko. Zoženo cesto so le zavarovali z ograjo in prepovedali promet za težke tovornjake in avtobuse. Nekaj časa res niso opazili tovornjakov, sedaj pa se prevozi lesa iz Jelendola v dolino spet normalno nadaljujejo. Zato je svetnika iz tega kraja zanimalo, ali so zaporo ceste za tovorni promet ukinili, obenem pa tudi, ali so že dosegli dogovor za sanacijo ceste. Župan **Pavel Rupar** je pojasnil, da je zapora za tovornjake še vedno veljavna, vendar prevozniki lesa tega ne upoštevajo. Na kršitve opozarjajo policijo, kar pa ne zaleže. Občina Tržič je predlagala Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS ter podjetju EGOLES podpis pogodbe za sofinanciranje obnove poškodovane ceste, vendar nihče ne kaže zanimanja za sodelovanje. Namesto da bi pomagali popraviti povzročeno škodo, celo tožijo občino zaradi uvedbe nadomestil za čezmerne obremenitve njihove ceste. Kot je ugotovil **Izidor Jerala** iz urada za urejanje prostora, so strokovnjaki potrdili, da je prišlo do zrušitve cestišča zaradi pretežkih tovorov. Na omejitev 8 do 10 ton skupne teže v prometu skozi sotesko se vsi požvižgajo. Policija sicer izvaja kontrole, vendar se vozniki tovornjakov o tem obveščajo po radijskih zvezah in se kaznim izognejo. Sam se boji, da se bo zgodila nesreča prej, preden se bodo prevozniki lesa spametovali. Žal občina nima sama dovolj sredstev za drago obnovo ceste, saj so leta 1996 določena nadomestila za obrabo cestišča zelo nizka. Tako ostaja ta problem še naprej nerešen. S problemi zemeljski plazov in hudournikov je bilo povezano tudi vprašanje, ki ga je izrekel **Drago Ficko** iz vrst LDS. Zanimalo ga je namreč, ali ima občina kartografski pregled plazovitih terenov in sprejete ukrepe v zvezi s tem. Njemu je Izidor Jerala odgovoril, da je za izdelavo takih kart zadolžena država. Gre za grob pregled najbolj ogroženih območij, ki ne zajema vseh manjših lokacij. Sami ocenjujejo, da so razmere na tem področju v občini katastrofalne. Največja problema sta gotovo zemeljski plaz nad Kranjsko cesto od Tržiča proti Pristavi in neurejeno odvajanje hudourniških voda v Bistrici. Človek se težko upre tako velikim naravnim pojavom s škodljivimi posledicami, vsak posameznik pa lahko uredi vsaj odvajanje padavinskih voda pri svoji hiši. Zaenkrat ne odpirajo v občini nobenih novih stavbnih površin, ob spremembah prostorskega plana pa bodo upoštevali tudi ogroženost zaradi omenjenih vplivov.

Stojan Saje

Pločnik in parkirišča

Komenda - V programu komunalnega urejanja v občini Komenda je bil na primer poleg pločnika od Most proti Žejam, kanalizacije in ureditve ceste v Suhadolah in še nekaterih drugih del tudi pločnik s parknimi prostori na Glavarjevi cesti v Komendi. Od poznane Glavarjeve bolnice do cerkve v Komendi je bila cesta ozka in zato tudi zaradi prometa nevarna za pešce, ki so bili namenjeni v cerkev ali na pokopališče. Pred koncem leta so v občini iz proračunskih sredstev uspeli uresničiti načrtovani program in urediti ob cesti (pod pokopališčem) pločnik za pešce, nasproti pa deset parkirišč. Izvajalec del je bil Žurbi team Kamnik skupaj z Rešet Kranj, nadzor pa je izvajal Lokainvest. Komunalna ureditev tega dela bo veljala 34 milijonov slovenskih tolarjev, dokončali (s položitvijo finega asfalta in nekaterimi obrobnimi zemeljskimi deli) pa jih bodo spomladi.

Andrej Žalar

Praznično leto

Zbilje - Kulturno umetniško društvo Zbilje je pred koncem leta na rednem letnem občnem zboru s pregledom dela poudarilo še posebej nekatere dogodke v vaški skupnosti. Prvi takšen je dan zemlje, ki ga vsako leto obeležijo 19. aprila. Takrat opozorijo na ekološke zmedenosti sodobnega časa. Od 20. do 24. junija se spomnijo običajev iz kresovanja. V začetku septembra je v Zbiljah žegnanje oziroma semenj. Takrat praznujejo v spomin na leto 1884, ko je bila posvečena vaška cerkev sv. Janeza Krstnika. Konec decembra pa je v društvu zasnovan kot srečanje vseh članov in njihovih prijateljev. To srečanje pa posvečajo fotografiji in njenim avtorjem. Tako je bilo tudi ob koncu leta, ko so v pregledu dela odprli razstavo dogodkov minulega leta in razstavo avtorja Boštjana Malovrha. Delovno srečanje s predstavo dogajanj med letom na razstavi so člani kulturno umetniškega društva Zbilje imeli v Galeriji turističnega društva Zbilje.

Andrej Žalar

Začel se bo filmski četrtek

Kranj - V četrtek, 9. januarja, ob 20. uri, bo v kinu Storžič na sporedu nemški psihološki triler *Eksperiment*, prvi izmed filmov uvrščenih v abonma "Filmski četrtek", ki so ga letos pripravili v Kinu Kranj. Abonma ponuja pet pretežno evropskih filmov, ki so v zadnjih letih zaznamovali kinematografska platna in na različnih festivalih dobivali prestižne nagrade. Prihodnji četrtek bo tako sledila komična drama *Pet minut slave* (na ljubljanskem LIFFE 2001 ovenčana z nagrado občinstva), v nadaljevanju pa še odličen španski triler *Intacto*, srhljivka *Vsiljivci*, ciklus pa bo zaključila francoska drama *Mesto je mirno*, film, ki ga je mednarodno združenje filmskih kritikov izbralo za evropski film leta 2000.

I.K.

Le zdravje naj bo!

Po domače Polenškov Tone iz Bačen v Poljanski dolini je zadnjo soboto v decembru praznoval 90-letnico. V krogu domačih so mu predvsem zdravja zaželeli tudi župan Jože Bogataj, predsednica Rdečega križa Jana Rojc in članica odbora RK za Gorenjo Dobravo Erika Štruc. Slavljencu je z venčkom domačih voščil tudi Gorenjevaški oktet.

Tone Debenec se je rodil 28. decembra 1911 kot tretji otrok od šestih, ki so odraščali na Polenškovi hribovski kmetiji. Ni mu bilo vse z rožicami postlano, saj mu je že pri 18. letih umrl oče. To je pomenilo, da so morali ostali toliko bolj trdo poprijeti za delo na posestvu, ki je takrat merilo okrog 25 ha. "Za danes se to ne sliši prav veliko, vendar je vse v hribovitem svetu, katerega obdelovanje je bilo zelo težavno," je povedala žena najstarejšega sina Toneta. Tudi dodatnega zaslužka se na kmetiji niso branili. Sam je, kot pravi slavljenec, pogosto vpregel konja in "fural", tudi v bolj oddaljene kraje. Včasih je tako moral že ponoči odriniti od doma, da je bil zjutraj tam, kjer so ga potrebovali. Še posebej živo pa se Polenškov Tone spominja, kako sta z očimom, mama se je namreč še enkrat poročila, pobirala kamenje in kuhala apno. Kamenje, ki so ga pripravili že poleti, so pozimi s konji ali voli vozili z brdraskega pruga. Izdelovali so tudi zidake, iz katerih je leta 1947 sedaj 90-letnik, ki je prevzel kmetijo, začel graditi novo hišo, saj je bila stara premajhna in v že zelo slabem stanju. Ker pa so pridne roke naredile preveč "ceglov", je poleg domačije zrasel še nov hlev.

21. maja 1951 sta si z Milko v cerkvi sv. Urbana na Gorenji Dobravi obljubila večno zvestobo, ki je trajala 47 let, do njene smrti leta 1998. Rodilo se jima je 5 otrok, od katerih pa so dve punčki pokopali kmalu po rojstvu. Trije sinovi Tone, Janez in Franci tako pišejo zgodovino Polenškove domačije, katero sedaj vodi najstarejši sin Tone. Ostala dva sta se poročila le nekaj kilometrov stran. Skupaj ima slavljenec tako osem vnukov in prav vesel je njihovega obiska, pravnuke pa še čaka.

Ob lepih željah izrečenih ob njegovem jubileju si je slavljenec zaželel samo zdravja, saj po operaciji oči ne vidi več prav dobro in tako sedaj ne more več gledati televizije in brati časopisov. Njegovi dnevi so postali enolični, zato pa je toliko bolj vesel obiskov, ki mu popestrijo dan.

Ni pa Polenškov Tone samo delal. Rad je obiskoval daljne in bližnje kraje, predvsem s kolesom, kasneje pa tudi z motorjem. Pred 23 leti sta z ženo celo odpotovala v Avstralijo k njeni sestri in si malo ogledala ta daljni svet. Lani pa se je zelo razveselil obiska nečakinje in nečaka iz Avstralije, saj je bil to njun prvi obisk tako oddaljenih sorodnikov.

Tina Čadež

Novoletno srečanje invalidov

V soboto je Društvo invalidov Škofja Loka v Kroni pripravilo tradicionalno novoletno srečanje članov.

Škofja Loka - Društvo, ki deluje od leta 1974 in ima približno 780 članov, danes vodi predsednica Poldka Demšar. Člani prihajajo iz treh občin: Škofje Loke, Gorenje vasi - Poljane in Železniki, petdeset med njimi se je v soboto veselilo ob svečani večerji in glasbi.

Poldka Demšar

"Vsako leto naredimo vsaj pet izletov po Sloveniji," nam je povedala Demšarjeva in nadaljevala: "Odpravimo se kopat, ogledujemo si znamenitosti in podobno. Odpravljamo se tudi na razne pohode in tekmujemo v štirih športnih panogah." Vsako leto društvo pripravi tradicionalno srečanje invalidov, na katerega povabijo vse invalide z Gorenjske in tudi pobratena društva. Srečanja s kulturnim programom se udeleži prek 250 ljudi.

"Težave? Seveda imamo največ težave z pomanjkanjem denarja. Z več sredstvi bi lahko večkrat peljali delno pokretne invalide na izlet ali pa bi našim članom pomagali z ozimnico in podobno," je povedala Demšarjeva. Danes je v društvu približno 23 nepokretnih članov, 15 na vozičkih, dva slepa in seveda še vrsto drugih. Svoje prostore imajo v Stari Loki, v starem gradu Doma slepih in slabovidnih, uradne ure pa imajo vsako sredo od 16. do 18. ure.

Boštjan Bogataj

V Kroni je bilo v soboto zelo veselo.

Dražgoše pripravljene na prireditev

Osrednja slovesnost bo v nedeljo, 12. januarja, ob 12. uri pri spomeniku v Dražgošah, na kateri bo govoril predsednik slovenske vlade mag. Anton Rop.

Kranj - Predstavniki organizacijskega komiteja letošnjih prireditev v Dražgošah, ki ga vodi predsednik **Zdravko Krvina**, so na včerajšnji konferenci za novinarje v prostorih Elektra Gorenjske v Kranju povedali, da so se prireditve že začele, vrhunec pa bo v nedeljo, ko bo opoldne pri spomeniku v Dražgošah osrednja proslava, na kateri bo govoril novi predsednik slovenske vlade mag. Anton Rop. To bo eden njegovih prvih javnih nastopov. V nedeljo do 11. ure bodo prišli v Dražgoše številni pohodniki, prav tako pa tudi številni kolesarji. Prva prireditev je bila 21. decembra lani, ko je bilo v Poljanah srečanje borcev, udeležil pa se ga je tudi član sveta Zveze borcev Slovenije Janez Stanovnik. Še pet živih borcev Cankarjevega bataljona se bo jutri zbralo na vsakoletnem srečanju v Zali Logu. Med vsemi pohodi bosta najtežja 24. spominski pohod po poti Cankarjevega bataljona s Pasje ravni do Dražgoš in 4. pohod iz Železnikov preko Ratitovca v Dražgoše. Vsak bo trajal okrog deset ur in na oba sta primerna za dobro utrjene in opremljene planince. Obvezna bo uporaba svetilke in opreme, ki jo zahteva tak pohod. Zbor pohodnikov s Pasje ravni bo v soboto, 11. januarja, ob 22. uri pri kmetu Koširju na Pasji ravni. Za pohod je vedno večje zanimanje. Lani je bil dosežen rekord, ko je krenilo na pot 537 pohodnikov. Tudi letos jih pričakujejo veliko. Prav tako narašča zanimanje za pohod iz Železnikov preko Ratitovca do Dražgoš. Lani je zahtevno pot prehodilo 71 pohodnikov. Zbirališče pohodnikov bo v soboto, 11. januarja, ob desetih zvečer pri bazenu v Železnikih. Kolesarji bodo krenili v Dražgoše iz štirih smeri. Iz Kranja bodo odšli v nedeljo ob 9. dopoldne in vozili v strnjeni kolini preko Podblice v Dražgoše. Pomembna prireditev bo v soboto na Pokljuki, kjer bo na Rudnem polju tekkmovanje domačih in tujih vojaških ter policijskih patrulj. Tekmovalo bo nad 340 vojakov in policistov.

Na prireditev se pripravljajo tudi v Dražgošah, kjer ne bo nihče lačen ali žejen, Prodajali bodo tudi značke Prijatelj Dražgoš. Izkupiček bo porabljen za obnovo doma Cankarjevega bataljona pod spomenikom. Na konferenci so poudarili, da bo množična udeležba najboljši dokaz, da so Dražgoše spoštovane med Slovenci in da nimajo prav tisti, ki jih skušajo izbrisati iz zgodovine.

Jože Košnjek

Terra Folk: vse, kar si želite vedeti o glasbi

Glasba s planeta Zemlja

"Ne, ne gremo v studio razmišljat, kako bomo naredili 9 novih skladb in en remix za novo ploščo. Posnamemo jo, ko se nabere material zanjo. Lahko bi izdali že tretjo," ob drugi plošči Pulover ljubezni razmišljajo odlični glasbeniki iz skupine Terra Folk.

Ljubljana - "Naše skladbe na nek način nastajajo na odru. Improvizacija. Preizkusimo jih na publiki, seveda ne na živalih, in potem pridejo na repertoar," je hudomušen kitarist Danijel Černe, poleg pihalca Boštjana Gombača in violinista Bojana Cvetrežnika ustanovni član skupine Terra Folk. Etno skupine? Glasbenega gledališča! Vsekakor sem prepričan, da si bodo marsovci čez mnogo let ob poslušanju njihovih plošč mislili: "To je glasba s planeta Zemlja." Terra Folk so dolgolasec, brezlasec in asparagus, medtem ko gostujočega glasbenika odlikuje zanimiva paž - The Monkeys frizura.

Boštjan Gombač, obvlada vse instrumente v katere se piha.

Zgodba: Začelo se je v daljni Novi Zelandiji. Danijel Černe in Boštjan Gombač, oba člana skupine Terra Mystica, sta se leta 1999 potepala po deželi kivijev, kjer sta predvsem veliko nastopala kot ulična glasbenika in nov repertoar kaj kmalu prenesla na oder folk festivalov. Bila sta opažena in povabljena v studio, kjer sta s tamkajšnjimi glasbeniki za založbo Carnium music snemala avtorsko glasbo. Po povratku v Slovenijo se jima je na Festivalu Lent pridružil Bojan Cvetrežnik. Z repertoarjem, ki je obsegal največ pol ure so odigrali triurni koncert. Publika je bila navdušena, skupina *Terra Folk* rojena. Na pomoč jim je priskočil še Žiga Golob s kontrabasom, sledili so nastopi na Drugi godbi, Trnfestu, na Manifesti, slovenske koncertne dvorane in klubi so padali eden za drugim. Leta 2001 je bil čas za prvo ploščo. Live, v živo seveda. Posnetki iz klubov Gromka na Metelkovi v Ljubljani in KGB v Mariboru so odlično uspeli (kot na primer kuhinja Jamieja Oliverja) in prva plošča *Stereo Folk Live* je na najboljši način širila obzorja tako skupini kot nam Slovencem, vse bolj pa tudi publiki v tujini, kamor so fantje začeli intenzivno zahajati. Februarja lani so zavzeli klube v Londonu in okoliških mestih, se junija v Nemčiji udeležili EBU Folk festivala, obredli še nekaj tamkajšnjih klubov, nadaljevali pa na slovitem Glastonboury festivalu v Veliki Britaniji. Z uspehom so se jeseni vrnili na sever otoka, na Škotsko na še slovitejši Edinbourgh Fringe festival. Nazadnje so igrali 29. decembra, Italijanom na Circumnavigando festivalu v Genovi.

Bojan Cvetrežnik, zadolžen za komunikacijo med odrom in publiko.

Gledališče glasbenih mojstrov: Podpisani navdušenec njihovega glasbenega teatra sem jih imel priložnost slišati lani februarja v Prešernovem gledališču. Na koncert sem se odpravil precej neambiciozen, v stilu, da slišimo, za kaj gre. In sem slišal in videl dve uri in pol izjemnega muziciranja v izvedbi štirih odličnih instrumentalistov, virtuozov na svojih instrumentih. Samosvoje interpretacije glasbe iz različnih delov sveta, od ruske preko židovske ljudske glasbe do tovrstnega izročila Balkana preko Italije in Francije na Irsko (z doberšno mero Slovenije), podkrepljene s humornimi vložki, prepričajo še tako zadržano publiko. Ta začne vriskati in ploskati že po nekaj minutah.

Ritem držita Danijel Černe (kitara, tamburica) in Žiga Golob (kontrabas). Prvi menda "kronični uničevalec", v nežnejši varianti pa preizkuševalec strun na kitari, sicer pa odličen glasbenik, idejni vodja skupine Terra Mystica, pobudnik banda Terra Folk, kjer je poleg Bojana tudi največkrat avtor glasbe. Piše tudi glasbo za gledališče, plesne predstave in oglase. Kontrabasist Žiga Golob, sodeluje v številnih jazz zasedbah in je z različnimi ansambli posnel preko 35 plošč, je po dveletnem sodelovanju v skupini le-to zapustil in mesto prepustil Jošku Sečniku, ki ubira strune na akustičnem basu. Tudi zanj bi lahko rekli, da ima za seboj sto glasbenih let, najbolj pa je širši publiki poznan iz banda Leteči potepuhi. Posebej izvirna v muziciranju kot odrskem nastopu sta violinist Bojan Cvetrežnik, edini v skupini z glasbeno akademsko diplomo, dodatno nadgrajeno s študijem v Berlinu. Nekaj časa je pod odrom ljubljanske opere v prvi vrsti zastopalo viole, pa mu zadeva nekako ni bila blizu. "V službah, kjer gojijo klasično glasbo ni mogoče pristno komuniciranje z občinstvom, v čemer jaz kot glasbenik neizmerno uživam," razmišlja Bojan, ki na koncertih vodi komunikacijo s publiko. Zbija šale, na duhovit način predstavlja glasbo, ki jo bodo odigrali v naslednji sekundi, lok violine da med noge in z violino nanj odigra "kankan". Je član večih zasedb, predseduje komorni zasedbi Amnesty International, snemal je plošče v All Capone Štrajh trio, s kavbojci Bluegras Hoppers... Nenazadnje je tu izjemen glasbenik Boštjan Gombač, ki muzicira na številne instrumente, tako rekoč obvlada vse, v kar se piha, od klarineta, flavte, različnih piščali, irskih in tistih običajnih do melodike in okarine... **"Želel sem igrati trobento, pa ni bilo prostega profesorja v glasbeni šoli in so me dali na klarinet,"** pravi Boštjan.

Živi nastopi skupine Terra Folk so dodatni užitek.

Nova postava, s katero bo skupina Terra Folk naprej osvajala svet.

Pulover ljubezni: Druga plošča skupine Terra Folk je izšla pred nedavnim in je odlično nadaljevanje njihovega prvenca. Enostavno se jim je nabralo dovolj v živo preizkušenih skladb za novo ploščo, pa so naročili "recording and mixing". Posnetki so sicer iz njihovih živih nastopov v klubih v Ljubljani, na Vrhniki, v Celju, v Trebnjem in v Studiu 14 RTV Slovenija, kjer so odigrali odličen, kakopak "unplugged", izštekan koncert. Če ploščo začnejo z glasbo slovenske Istre, in nadaljujejo z odlično klezmersko *Yoshke, Yoshke* (s poudarkom na avtorskem tekstu), gre terra muzika naprej preko Balkana (*Kolo, Jovano Jovane, Copza luca...*) in klezmerskih *Rumenisher Tants* (z Gombačevim Pr'jatli obrodile...) *Hopkele, Der Gassn Nigun*, do rockovskih klasik na temo Led Zeppelinovske Stariway To Heaven s pridihom Nemčije, Francije, Anglije in Irske in v zaključnem delu plošče "prekoložnih" ameriških ragtime uspešnic, in na koncu Boštjanu tako na kožo pisanega irskega *Pub medleya*. Ampak pozor, to je "le" plošča, najboljša priprava na njihov koncert. Koncerte.

Igor Kavčič

Gorenjci v filmskem arhivu

Nedavno je pri Arhivu Republike Slovenije (ARS) izšla publikacija Filmsko gradivo Slovenskega filmskega arhiva (SFA) avtorjev Tatjane Rezec Stibilj, Vladimirja Sunčiča in Lojza Tršana. SFA pri Arhivu RS namreč že od ustanovitve leta 1968 zbira, hrani in strokovno obdeluje filmsko gradivo, podrobneje, predvsem po vsebinski plati, pa so ti filmi predstavljeni v t. i. inventarjih. Od leta 1982 je to že četrta knjiga splošnega inventarja, v katerem je obdelano 541 filmov. V vseh štirih inventarjih pa je že 2338 filmov: najstarejši je iz leta 1905, najmlajši iz leta 2000.

Filmi iz zadnjega inventarja so pridobljeni in strokovno obdelani v novejšem času; vanj pa so uvrščeni še filmi iz dveh tematskih inventarjev avtorja Ivana Nemaniča (*Filmski zapisi Božidarja Jakca 1929-1955* ter *Filmska ustvarjalnost Metoda in Milke Badjura 1926-1969*) in filmi (219 po številu) Akademije za gledališče, film in televizijo (AGRFT), ki od leta 1968 snema v študijske namene kratke igrane in dokumentarne filme, pozneje v sodelovanju z RTV Ljubljana oz. TV Slovenija. Na izid pa v ARS še čaka tematski inventar z naslovom *Turistični in potopisni filmi ter filmi o gostinstvu, lovstvu in ribištvu 1906-1992* avtorja Lojza Tršana, pripravljen že leta 1998.

Med novimi pridobitvami velja vsekakor omeniti filme *Škof Jeglič*, posnet leta 1926, ko je tedanju ljubljanski škof, doma iz Begunj na Gorenjskem, obiskal župnijo sv. Barbare v Bridgevilleu v Pensilvaniji, nadalje *Ljubljana* (1935), *Bregovi Mure* (1959) in *Planika* (1962) ter *sklop filmov Zastave filma* (jugoslovansko vojaško filmsko podjetje, ust. 1948 v Beogradu), v katerih so zlasti pomembni odlomki starejših dokumentarcev iz svetovnih filmskih arhivov in kinotek, ki v Sloveniji doslej še niso bili znani. Med filmi prevladuje tip informativnega (žurnalističnega) dokumentarca, ki prikazuje dogodke, povezane s političnim, gospodarskim, kulturnim in športnim življenjem (ta tip filma goji danes predvsem televizijski dnevnik), manj pa je del, ki pripadajo umetniški fikciji. Seveda pa vsi spadajo v slovensko kulturno dediščino, pomembno za zgodovino Slovencev in Slovenije, torej so del naše obče zgodovine in nascionalne umetnosti, česar pa se še vedno premalo zavedamo.

Za Gorenjce bo zanimivo, da so v inventarju številni filmi, ki prikazujejo gorenjske planine in kraje, posebno Kranj, Škofjo Loko, Bled, Bohinj, Jesenice, Kranjsko Goro in Planico, tovarne (npr. Elan, Sava, Planika, Iskra, Železarna Jesenice) in osebe, predvsem iz politike, kulture in umetnosti. Veliko filmov je povezanih s Titovim obiskom Gorenjske, posebno Planice, ob njem pa srečujemo tuje in domače politike različnih stopenj. Iz sveta kulture in umetnosti so tehtni posnetki Gorenjcev dr. Frana Koblarja, F. S. Finžgarja, Janeza Jalna, Frana Albrehta in dr. Franceta Steleta, med upodobljenimi gorenjskimi filmarji pa so Veličan Bešter (avtor prvega dokumentarca in sploh prvega filma na Gorenjskem, ki ga je posnel 26. februarja 1922 - Smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije v Planici pri Ratečah), France Štiglic in Boštjan Hladnik. Seveda pa srečamo največ Gorenjcev med fimskimi ustvarjalci, saj je znano, da je njihov delež v slovenskem filmu največji. Tu sta veliki igralki Angelca Hlebce in Milena Zupančič, popularni igralci Rudi Kosmač,Tone Gogala, Ivo Godnič in Borut Veselko, režiserji Mako Sajko, Marjan Ciglič, Igor Prah, Božo Šprajc, Naško Križnar, Božo Grlj, kamermana Veka Kokalj in Tine Perko, dokumentarist širokih obzorij Pavel Grzinčič in scenarist Miha Mazzini. Samo teh nekaj imen je kar dovolj za ilustracijo.

Zdaj so za arhivisti na vrsti zgodovinarji, ki naj bi izmerili vrednost naše filmske dediščine: pričevanjsko, izobraževalno, zabavno, ideološko in v najvišjih dosežkih tudi umetniško. Doslej še nismo pokazali preveč strokovne in politične volje za to, saj je še kar nekaj belih lis v naši obči zgodovini in tudi ideološke preobremenjenosti.

Stanko Šimenc

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih **451**

Slovo od Janka Kersnika

Janko Kersnik je umrl mnogo prezgodaj, ko še ni dopolnil 45 let. Na Štefanovo leta 1895 se je na lovu prehladil, a se ni dobro pozdravil, posledica je bila jetika ("sušica") v grlu. Za bolezen se ni menil; ko se je, je bilo prepozno. Leto pozneje ga je študentski tovariš dr. Šavnik dobesedno zvabil v Kranj, kjer je bil zdravnik; pri njem je ostal od 18. decembra 1896 do 15. februarja 1897, a pozdravil se ni. Sredi maja 1897 je šel v zdravilišče Gleichenberg na gornjem Štajerskem, vendar tudi to ni pomagalo; žena Berta ga je 27. julija napol mrtvega pripeljala z vlakom v Ljubljano, s postaje so ga prenesli v stanovanje njenega očeta. Tu je umrl ob pol enih ponoči, 28. julija 1897. Prepeljali so ga na Brdo in ga pokopali 30. julija, pod okni stolpa, v katerem je napisal svoja najboljša dela.

"Globoko ginljiv in prisrčen nagrobni govor" mu je ob odrtem grobu daroval dr. Ivan Tavčar, stanovski kolega v pravu, politiki in literaturi. Ta je napisal tudi nekrolog v "njunem" časniku Slovenski narod, 29. julija 1897. "Janko Kersnik je umrl in dospel je do zadnje postaje, do tihega kotička tik lukoviške cerkve, kjer mu tudi počivajo oče in brata. Dasi smo prijatelji že pri zadnjem zasedanju deželnega zbora z bolestnim srcem opazovali, kako je bila zavistna bolezen razjedla in razdejala njegovo visoko in poprej tako krasno telo, in dasi so dohajala pozneje poročila, ki so nas pripravljala na najhujše, smo vendar danes potrti in obupani, prav tako, kakor smo bili potrti in obupani tisto jutro, ko je v Ljubljani vzela jasna duša našega Jurčiča slovo od slabotnega in drobnega telesca, ki se je prej premetavalo toliko mesecev po mučni smrtni postelji! Jurčič in Kersnik! Enaka smrt ju je sedaj spojila, a v življenju ju je vezalo prijateljstvo, s kojim nas druge, ki smo zavistni ob strani stali, navidez osorni in molčeči Jurčič nikdar oblagodariti ni hotel! In to prijateljstvo rodilo je v slovenskem slovstvu lepe sadove, nad kojimi se radosti sedanjost in nad kojimi se bode radostila tudi prihodnost. Ni razloga našemu listu, pisati o pomenu in veljavi Kersnikovega imena na literarnem polju; o tem pisalo se bode drugod, predvsem v Ljubljanskem Zvonu, kjer je pokojnik objavljal svoje proizvode, s kojimi si je pridobival slavo prvega in vrednega Jurčičevega naslednika!"

Kersnikove Kmetske slike, ilustracija Uroša Hrovata, izdala založba Karantanija, 1995.

Tavčar je torej razglasil pokojnega tekmeca za Jurčičevega naslednika, kar je bilo nedvomno veliko priznanje. Hkrati si ni mogel kaj, da ne bi ob smrti svojega stanovskega tovariša izpostavil njegovo dejavno zavzemanje za liberalno stvar. "Dasi bode slovstvenik Kersnik mnogo dalje živel v spominu slovenskega naroda nego pa politik Kersnik, vendar ne smemo o zadnjem molčati danes, ko je končano in dognano njegovo življenje." Njegovi politični drži in nasprotovanju "častiti duhovščini" nameni osrednji del članka. In zapiše: "Janko Kersnik je bil v pravem pomenu besede pošten liberalec, ki si je predvsem bil svest, da Kranjski še nikdar ni pretila taka nevarnost od klerikalne strani, kakor ji preti danes."

Naposled izpostavi Tavčar prijateljev svobodomiselni značaj. "Kersnik je bil v najlepšem pomenu besede svobodomiseln značaj, in predvsem mu je bilo zoprno tisto neprestano koketiranje s častito duhovščino in tisto olikanega človeka nevredno klečeplastvo pred ravno isto duhovščino, katero skušajo tudi na Kranjskem v naše javno življenje vpeljati nekateri politični dobrovoljčki, ki še vedno verujejo v staro dogmo, da se pri nas brez duhovščine ničesar doseči ne da. In ravno v to dogmo ni hotel Kersnik nikdar verovati, nasprotno, prepričan je bil, da je posvetno razumništvo kranjsko močno dovolj, da hodi svoja pota v politiki in da mu ni treba pri duhovščini milosti prosjačiti! Zategadelj iz srca obžalujemo prerano smrt predragega nam prijatelja ter smo prepričani, da ga bodemo tudi v politiki zelo zelo pogrešali. V dobi, ko je v političnem življenju eni nasprotnih nam strank želodec vzor vseh vzorov, drugi pa zopet cerkvena pušica, v taki dobi uboga naša Kranjska prav živo potrebuje v pravem pomenu besede svobodomiselnih značajev..." Sklenimo s temi Tavčarjevimi besedami še mi podlistek o Janku Kersniku.

Prazniki in godovi

Mir in premislek po praznikih

Z včerajšnjim praznikom Treh kraljev so se končali glavni prazniki, povezani z Jezusovim rojstvom. Sedaj je čas za premislek po praznikih in za uspešen začetek novega leta.

Danes, 7. januarja, praznujeta **Rajmund Penjafortski**, duhovnik, in **Lucijan (Zorislav) Antiohijski**, duhovnik. V Sloveniji je najbolj znan Rajmund Penjafortski, redovnik, ki se je rodil okrog leta 1175 in je umrl leta 1275. Rajmund je bil potomec katalonske plemiške družine. Med drugim je študiral cerkveno pravo na takrat najbolj slavni univerzi v Bologni. Postal je slaven, vendar je živel skromno. Vrnil se je v Barcelono, postal duhovnik in nato vstopil v dominikanski red. Posebej je znan tudi zaradi reševanja krščanskih ujetnikov iz muslimanskega ujetništva. Dočakal je sto let, Barcelona pa ga je izbrala za svojega zavetnika. **Danes godujejo tisti, ki jim je ime Rajmund, Rajko ali Rajka.**

Jaslice v cvetličarni Bambus na Primskovem. Običaj je, da imamo jaslice postavljene do svečnice.

Jutri, 8. januarja, bodo godovali **Severin,** apostol Norika in opat, **Erhard,** škof, **Jurij iz Hozibe**, redovnik, in **Peter Tomaž**, škof. Severin Noriški je zaradi rimske province Norik, ki je obsegala tudi naše kraje, povezan z našimi kraji. Tu so se po propadu Rima začeli spopadati Huni, Germani in Romani. Severin, ki ni bil duhovnik, je posredoval med njimi. Skrbel je tudi za bolnike, jetnike in reveže. Njegovo telo so pokopali v Neaplju. Umetniki ga upodabljajo kot romarja s knjigo ali opatovsko palico in s križem v desnici, kako pridiga ljudstvu. Častijo ga kot zavetnika tkalcev platna, viničarjev in jetnikov.

V četrtek, 9. januarja, so med godovniki zapisani **Hadrijan,** opat, **Aleksija,** redovnica, **Andrej Corsini**, škof, in **Julijan in Bazilisa,** mučenca. Zanimiva je zgodba o Julijanu in Bazilisi. Julijan je bil sin bogatih staršev v tedanji Mali Aziji. Starši so ga zaročili s plemenito devico Baziliso. Ko sta se poročila, sta sklenila, da bosta živela kot brat in sestra. Dediščino sta razdelila med uboge, hišo pa sta spremenila v zavetišče preganjanih kristjanov. Bazilisa je kmalu umrla, Julijana pa so mučili in ga umorili. Ko je umiral, so se rušili poganski maliki. Upodabljajo ga z mečem v roki, okoli njega pa so razbiti kipi malikov.

V petek, 10. decembra, praznujejo **Agaton,** papež, **Gregor iz Nise,** cerkveni učitelj, **Viljem iz Bourgesa**, škof, in **Peter Orseolo.** Ime Agaton je grško in pomeni "dober". Uspel je rešiti številne spore v cerkvi. Za svetnika ga častijo tudi na krščanskem Vzhodu, in sicer 19. ali 20. februarja.

V soboto, 11. decembra, so godovniki **Pavlin Oglejski**, patriarh in apostol Slovencev, **Teodozij,** opat, in **Salvij,** mučenec. Pavlin je bil patriarh v Ogleju in je potoval po slovenskem ozemlju. S salzburškim nadškofom sta se dogovorila, da bo meja med oglejskim in salzburškim misijonskim področjem reka Drava. Ta meja, postavljena leta 811, je držala do leta 1786.

V nedeljo, 12. decembra, so prazniki **Jezusovega krsta, Tatjane ali Tanje,** mučenke, **Ernesta Rimskega**, mučenca, **Elreda,** opata, **Bernarda Korleonskega,** redovnika, in **Arkadija,** mučenca. V ponedeljek, 13. decembra, pa bo praznik **Hilarija,** škofa in cerkvenega učitelja.

Jože Košnjek

Danes je pravoslavni božič

Peran Bošković, paroh pravoslavne cerkve v Sloveniji

Kranj - Katoliška cerkev in nekatere vzhodne cerkve, ki priznavajo papeža in gregorijanski koledar, praznujejo božič 25. decembra. Vzhodna krščanska oziroma pravoslavna cerkev, ki uporablja julijanski koledar, pa praznuje božič danes, 7. januarja. Tudi zanjo je to velik praznik. Jutri, 8. januarja, pa cerkve, ki uporabljajo julijanski koledar, praznujejo praznik Marijinega materinstva.

Štirje stebri miru

Ljubljana - Za 1. januar letos, svetovni dan miru, je papež Janez Pavel II. posredoval svetu posebno poslanico. Letošnja poslanica ima nekatere značilnosti. Napisana je bila skoraj 40 let po 11. aprilu leta 1963, ko je takratni papež Janez XXIII. objavil posebno okrožnico Mir na zemlji (Pacem in terris). To je bil veliki četrtek in takrat je bil svet poln nereda in na robu vojne. Dve leti pred tem, leta 1961, je bil postavljen Berlinski zid. V Vatikanu se je začenjal II. vatikanski koncil, kriza na Kupi pa je pripeljala svet na rob atomske vojne. Takratni papež je vztrajal in zapisal štiri bistvene predpostavke za mir: resnico, pravičnost, ljubezen in svobodo.

Na te vrednote je v poslanici opozoril tudi sedanji papež. Za Janeza XXIII. je dejal, da se ni bal prihodnosti. Zastavil si je vprašanje, kakšen red more nadomestiti sedanji nered. Kakšen red more dati možem in ženam možnost življenja v svobodi, pravičnosti in varnosti. Vprašanje miru ne more biti ločena od vprašanja človekovih pravic in dostojanstva. Politika ni ločena od morale. Mir in resnica sta povezana. Politika je človeška dejavnost in je zato podvržena tudi moralnim sodbam. Papež pravi, da skrb za blaginjo ljudi zagotavlja mir, da obstaja neločljiva povezanost med prizadevanji za mir in spoštovanjem resnice. Dogovorov se je treba držati, vse strani morajo spoštovati obveznosti, pri posredovanju informacij mora vladati poštenost, v pravnih sistemih pa pravičnost. Demokratični postopki morajo dajati državljanom občutek varnosti. Pomembna je kultura miru. Dejanja miru rastejo iz življenja oseb. So sad razuma in srca "delavcev za mir". Vera pa ima življenjsko vlogo pri spodbujanju dejanj miru in utrjevanju pogojev za mir.

J.K.

Jubileja škofa Alojza Urana

Ljubljana - Ljubljanski pomožni škof mag. Alojz Uran praznuje januarja dva jubileja: 22. januarja bo praznoval 58. rojstni dan, včeraj pa je minilo deset let od posvetitve za škofa v baziliki sv. Petra v Rimu, pred tem pa ga je papež Janez Pavel II. imenoval za pomožnega škofa. Uranovo imenovanje je bilo prvo škofovsko imenovanje v samostojni Sloveniji, posvečenja v Rimu pa se je udeležilo okrog 700 vernikov iz Slovenije. Škof Alojz Uran, doma pod Šmarno goro, je znan po svoji vedrini in prijaznosti. V desetih letih je opravljal pomembne dolžnosti. Med drugim je vodil tudi komisijo za ureditev odnosov med cerkvijo in državo, leta 1996 pa je bil predsednik cerkvenega odbora za pripravo papeževega obiska v Sloveniji. Od leta 2000 naprej je odgovoren za dejavnost Cerkve med Slovenci po svetu.

Škof Alojz Uran je velik prijatelj Slovencev na Koroškem. Na sliki je skupaj s predsednikom zveze koroških izseljencev Jožetom Partlom.

J.K.

Damjana Šmid

DRUŽINSKI NASVETI

Horuk v nove čase...

"Zaprl sem vrata včerajšnjemu dnevu in odvrgel ključ. Ne bojim se jutrišnjega dne, saj sem našel današnjega." (neznani avtor)

Novo leto leži na pragu in čaka, kaj bomo z njim storili. Ga bomo vzeli in iz njega napravili najboljše ali bomo pustili, da se zgodi, kar se zgodi? Vedeževalci imajo v tem času polne roke dela, saj bi vsi želeli izvedeti, kaj nas čaka v tem letu. Kaj nas čaka? Povem vam, kaj nas čaka, čeprav ne znam prerokovati ne iz kavne usedline, ne iz dlani in ne iz kart. Čaka nas življenje. In naša pot v življenju je takšna, kot jo naredimo. Pri tem ne dobimo navodil za uporabo, dobimo pa kup namigov, prijateljev, sovražnikov, dogodkov, ki nas dvignejo visoko ali nas ponižajo. Dobimo male sreče in velike bolečine. Ali obratno. Vse to dobimo. In s tem lahko naredimo kar želimo. Bolezni se lahko predamo ali pa se borimo, kolikor se da. Lahko se igramo umazane igre s sovražniki ali pa postanemo boljši. Lahko začnemo znova in znova in se ne predamo. Nekdo je dejal, naj v življenju upoštevamo dve pravili. Prvo pravi, naj nikoli ne odnehamo. Drugo pa pravi, naj vedno upoštevamo prvo pravilo... Smo v tem instant času, ko moramo biti vedno prvi, najboljši in ko moramo dobiti vse takoj, takoj, takoj - sploh navajeni vztrajati? In če vprašamo ljudi, ki so prepričani, da nima smisla živeti, zakaj ne vztrajajo, bo večina odgovorila, zakaj naj vztrajam, zakaj naj živim? Manjka nam smisla. Če nimamo smisla, nimamo ciljev, in če nimamo ciljev, nalog potem lahko vse življenje tavamo sem in tja. Kje pa naj dobimo smisel, boste vprašali. Vsak dan posebej nam ponuja nešteto smislov, le če jih znamo opaziti. Zakaj sem v tem trenutku na tem mestu? Kaj je moja naloga? In kako lahko v tem trenutku dam od sebe najboljše, kar imam? Kdo sem in kam hočem? Sama težka vprašanja, katerim se tako radi izognemo. Predstavljajte si, da je naše življenje potovanje, in kaj potrebujemo na potovanju? Potrebujemo dobro opremo, dober zemljevid za različne poti, potrebujemo dobro družbo (nekateri raje potujejo sami) in potrebujemo enega ali več ciljev. Torej vam v novem letu želim, da najdete svojo pot, svoje cilje, ki vam bodo pomenili smisel in nekaj, za kar je vredno živeti. Želim vam, da izbirate dobro družbo na svojih poteh, ljudi, ki vedo, kam so namenjeni in s katerimi se dobro počutite. Želim vam dobro opremo na vaši življenjski poti, takšno, ki je sestavljena iz prijaznih, odločnih in pravih besed in dejanj, takšno, ki ne rani ne vas ne drugih, in takšno, ki pomaga pri srčnih in drugih ranah. Želim vam vse dobro na novih poteh. Naj bodo takšne, o kakršnih ste nekoč sanjali.

Piše Eva Senčar

S knjigo o ...

Balzac in kitajska šiviljica, Dai Sijie, prevedla Alenka Moder Saje, Učila International, Tržič 2002, 169 str.

Vojne, politični totalitarni režimi, revščina in iz vsega naštetega izvirajoče človekovo trpljenje so neizčrpen vir za literate, filmske ustvarjalce, umetnike. Raziskovalec zgodovine ekonomskih tokov Fernand Braudel za razpravo o revolucijah in razrednih bojih ponudi iztočnico: vertikalna družbena gibanja ne pomenijo le vzpona na najvišjo stopnico na družbeni lestvici - na najnižji v srednjeveških Benetkah se je nahajal tisti, ki ga ni bilo najti v nobenem registru katerekoli bratovščine - in vendar mu ni nič preprečevalo, da bi on ali njegova družina postali člani katere od obrtniških organizacij in tako prečili prvo stopnico po lestvici navzgor.

V posamezniku je od nekdaj obstajala želja "postati to, kar sem", revolucionarne poti kot ena izmed sredstev za dosego tega cilja pa so največkrat to prvinsko hotenje, pogojeno sicer v družbeni stvarnosti, na poti uresničitve uklenile v aktualno ideologijo - socialistične revolucije so bile v tem še skrajnejše; posameznik naj ne bi postal nekaj več; najnevarnejše ni bogatenje in s tem povezano pridobivanje moči, pač pa intelektualna premoč, ki se nadgrajuje kot posledica znanja in mišljenja. Mao Zedong je bil eden izvirnejših med tirani. V letih, ki so se približevali sedemdesetim prejšnjega stoletja, je intelektualce in njihove otroke poslal na prevzgojo v odročne, revne hribovske kraje, kjer so se mučili z nenaprednim in čez vse mere težkim kmetovanjem, tudi rudarjenjem. Velika kulturna revolucija na Kitajskem je pomenila čas brez zahodne literature, filmov, 'zahodne navlake' - brez vsega, kar bi lahko dražilo svobodnega duha in dramilo čutne užitke. Kulturo v ožjem smislu je zamenjal agitprop - oblika razrednega boja preko umetnosti, ki so jo iznašli v Sovjetski zvezi.

Kritik družbe Balzac in njegove Izgubljene iluzije ter Oče Goriot, Cervantesov Don Kihot, Dumasov Grof Monte Christo in drugi literarni junaki kot predstavniki nekonvencionalne osebnosti se v romanu več kot 'neprimerno' znajdejo v rokah dveh najstnikov, ki o avanturah in vsakdanjih užitkih lahko le sanjata - vsaj sanjata, saj sta, če že ne brala, pa slišala o evropskih literarnih vrhuncih - za razliko od sovaščanov revne, v vseh pogledih nerazvite gorske vasi, kjer niti ne vedo, da obstajajo vzporedni svetovi - tudi domišljiji je treba dati možnost, ji pomagati, da se 'bohoti'. In neuka šiviljica sadove z drevesa spoznanja pridno trga. Dokler obranega sadja ne odnese v košari v mesto. Izgon iz raja? Ne, le izbira drugačnega. Ritem vsakdanjega življenja na Nebeškem feniksu, hribu, kjer sta junaka pristala kot otroka boržuaznih staršev, je bil kot njuna budilka; čeprav je zvoniti morala, pa je zvonila takrat, ko sta onadva hotela - njuno malo zvijačno maščevanje. Neznana in čudežna je postala predmet poželenja vaške starešine, nekakšen totem. Kar v zgodbi prebiramo med vrsticami, je: Lastno narodno kulturo spoznavamo, nadgrajujemo in dovolj cenimo tudi kot posebnost in redkost med mnogimi le, če nam ne branijo sprehoda drugam - v tuje umetnosti, dogodke, mišljenja, stremljenja, vzorce ravnanja...

Avtor Dai Sijie, rojen leta 1954, je poznan kot filmski ustvarjalec, med bolj znanima filmoma sta Kitajska, moja bolečina in Enajsti otrok. Njegov prvenec Balzac et la petite tailleuse chinoise je izšel leta 2000 v Franciji, kjer trenutno živi in ustvarja. Opisuje lastno izkušnjo prevzgoje; star 22 let, po Maoi smrti, pa se je že lahko vpisal na umetniško akademijo in študij nadaljeval v tujini.

Še devet ovinkov do vrha

Še osem, sedem ovinkov do vrha. Pa mimo dveh čudnih dreves. Potem pa še dva, tri ovinke do vrha? Oh, kakšna megla! Bil je prvi januar 2003.

Ob dvanajstih je preddvorski župan in predsednik Planinske zveze Slovenije Franc Ekar pozdravil na Kališču pod Storžičem prispele planince in jim ponudil županov čaj, kar se pravzaprav za prvojanuarski županov pohod tudi spodobi. Odkar imajo Preddvorčani novega župana, bodo več hodili v hribe.

Čeprav je bilo med tokratnimi ljubitelji gora in planinci največ domačinov (iz Bašlja, z Bele, s Trstenika, iz Tenetiš, iz Preddvora, iz Mač in z Jezerskega) sem med zapisanimi imeni v knjigi obiskov v Planinskem domu na Kališču zasledila tudi Mariborčane in Ljubljančane. Točno opoldne je bilo vpisanih enainpetdeset obiskovalcev Kališča, nekateri pa so se takoj po prihodu podali še na Storžič. Na Kališču je bilo vreme sončno, tako da se je videlo vse do Triglava na eni in Krvavca na drugi strani. Pogled v dolino pa je zastirala gosta megla.

Bašljani pravijo, da čez Storžič in Kališče hribov ni.

Dogajanje ob osmih zjutraj

"Presneto," sem pomislila, "tole se z mojimi pohodnimi čevlji ne bo izšlo." Sicer so fantastični, vendar kakor hitro se pojavi gladka, malce poledenela površina, mi začne drseti. Zadnji dan v lanskem letu je popoldan deževalo in zvečer je hotelo zmrzovati. Prvega ob osmih zjutraj sem preverjala vreme in podlago našega dvorišča, ki je asfaltna in mi je, normalno, drselo.

"No," sem si rekla, "bom videla, kake volje bom okoli desete ure." **Pa nisem preveč razmišljala.** Oprtala sem si nahrbtnik, se toplo oblekla, vzela pohodne palice in se odpravila. Včasih grem na Kališče z "mačevske" strani, kakor pravimo poti domačini. Nekateri pravijo, da je lepša in krajša od "bašeljske". Jaz sem se tokrat odločila za bašeljsko in po dobri uri hoje sem bila ilovnata do kolen. Vendar je bil ilovnat le spodnji del poti. Bolj proti vrhu je bila pot bolj pa listnata, mastna in nekaj ovinkov pred vrhom celo ledena.

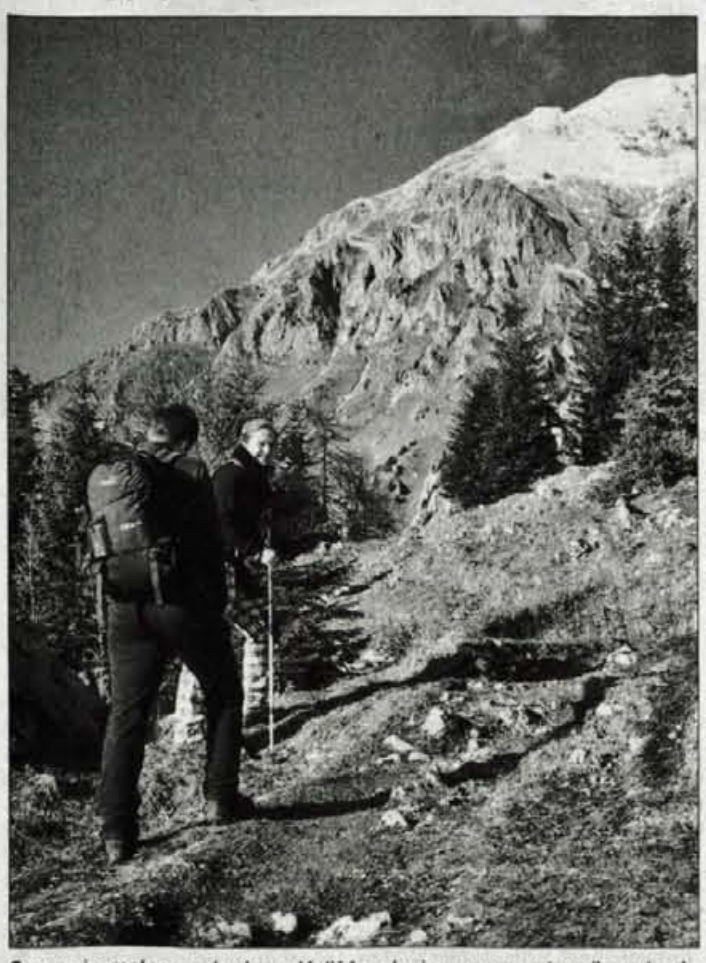

Sonce je malce pod vrhom Kališča planincem razpotegnilo usta do ušes in brez večjih težav so se povzpeli do vrha.

Poljubljanje na službeni poti

Še dobro, da je bil prvi dan v novem letu in so moški izkoristili priliko za voščila. Do Kališča sem potrebovala kar kako uro in pol do dve uri, ker je "veseli december" pustil kako posledico mojemu telešču in njegovi fizični pripravljenosti, pa še pot do Kališča je bila malce razmočena, precej blatna in proti vrhu ledena. **Že takoj na stičišču, kjer se začetni del obeh poti iz Mač in Bašlja združita, sem srečala planinca, ki se je že vračal s Kališča.** Malce sva poklepetala, potem mi je voščil ob novem letu in izkoristil priliko za poljubljanje - tisto "ta voščilno". Povprašal je še, kje je moška polovica, in odvihral naprej v dolino. Ker sem bila zadihana in mi možgani še niso čisto funkcionirali, sem iz sebe spravila le: "... službeno... tole na Kališče." Kasneje, više na poti, sem na podobno vprašanje dobila vprašalni odgovor, če sem županova tajnica, ko jo takole službeno "maham" na Kališče.

Na vrhu

Od Kocarja naprej sem malce "grizla" kolena, saj je bila pot precej ledena. Drugače je okolica izgledala kot v pravljici: povsod modro nebo, beli vrhovi gora in sonce. Čisto pravo sonce.

Na Kališču sem povzročila kopico smeha, presenečenih in tudi začudenih obrazov. Ljudje me prej pričakujejo na nori zabavi do jutranjih ur kot pa na svežem zraku nad tisoč petsto metri. Bašljani me sploh bolj redko srečajo in so takoj izrazili željo po skupinskem fotografiranju s "ta novim županom in Storžičem v ozadju". Prijazen možakar z Bele me je oskrbel s čajem in seveda brez šilca žganja ne gre - da se ne bi slučajno prehladila. Preddvorski župan se je odločil, da me bo nahranil z "ješprenom", pa je prej za lačne planinske želodčke poskrbel že Klakočarjev Brane (kakor ga kličejo domačini). Nič me ni spraševal, odprl je nahrbtnik, vzel ven divjačinsko salamo ter mi dal v roke nož, češ, naj jo malce narežem, da bodo ljudje prigriznili. Za kruh bo pa sam poskrbel.

Kaj sem lahko naredila? Spoprijela sem se z salamo, ki je v ustih planincev hitro "kopnela".

Jezerski župan Milan Kocjan je bil vesel skodelice vročega čaja.

Kratki zimski dnevi

V (skoraj) zimskem času se okoli četrte popoldan že mrači, in če sem želela v dolino pred temo, sem morala odriniti. Kar sem srečala stanovskih kolegov so po skodelici čaja odšli v dolino, meni pa je sončno vreme prav ugajalo. Še dobro, da mi je Tina dala le en film za fotoaparat, ker bi drugače naredila kopico fotografij na isto temo: modro nebo in Storžič - z vseh možnih zornih kotov. Kasneje bi jih lahko naslovila "Storžič na tisoč in en način na prvega januarja 2003."

Spust v dolino je bil dolgotrajen. Predstavljajte si smučarja, ki se pred pomembno tekmo pripravlja na štart, in tako si lahko predstavljate mojo malenkost, ki se v dolino vrača z rdečimi lički, smrkavim nosom in blatno zadnjico.

Sinje modro nebo sem pa vseeno videla.

Alenka Brun

Bilo je uspešno leto

Začenjajo se volilni občni zbori v Gasilski zvezi Vodice.

Vodice - Skoraj tisoč gasilcev v Gasilski zvezi Vodice, ki so organizirani v šestih gasilskih društvih, je minulo leto po oceni predsednika gasilske zveze Janeza Jenka in poveljnika Lojzeta Kosca končalo uspešno. Uresničili so vse načrtovane naloge. Še posebno uspešni so bili pri uresničevanju izobraževalnega in tekmovalnega progama. Na državnem tekmovanju je sodelovalo deset članskih in veteranskih ter dve mladinski ekipi. Nobena gasilska zveza ni bila tako številčno zastopana na tem tekmovanju. Veteranke PGD Polje so na državnem tekmovanju osvojile prvo mesto, veterani PGD Polje tretje in članice B PGD Šinkov Turn prav tako tretje mesto. Gasilci v GZ Vodice pa so se izkazali tudi pri organizaciji tekmovanj in na srečanjih skupaj s člani Gasilske zveze Medvode.

Še posebno uspešno je tudi sodelovanje zveze z županstvom. Iz občinskega proračuna je namreč gasilka zveza dobila 14,5 milijona tolarjev in od tega kar 7 milijonov za investicije. Najpomembnejša investicija v letu, ki se je pravkar začelo, bo nabava gasilskega avtomobila za PGD Vodice. Sicer pa predsednik Jenko in poveljnik Kosec ocenjujeta, da imajo po društvih nekaj težav pri kadrovski usposobljenosti. Nekatera društva nimajo dovolj usposobljenih gasilcev za poveljevanje. Zato bodo nadaljevali z usposabljanjem.

Osrednji dogodek v Gasilski zvezi Vodice letos bo vsekakor praznovanje 100-letnice PGD Vodice. Društvo naj bi takrat, julija letos, dobilo tudi novo vozilo GVC 16/15. Med drugim bodo pripravili tudi več tekmovanj, tudi skupaj z Gasilsko zvezo Medvode, najpomembnejša tekmovanja pa bodo vsekakor regijsko tekmovanje septembra, zanimivo tekmovanje gasilski mnogoboj in gasilski avtorally.

Že ta teden pa se v Gasilski zvezi Vodice začenjajo volilni občini zbori po društvih, in sicer Repnje-Dobruša 11., Polje 18., Vodice 24., Šinkov Turn 25., Bukovica-Utik 26. januarja in Zapoge 1. februarja. Občni zbor GZ Vodice pa bo 14. marca.

Andrej Žalar

Župan podelil zlato ptico

Bled - Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno je lani praznovalo 100. obletnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti so konec minulega leta v kulturnem domu v Ribnem pripravili slovesnost, na kateri so se spomnili začetkov organizirane kulturne dejavnosti v tem kraju, v preddverju omenjenega doma pa so pripravili pregledno razstavo o delu društva. Slovesnosti se je med drugimi udeležil tudi blejski župan **Jože Antonič,** ki je v svojem govoru članom društva čestital za uspešno delo in se zahvalil vsem, ki so delovali v društvu in se trudili za ohranjanje kulturne dejavnosti v Ribnem. Društvu je ob tej priložnosti podelil tudi občinsko plaketo zlato rajsko ptico. V društvu delujeta odrasla in otroški folklorni skupini ter dramska skupina. Vsako leto pripravijo prireditev Večer na vasi. Ob ustanovitvi je KUD Rudija Jedretiča najprej delovalo kot tamburaško društvo, ki ga je vodil tedanji nadučitelj Janko Vrezec. Med obema vojnama so se kulturne skupine združile v prosvetno društvo, dramska skupina pa je postala tradicionalna.

Dograditev gasilskega doma

Dobra dva tedna v Dražgošah deluje novoustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo Dražgoše. Pred tem je delovala le gasilska trojka v sklopu PGD Rudno.

Dražgoše - Prvi koraki gasilske dejavnosti v Dražgošah segajo v leto 1956, ko so zgradili gasilski stolp s sireno, zadruga pa je kupila tudi prve cevi. V sedemdesetih letih se je nekaj ozaveščenih Dražgošanov priključilo gasilcem v Rudnem. Matično društvo jim je priskrbelo nekaj osnovne opreme, ki je bila nujna za požarno varnost.

Za predsednika PGD Dražgoše so na ustanovnem občnem zboru izbrali Marka Lotriča, poveljnik je postal Matjaž Lušina, člani upravnega odbora pa so Stane Jelenc, Primož Lušina, Simon Lotrič, Tone Ambrožič in Božo Lotrič. Na račun organizacije prireditve Po stezah partizanske Jelovice in veselic so pridobili nekaj denarja za nakup opreme. Tako so tudi na ustanovnem zboru določili glavno prioriteto - dokončno zgraditev Gasilskega doma. "Vse je seveda odvisno od denarja. Prvi večji finančni priliv pričakujemo že v začetku januarja, ko bomo sodelovali pri organizaciji prireditve v Dražgošah. Računamo pa tudi na pomoč podjetij v dolini, pomoč občine in tudi krajanov," je povedal predsednik Marko Lotrič.

Marko Lotrič

Matjaž Lušina

Samo od ustanovitve se je število članov iz prejšnjih 50 povzpelo za več kot 70 članov. Tako veliko število članov pa vodstvo društva že zavezuje, da se bo potrebno bolj posvetiti tudi izobraževanju in delu z mladimi. Upajo, da bodo lahko čimveč mladih pripravili tudi za tekmovanje, kakor tudi žensko desetino. Tekmovanj se udeležujejo že dobri dve desetletji, v zadnjem času pa imajo tudi svojo opremo 1. kategorije, vseeno pa bo potrebno kupiti še novo opremo.

Na ustanovnem občnem zboru društva je spregovoril tudi župan Mihael Prevc, sicer domačin iz Dražgoš, ki je članom čestital, hkrati pa priznal, da je to dodaten strošek za občino: "Vsekakor pa ostaja prednost na strani Dražgoš, saj bo sedaj zagotovljena hitrejša pomoč v primeru požara, boljša oprema in več znanja." Pohvalil je tudi preteklo delo gasilske trojke, predvsem pa poudaril pomembnost izobraževanja mladih.

Boštjan Bogataj

Jamarji so dosegli nov rekord

Kranj - Poskusi slovenskih jamarjev, da bi prodrli še bolj globoko v brezno Čehi 2 na pobočjih Kanina oziroma Rombona, so se pred koncem lanskega leta končali z novim dosežkom. Za dan samostojnosti se je v brezno odpravila ekipa šestih članov, ki jo je vodil **Janko Marinšek** iz Postojne. Jamarji so se najprej spustili do globine 1380 metrov, kamor je tik pred božičnimi prazniki odnesla opremo za bivakiranje skupina petih jamarjev iz Novega mesta, Ribnice in Domžal. Tako so lahko prespali na kraju, kjer je bil že prej dosežen globinski rekord v slovenskih jamah. Naslednji dan so nadaljevali spust proti slapu, prek njega splezali do dna in spustili še naprej do podzemskega jezera, ki leži več kot 1500 metrov globoko. Dosežena točka je tudi nov globinski rekord, ki postavlja brezno Čehi 2 na osmo mesto med najbolj globokimi kraškimi jamami na svetu. Slovenski jamarji so odkrili v jezeru sifon, ki obeta še nadaljevanje brezna v globino pobočij Julijskih Alp.

Stojan Saje

S kraja prometne nesreče ne zbežimo

Voznik lahko na cesti stori veliko, da bi bilo nesreč čim manj. Če do nesreče že pride, potem odtehta pravilno ravnanje. Že upoštevanje prometnih predpisov zmanjša možnost udeležbe v prometni nesreči.

Prometnih nesreč je vse več. Udeleženci v njih redko ravnajo primerno. Ministrstvo za notranje zadeve in policija na to nenehno opozarjata. Izdajata zloženke, oglašujeta svoja mnenja in svarila po medijih ter izvajata opozorilne in poučne akcije. Slovenci smo pač taki, da nas redko izuči. Kesamo se takrat, ko je že prepozno. Razni ukrepi, kot so visoke denarne kazni in odvzem izpita, so zmanjšali prisotnost pijanih voznikov na cestah, pa vendar ne zaradi alkohola, ampak denarja. Vzrok je skregan z logiko, a vsaj posledice so pozitivne.

"Po toči zvoniti je prepozno", pravi znan slovenski pregovor. Voznik avtomobila lahko nevarno situacijo na vozišču prepreči. Pozorno naj spremlja ravnanje ostalih udeležencev v prometu, skuša predvideti njihove reakcije ter prilagodi svojo vožnjo predvidljivim in že nastalim situacijam. Pomembna je tudi pomoč v prometu. **Na cesti moramo biti mirni, previdni in potrpežljivi.** V neposrednih stikih z drugimi udeleženci v prometu pa obzirni, spoštljivi in vljudni. V cestnem prometu smo odvisni drug od drugega, zato moramo spoštovati pravice ostalih prometnih udeležencev.

Manjša možnost prometne nesreče

Da bo možnost prometne nesreče čim manjša, je potrebno upoštevati omejitve hitrosti. Vozite s prilagojeno hitrostjo, tako da boste svoje vozilo lahko obvladali. **Upoštevajte omejitve hitrosti, še zlasti v naseljenih krajih.** Predstavljajte si, da vozite po suhi cesti, kjer je omejitev petdeset kilometrov na uro. Na enkrat se pred vozilom pojavi otrok. Razdalja med vašim vozilom in otrokom je petindvajset metrov. Če vozite po predpisih, kar pomeni petdeset kilometrov na uro ali manj, potem boste lahko pravočasno ustavili in otroka ne boste zadeli. Izračunali so, da če prekoračite omejitev le za pet kilometrov na uro, boste zadeli otroka s hitrostjo osemindvajset kilometrov na uro in ga verjetno huje poškodovali. Če vozite deset kilometrov na uro hitreje, boste zadeli otroka s hitrostjo devetintrideset kilometrov na uro. V tem primeru otrok zaradi poškodb lahko umre. Zagotovo pa boste otroka ubili, če boste prekoračili hitrost za dvajset kilometrov na uro, kar pomeni, da ga boste zadeli s sedeminpetdeset kilometri na uro. **Naletne hitrosti pa so še večje na mokri, poledeneli ali zasneženi cesti.**

Manjšo možnost, da ste udeleženec v prometni nesreči lahko dosežete tudi z **izogibanjem tveganim prehitevanjem**. Predvsem to velja za gostejši promet in kolone.

Neprilagojena hitrost je v Sloveniji še vedno med vodilnimi vzroki smrtnih nesreč v prometu. Danes smo ljudje zelo nestrpni in nepotrpežljivi, kar nam pri vožnji v dolgih prometnih kolonah ne pomaga. Vsem se nekam mudi, vsi bi radi prišli na cilj pravočasno. Raziskava, v kateri sta se na pot dolgo 1450 kilometrov podali vozilo A in B je pokazala, da neupoštevanje omejitve hitrosti ne pripelje daleč. Vozilo B je vozilo v skladu z omejitvami hitrosti, vozilo A pa je prekoračilo dovoljene hitrosti. Rezultat je bil zanimiv. Vozilo B je prispelo na cilj le trideset minut kasneje kot vozilo A. Vozilo A je sedemstokrat več zaviralo, več kot tisoč tristokrat prehitevalo in porabilo štirideset litrov več goriva kot vozilo B.

Pred in med vožnjo ne uživajte alkoholnih pijač. Tudi v tem primeru je možnost, da se vam zgodi prometna nesreča manjša. Alkohol vpliva negativno prav na tiste človekove sposobnosti, ki so bistvene za varno vožnjo. Oslabi mišljenje in tako zmanjša zmožnost presoje dogajanja v prometu, zmanjša obseg in pravilnost zaznavanja (značilno je zoženje vidnega polja), upočasni reagiranje, poveča število napak med vožnjo ter povzroča motnje pri gibanju v prostoru (ravnotežje, smer in hitrost), pri tem pa daje vozniku lažen občutek, da bolje obvladuje vozilo v prometu kot sicer.

Po zaužitju alkoholne pijače se alkohol porazdeli ter razgradi v vseh telesnih tekočinah. Manjši del alkohola se izloči skozi urin, znoj in izdihan zrak. Koliko gramov alkohola pa bo v naši krvi po zaužiti pijači, je odvisno od telesne teže, spola, telesnih sposobnosti, navajenosti na alkohol in vrste alkoholne pijače. Pomembno je tudi, kaj smo jedli pred ali med pitjem (če smo) in kako smo pili oziroma zaužili alkoholno pijačo - na dušek ali počasi. **Hitrost prehajanja alkohola v kri je odvisna predvsem od vrste pijače in hrane, ki smo jo ob pitju zaužili.** V povprečju potrebuje telo dobre pol ure, da pride v kri približno dve tretjini zaužitega alkohola. Moški, ki tehta osemdeset kilogramov popije (na primer) liter piva. Pivo vsebuje štirideset gramov čistega alkohola. Sedemdeset odstotkov telesne teže moškega predstavljajo tekočine, na katere se porazdeli zaužiti alkohol. Stopnja koncentracije v krvi tako znaša 0,71 gramov na kilogram v krvi. Pri ženskah je drugače. Pri ženskah tekočine predstavljajo le šestdeset odstotkov telesne teže. Šestdeset kilogramov težka ženska popije liter piva, ki se porazdeli na njenih šestdeset odstotkov telesnih tekočin in koncentracija alkohola v njeni krvi je 1,1 grama na kilogram v krvi.

Pri nas je najvišja dovoljena meja (razen za določene kategorije voznikov, ki ne smejo imeti alkohola v krvi - na primer vozniki začetniki in poklicni vozniki) **zaužitja alkohola 0,5 grama na kilogram v krvi.** Pri zgornji meji zaužitega alkohola se največkrat objekti, ki jih voznik opazuje zdijo bolj oddaljeni kot v resnici. To pomeni, da pripeljete v ovinek s preveliko hitrostjo in zamujate s spreminjanjem smeri, zato vozilo v ovinku lahko zanese. Pojavi se tudi tako imenovana rdeča slepota. Vedno težje zaznate rdečo luč na semaforju, luči za označevanje vozila, zavorne luči, označbe za oviro na cesti in podobno. Zmanjševati se začne sposobnost hitrega preusmerjanja pogleda z enega na drug predmet, prilagajanje naglim svetlobnim spremembam je vedno težje. Že zasenčene luči nasprotnega vozila, vas lahko začasno oslepijo. Pozornost in zmožnost pravočasnega reagiranja se zmanjšuje in pot ustavljanja je tako daljša. Pojavljajo se motnje ravnotežja, kar je nevarno zlasti za tiste, ki se vozijo na enoslednih vozilih.

Dovoljena meja alkohola v krvi se po svetu za voznike razlikuje. Vzhodna Evropa, Turčija, Albanija in Bolgarija imajo predpis, ki ne dovoljuje grama alkohola na kilogram v krvi. Na Irskem, v Italiji, Španiji, Veliki Britaniji, Islandiji in Nemčiji pa je dovoljena zgornja meja nekaj višja od slovenske. V tujini vam lahko izrečejo denarno ali zaporno kazen, če vas dobijo vinjene za volanom. Lahko pa vam celo odvzamejo vozilo. K manjšemu številu nesreč na cestah boste pripomogli že samo z **upoštevanjem prometnih predpisov in tehnično brezhibnostjo vašega vozila**. Dodatna previdnost in večja pozornost sta v jesenskih in zimskih razmerah nujni, a za varno vožnjo še vedno nezadostni. Vozilo mora biti tehnično brezhibno in dobro opremljeno. Pravočasno preverite pnevmatike, zavore, svetlobne naprave in zimsko opremo.

Udeleženi v prometni nesreči

Pravilno ravnanje ob prometni nesreči je ključnega pomena. Kadar pride v prometni nesreči do **smrtnih žrtev ali telesnih poškodb posameznikov**, morate takoj obvestiti najbližjo policijsko postajo na telefonsko številko **113**. Obvestite tudi zdravstveni zavod in **počakate na kraju prometne nesreče**. Pred koncem ogleda kraja prometne nesreče ne smete uživati alkoholnih pijač. Izjemoma smete kraj nesreče zapustiti zaradi pomoči poškodovanim v nesreči in zaradi obveščanja policije. Ko to opravite, se morate takoj vrniti na kraj nesreče.

Če ste udeleženi v prometni nesreči, v kateri je nastala **le materialna škoda, drugi udeleženec pa ni znan** (na primer na parkirnem prostoru), morate o tem obvestiti najbližjo policijsko postajo in jim sporočiti svoje osebne podatke in podatke o poškodovanem vozilu. V primeru, da pa ste **udeleženec v prometni nesreči, kjer je materialna škoda manjša**, morate vozilo takoj odstraniti s ceste, izmenjati osebne podatke ter izpolniti in podpisati evropsko poročilo o prometni nesreči. **Izpolnitev evropskega poročila je pomembna**, saj boste le tako lahko uveljavljali odškodninski zahtevek. Kraj nesreče lahko tudi fotografirate, če imate pri sebi fotografski aparat. Od soudeleženca v prometni nesreči, v kateri je nastala le manjša materialna škoda lahko zahtevate, da vam pokaže listino o istovetnosti in potrdilo o obveznem zavarovanju vozila. Od drugih navzočih na kraju nesreče pa imate pravico zahtevati osebne podatke (ime, priimek in naslov). **Soudeleženci in navzoči na kraju nesreče so vam dolžni posredovati zahtevane podatke.**

Prometna kultura je del človekove kulture. Oblikujemo jo v dolgotrajnem procesu, ki se prične že v mladosti. Na cesti bodimo vzgled mlajšim generacijam in tako s pravilno vožnjo in spoštovanjem ostalih udeležencev v prometu prispevajmo k večji varnosti vseh generacij.

Alenka Brun,
foto: arhiv Gorenjskega glasa

Prometni znake je pametneje upoštevati kot jih spregledati.

Vozilo mora biti tehnično brezhibno in dobro opremljeno. Pravočasno preverite pnevmatike, zavore, svetlobne naprave in zimsko opremo.

Manjšo možnost, da ste udeleženec v prometni nesreči, lahko dosežete tudi z izogibanjem tveganim prehitevanjem.

Bolje preprečiti kot zdraviti

Nehote lahko postanete žrtev trgovine z belim blagom. Nehote se lahko znajdete v začaranem krogu prostitucije. Trgovina z belim blagom predstavlja izziv 21. stoletja.

Čeprav se vse skupaj sliši kot trditev iz cenenega romana, ki opisuje davno pozabljena življenja sužnjev, je resnica zelo enostavna: trgovina z belim blagom je obstajala, obstaja in bo obstajala. Vsaj nekaj časa še. Gre za "bolezen", za katero še niso našli zdravila. Ugotovili pa so, da se trgovino z belim blagom mogoče lahko zajezi, prepreči.

Dr. Rado Bohinc je lansko leto na Evropski konferenci o preprečevanju in zatiranju trgovine z ljudmi v Bruslju, spregovoril o preventivnih dejavnostih naše države kot sestavnemu delu boja proti tihotapljenju in trgovini z ljudmi.

Trgovina z ljudmi je globalni družbeni problem z veliki razsežnostmi. V jugovzhodni Evropi se je razširil zlasti v zadnjem desetletju in je posledica številnih družbenih sprememb. Na eni strani imamo razpad posameznih držav in političnih ureditev, privatizacijo, slabe gospodarske razmere, naraščanje brezposelnosti - predvsem žensk, nižje vrednotenje dela žensk, razpad sistemov socialnega in zdravstvenega varstva, povečevanje revščine, diskriminiranje žensk in povečano nasilje nad njimi, brezperspektivnost, na drugi pa porast korupcije in organizirani kriminal.

Trgovina z ljudmi je pomemben del organiziranega kriminala. Dobiček, ki ga kriminalnim združbam prinaša, dohaja in presega nekatere druge kriminalne aktivnosti, ki so značilne za organiziran kriminal. Ukrepati je treba hitro in učinkovito. Številni dokumenti, konvencije, priporočila, akcijski načrti, sprejeti pod okriljem Organizacije združenih narodov, Evropske unije, Sveta Evrope, drugih mednarodnih in regionalnih organizacij izpričujejo, da se mednarodna skupnost zaveda nevarnosti trgovanja z ljudmi in ga skuša obvladovati s številnimi ukrepi. Vendar se ob tem poraja vprašanje, ali ga je mogoče odpraviti ali vsaj zajeziti, ker je pojav tako silovit, da imamo občutek, da so organi pregona dokaj nemočni pri njegovem pregonu. **Slovenija se v mednarodni trgovini z ljudmi pojavlja v treh oblikah: kot država izvora, prehoda in kot ciljna država.** Tu gre predvsem za trgovino z ženskami, ki so namenjene prostituciji, pri čemer je zaradi njenega geografskega položaja Slovenija pretežno tranzitna država. Ženske kot žrtve trgovine z ljudmi prihajajo največ iz vzhodnoevropskih držav v organiziranih oblikah. Njihovo bivanje na našem ozemlju je kratkotrajno in omejeno na zadrževanje v nočnih lokalih. Lastniki teh lokalov pa so le eden od členov v organizirani trgovini z ljudmi. V manjši meri se ženske vzhodnoevropskih držav zadržujejo v Sloveniji kot ciljni državi. O Sloveniji kot državi izvora pa lahko govorimo samo v posamičnih primerih.

Kako preprečiti ali zajeziti trgovanje z ljudmi predstavlja danes enega osrednjih vprašanj v razpravah. Potrebni ukrepi za preprečevanje so večplastni - od represivnih do preventivnih. Kazenski pregon storilcev kaznivih dejanj vezanih na trgovino z ljudmi je zgolj eden izmed ukrepov represivnih organov, ki pa ne omogoča celovitega reševanja problema.

Slovenija je lansko leto na preventivnem področju naredila pomemben korak v boju proti trgovini. Ustanovila je medresorsko delovno skupino, v katero so vključeni predstavniki različnih vladnih, mednarodnih - medvladnih in nevladnih institucij. Skupina pripravlja projekte, ki bodo pripomogli, da bo širša javnost seznanjena s stvarmi ter posebne programe za pomoč žrtvam trgovine.

Slovenija je podpisnica vseh pomembnejših mednarodnih dokumentov, ki opredeljujejo področje trgovine z ljudmi. Nekateri mednarodni dokumenti kakor tudi priporočila narekujejo spremembo slovenske kazenske zakonodaje. Tudi zaščita prič, kamor spadajo žrtve trgovine z ljudmi kot potencialne priče, je področje, ki ga je v Sloveniji potrebno celovito zakonsko urediti. Ustanovitev varnih hiš in zavetišč, kjer bodo žrtve trgovine z ljudmi deležne pomoči strokovno usposobljenih ljudi, je že ena izmed rešitev. Na Gorenjskem smo o njih že pisali.

Alenka Brun

Simon Divjak s Hrušice je v petek zvečer umoril svojega očeta Gabrijela

Po umoru sam prišel na policijo

Kako neznosno je moralo biti življenje v družini Divjak, ki ga je grenil pogosto pijani in nasilni oče, da se je sin odločil končati njegovo življenje, si verjetno lahko predstavlja le tisti, ki živi v podobnih razmerah. Ne glede na to umor seveda ni prava rešitev.

Kranj - Življenje je največ, kar človek premore, zato tudi slovenski kazenski zakonik predvideva najstrožje kazni prav za tiste, ki se pregrešijo proti življenju. 19-letnega Simona Divjaka s Hrušice so kriminalisti ovadili kaznivega dejanja umora po prvem odstavku 127. člena zakonika, po katerem mladeniču grozi najmanj petletna zaporna kazen. Kot olajševalno okoliščino mu bo sodišče lahko štelo predvsem neurejene družinske razmere, mladost pa tudi to, da je po umoru očeta sam prišel na jeseniško policijsko postajo in povedal, kaj je storil.

Prvi skopi podatki o umoru so iz Policijske uprave Kranj prišli v soboto zjutraj, na včerajšnji redni novinarski konferenci pa sta načelnik operativno-komunikacijskega centra **Zdenko Guzzi** in načelnik urada kriminalistične policije **Simon Velički** razkrila nekatere ugotovitve iz preiskave.

Simon Velički je med drugim povedal, da je usodnega petkovega večera, 3. januarja, oče s prijateljem okrog devetih zvečer prišel domov, v eno od stanovanj bloka na Hrušici 71 c, kjer je živela Divjakova družina. "Po naših ugotovitvah je bilo nasilje v družini že dolgo prisotno, čeprav so ga prikrivali pred institucijami, ki bi morda lahko pomagale. Zaradi nasilnega očeta, ki je pil, so trpeli vsi. V petek zvečer je sin mamo z avtom odpeljal k sestri v Dovje, na varno. Vrnil se je sam, da bi vzel še nekaj svojih stvari, vendar sta se z očetom hudo sprla. Prišlo je tudi do fizičnega obračunavanja. Sin je očeta zbil na tla. Pri padcu je z glavo očitno udaril ob mizo, saj je krvavel. Sin je nato iz omare vzel 1,76 metra dolgo vrv za čiščenje orožja, jo očetu nadel okrog vratu, naredil zanko in jo močno zategnil. Oče se je zadušil. Sin je po umoru odšel po mamo in sestro. Ob 22.40 je sam prišel na policijsko postajo na Jesenice povedat, kaj je storil...

Razen kriminalistov sta si prizorišče umora ogledala tudi dežurna preiskovalna sodnica in državni tožilec. **"Za S. D. sem odredil 48-urno pridržanje. V nedeljo dopoldne smo ga privedli na Okrožno sodišče v Kranju, skupaj s kazensko ovadbo. Zagrešil naj bi umor po prvem odstavku 127. člena kazenskega zakonika, torej umor z naklepom. Po zaslišanju je preiskovalna sodnica S. D. izpustila domov, saj za sodni pripor očitno niso obstajali zakoniti razlogi,"** je dejal Simon Velički.

Rezultatov sodne obdukcije, ki jo je za umorjenega zahtevala preiskovalna sodnica, še ni, prav tako ne rezultatov analize morebitne vsebnosti alkohola pri njegovem sinu.

Simon Velički na včerajšnji novinarski konferenci: "Umorjeni je bil za zidovi stanovanja nasilen človek." - Foto: H. J.

Streljal skozi okno

Niti tri tedne pred usodnim 3. januarja, 14. decembra, so policisti posredovali v stanovanju Divjakovih na Hrušici. Tudi takrat je 43-letni Gabrijel Divjak grozil. S puško je ustrelil skozi okno. Policisti so mu orožje zasegli in ga ovadili kaznivega dejanja ogrožanja varnosti.

Na očitke sosedov s Hrušice, češ da so bili do nasilnega Gabrijela preveč popustljivi in da bi s strožjim ravnanjem morda lahko preprečili tudi poznejši umor, je Simon Velički odgovoril, da so ravnali korektno in po zakonu. **"G. D. smo takrat odpeljali na policijsko postajo, vzeli smo mu dve lovski puški in strelivo, ga ovadili, prijavili sodniku za prekrške, s čimer se naše pristojnosti tudi končajo. Prepovedi približevanja, na primer, naša policija za zdaj še ne sme ukazovati, čeprav se sprememba zakonodaje nagiba tudi v tej smeri. Vprašanje pa je seveda, ali zgolj pravni red lahko omogoča popolno učinkovitost."**

Lani kar štirje umori

Umor na Hrušici, ki se je zgodil 3. januarja, je slab uvod v novo leto na tem področju, na katerem praviloma dokaj umirjeni Gorenjci v slovenskem merilu nikoli niso izstopali. Po lanskih kar štirih umorih pa lahko rečemo, da se pokrajinska statistika izravnava. Vsi štirje lanski gorenjski umori imajo skupno značilnost; zgodili so se med najbližjimi, trije v družinah, eden v sosedstvu. Povod je bilo nerazumevanje, ki je bilo kar v treh primerih povezano tudi z alkoholom. Naj spomnimo.

V začetku aprila je pijani 56-letni Martin Oštir v Zalogu pri Goričah z lato do smrti pobil pet let mlajšega soseda Martina Veternika. Sredi julija je bil obsojen na sedem let in pol zapora ter obvezno zdravljenje alkoholizma.

Konec maja je 28-letni Damjan Naglič iz Čirč pri Kranju pijan z nožem zabodel 51-letnega očeta Mira Nagliča. Damjana, ki mu je bil to po slabih desetih letih drugi umor - prvič je umoril strica, - je kranjsko sodišče obsodilo na enajst let zaporne kazni. V začetku avgusta je 33-letni Matej Kovač s Suhe pri Kranju v Hotemažah z nožem umoril svojo 38-letno zunajzakonsko partnerko Dunjo Jehart, mamo treh otrok. Tudi on naj bi pred tem pil. Obsojen je bil na osem let zapora.

Sredi septembra je 40-letni Bernard Rajhard na Jesenicah ustrelil svojo invalidno enajstletno hčerko Ajdo Kervišar in zatem sodil še sebi.

Razen v zadnjem primeru je bil torej alkohol prisoten v vseh lanskih umorih. Da je alkohol neprimerno hujši strup Slovencev kot trde droge, o katerih se sicer veliko več govori in piše, bi poleg zdravnikov, socialnih delavcev, psihiatrov in podobnih strokovnjakov lahko potrdili tudi policisti, tožilci in sodniki.

Helena Jelovčan

Snega malo, ceste in pločniki gladki

Kranj - Po zelenih božično-novoletnih praznikih je v nedeljo na Gorenjskem začelo snežiti. Snega je - predvsem na žalost otrok - le za vzorec, zato pa so nizke temperature močno poledenile ceste, pločnike in parkirišča. Medtem ko za varnost na cestah skrbijo cestarji, komunalci in drugi koncesionarji z mešanico peska in soli, pa so številna parkirišča in pločniki prepuščeni sami sebi. Zato včeraj prizorov hoje "kot po jajcih", vsaj v Kranju, ni manjkalo. Sicer pa pametneje "po jajcih" kot na urgenco z zlomljeno nogo ali roko.

H. J., foto: Gorazd Kavčič

Nič več shodov pred parlamentom

Ljubljana - 3. januarja je stopil v veljavo zakon o javnih zbiranjih, ki ureja način uresničevanja ustavne pravice do mirnega zbiranja in javnih zborovanj na javnih shodih in javnih prireditvah. Med bistvenimi novostmi izstopata prepoved shodov v bližini objektov, ki se varujejo po posebnih predpisih, to je objekti državnega zbora, vlade ter predsednika republike, ter prehod oddaje prijave javnih zborovanj in prireditev z upravne enote na policijske postaje. Notranji minister Rado Bohinc je že izdal pravilnik za izvajanje zakona o javnih zbiranjih, v katerem je določil obrazec prijave oziroma prošnje za dovolitev javnega shoda ali prireditve, način prijave ter obrazec pooblastila uradne osebe pristojnega organa, ki na shodih ali prireditvah nadzoruje uresničevanje ukrepov.

H. J.

Poletele so le kepe

Pretepanje med hrvaškimi in slovenskimi navijači na lanski Zlati lisici se v Kranjski Gori ni ponovilo. Nasprotno, smučarski prireditvi sta potekali v športnem ozračju.

Kranjska Gora - Varovanje smučarskih tekem je bilo v preteklosti lahek zalogaj. Pravi smučarski navijači so namreč znani po kulturnem obnašanju in so opremljeni zgolj z slikovnimi in zvočnimi navijaškimi pripomočki. Časi pa se spreminjajo. Danes se od vsakega organizatorja pričakuje, da bo poskrbel za varnost tekmovalcev in ostalega osebja, ki jih spremlja, da bo preprečil nezaželene stike z vsiljivimi gledalci. In ne nazadnje, danes na smučarske tekme hodijo tudi za ta šport neobičajni navijači - nogometni. Ob vsej evforiji Kostelić, ki vlada na Hrvaškem, so pri naših južnih sosedih tekme svetovnega pokala v alpskem smučanju postale zanimive za široke množice navijačev, tudi takih, ki jim kultura smučarskih navijačev ni najbolj znana.

Gledalci se niso pretirano obremenjevali s prisotnostjo dobro opremljenih policistov.

Nevsakdanji prizor na smučarskih tekmah.

Odgovoren za varnost Marjan Jakše (levo) v pogovoru s policistom.

Prav zaradi bližine Hrvaške je organiziranje tekem svetovnega pokala v Sloveniji tudi iz varnostnih razlogov precejšen zalogaj. Spomnimo se samo lanskih pretepanj med slovenskimi in hrvaškimi navijači na Pohorju, ko je imela policija nemalo preglavic, da je umirila in odstranila s prizorišča prevročekrvne navijače. Lanska izkušnja je tako botrovala, da so se na letošnji kranjskogorski prireditvi na prihod hrvaških navijačev gorenjski policisti še posebej pripravili. Okoli sto organiziranih navijačev so pričakali policisti v polni zaščitni opremi, česar na tovrstnih prireditvah še nismo doživeli, in jih pospremili vse do ciljne arene, do prostora, ki jim je bil namenjen.

Resnici na ljubo pa se je s tem policijsko delo tudi končalo. Še najhujši "izgred", ki so si ga Hrvatje privoščili, je bilo nekaj vrženih kep proti slovenskim navijačem. Kranjska Gora vendarle ni Maribor. Tu ni bilo ne Viol ne Bad Blue Boysov. "Mariboru je bližja hrvaška meja, tja zato pride več hrvaških gledalcev. A s primerno pripravljenostjo se da marsikatera kršitev odpraviti še preden se zgodi. Prireditelj mora biti pač vedno pet minut pred udeleženci takih prireditev. Predvideti je treba določene stvari in se nanje pripraviti, da bi se preprečili izgredi. Če pa že pride do njih, je potrebno ustrezno in pravilno ukrepati. V Kranjski Gori nam letos ni bilo potrebno," je povedal vodja komisije za varnost pri Organizacijskem komiteju Vitranc **Marjan Jakše**, ki ima z zagotavljanjem varnosti na kranjskogorskih in planiških tekmah že dolgoletne izkušnje.

"Ker gre za večjo prireditev, je bilo v Kranjski Gori tudi varovanju posvečeno več pozornosti. V ta namen smo aktivirali okoli 70 rediteljev, najeli smo varnostnike G7 in Varnosti Kranj, za preprečevanje kršenja javnega reda in miru pa je poskrbela policija. Množičnost obiska navadno ne predstavlja težjega zagotavljanja varnosti, je pa tako, na prvem mestu so vedno tisti, zaradi katerih so ljudje prišli - tekmovalci" je še razložil Jakše. Vitranc je minil mirno, bo uspelo tudi Zlati lisici?

Simon Šubic, foto Tina Dokl

KRIMINAL

Passat izginil z dvorišča, golf s parkirišča

Strahinj - V petek, 3. januarja, med polnočjo in šesto uro zjutraj je z dvorišča stanovanjske hiše v Strahinju neznanec odpeljal zaklenjen osebni avto vw passat 1,9 TDI synero, temno zelene barve, registrske oznake KR E1-428. Kako je vozilo odprl, se ne ve, za njim pa se je izgubila vsaka sled. Passat je vreden okrog tri milijone tolarjev.

Cerklje - V soboto, 4. januarja, med 7. in 13. uro pa je z zgornjega makademskega parkirišča ob postaji žičnice Krvavec neznanec odpeljal osebni avto vw golf 1,9 TDI, črne barve, z registrsko tablico LJ 555-M. Lastnika golfa je prikrajšal za 2,7 milijona tolarjev.

Dva para smuči

Kranjska Gora - Na smučišču pred gostinskim lokalom Snack bar je nekdo v četrtek, 2. januarja, med poldnevom in 14.40 uro ukradel dva para alpskih smuči z vezmi vred. Prve, znamke völkel, model race carving, so dolge 148 centimetrov, druge, prav tako model carving, pa so neznane znamke. Oboje skupaj so vredne približno 145.000 tolarjev.

Aluminij za prodajo?

Škofja Loka - V noči na četrtek je neznanec skozi žično ograjo prišel na dvorišče enega od podjetij na Kidričevi cesti v Škofji Loki ter odpeljal okrog dve toni aluminijaste zlitine, vredne 400.000 tolarjev. Očitno jo namerava pretopiti v denar.

V pisarno po monitor

Kranj - Med božično-novoletnimi prazniki je nekdo vlomil v pisarno samostojnega podjetnika v hali nekdanje Iskre Teling v Kranju. Odnesel je LCD monitor relisys in računalniško miško. Lastnika je oškodoval za 150 tisočakov.

Mavčiče - Med 3. in 4. januarjem pa je neznani vlomilec iz ribiške brunarice v Prašah odnesel računalnik z monitorjem in tiskalnik. Ribiško družino Kranj je okradel za 200.000 tolarjev.

Postreljal 22 nabojev

Zapuže - Manjša skupina neznancev se je v petek, 3. januarja, po enajsti uri zvečer zadrževala na parkirišču pred gostinskim lokalom "pri Borisu" v Zapužah. Eden od njih je z neugotovljenim orožjem - policisti domnevajo, da s pištolo - začel streljati proti stanovanjskim blokom in hišam. Izstrelil je kar 22 nabojev kalibra 9 mm. S petimi kroglami je zadel stavbo Zapuže 8a, in sicer so štiri krogle pristale v fasadi, ena pa je skozi okno priletela v skladišče. Policisti dogodek še preiskujejo. **H. J.**

Kljub težkim pogojem so na vitranški strmini pripravili obe tekmi svetovnega pokala alpskih smučarjev

Veleslalomske zmage se je veselil Bode Miller

Simpatični Američan Bode Miller je - kljub poledeneli progi - v drugi sobotni vožnji napadel na vso moč in zasluženo postal veleslalomski zmagovalec 42. Pokala Vitranc - Od naših veleslalomistov z devetim mestom navdušil le Uroš Pavlovčič z Dovjega

Kranjska Gora - "Danes je bila tekma vznemirljiva, vendar pa sem se pred drugo vožnjo počutil dobro in sedaj sem vesel nove zmage. Veliko je k njej prispevala moja pripravljenost pa tudi oprema, ki je res vrhunska," je po sobotni veleslalomski tekmi v Kranjski Gori navdušeno pripovedoval sedaj vodeči veleslalomist v svetovnem pokalu **Bode Miller**, ki je v Kranjski Gori tekmecem še enkrat več dokazal, da je za dober nastop treba biti dobro telesno pripravljen, poleg tega pa še malce tvegati.

Nagradni sklad za vsako tekmo v Kranjski Gori je bil letos 225 tisoč švicarskih frankov. Največ je seveda dobil zmagovalec, 40 tisoč SFR, denarne nagrade pa je prejelo prvih trideset uvrščenih.

Tudi tretjeuvrščeni Finec **Sami Uotila** je bil navdušen nad tekmo in samim seboj in ni mu bilo težko večkrat ponoviti, da je zanj ta rezultat res vrhunski.

Manj veselja je bilo na licih Avstrijca **Benjamina Raicha**, ki je lani na kranjskogorskem veleslalomu že užival čast zmagovalca, tudi sicer pa je bil pod Vitrancem vajen stati na zmagovalnih stopničkah. Po sobotni prvi vožnji je vodil, a si je na koncu delil četrto mesto z Američanom **Erikom Schlopyem**.

Tudi smučarji po starem so z dobro voljo pod Vitrancem navdušili gledalce.

Bode Miller je imel tudi v Kranjski Gori precej občudovalcev, ki so se v soboto veselili njegove zmage.

Kranjski Gori je bila v petek ponujena tudi odpovedana veleslalomska tekma iz Hinterstoderja, ki pa je člani organizacijskega odbora nazadnje niso sprejeli, saj jim predstavniki FIS niso mogli zagotoviti pokritja stroškov, kajti televizijske hiše so tekmo že črtale iz sporeda, zato ne bi dobili niti denarja iz TV pravic, ki je za organizatorje najpomembnejši vir dohodka. Že včeraj, pa tudi še danes, so se v Kranjski Gori zbrali smučarji, ki bodo tekmovali še na dveh tekmah evropskega pokala.

V cilju oblegani letos najboljši slovenski veleslalomist **Uroš Pavlovčič** iz bližnjega Dovjega sicer ni ponovil tretjega mesta iz lanskega veleslaloma, ki so ga v Kranjsko Goro "prestavili" iz Aspna, kljub temu pa je bil na koncu z uvrstitvijo med najboljših deset kar zadovoljen.

"Lahko rečem, da je bila tekma izredno težka. Zato sem vesel, da sta mi uspeli dve solidni vožnji, saj sem imel v tej sezoni navadno na tekmah po eno dobro in eno slabšo vožnjo. Sicer tudi tokrat ni šlo povsem gladko, saj sem obakrat na prehodu v zadnjo strmino naredil manjši napaki. Vemo, da je teren tukaj na Vitrancu izredno zahteven, vendar pa je bila proga odlično pripravljena. Sicer je bila v prvem teku proga bolj gladka in vidljivost je bila boljša, v drugem teku pa so se pojavile grbine, morda so nastale že v prvem teku," je razmere na progi in svojo vožnjo v cilju komentiral Uroš Pavlovčič, ki je bil vesel tudi obiska številnih navijačev iz Slovenije in okolice Kranjske Gore.

"Res je bilo zaradi navijačev malce več "pritiska", ki pa očitno name dobro deluje in znam se bolj motivirati. Domača tekma in domači gledalci so zame velika spodbuda, kar sem zadnji dve sezoni tudi dokazal," je povedal 30-letni Uroš Pavlovčič, ki ima v mislih tudi že nove tekme in nastop na svetovnem prvenstvu čez mesec dni v St. Moritzu. "Želim si, da bi do svetovnega prvenstva imeli vsaj še dve veleslalomski tekmi, in če bom v taki formi kot sedaj, bi na svetovnem prvenstvu rad štartal med prvo petnajsterico," je tudi povedal Uroš Pavlovčič.

Ostali naši veleslalomisti se v soboto niso uvrstili v drugo vožnjo, saj je bil Mitja Dragšič 48., Aleš Gorza 50., Mitja Kunc 51., Jernej Koblar 53. in Bernard Vajdič 55.

Končni vrstni red najboljših veleslalomistov v Kranjski Gori: 1. Bode Miller (ZDA) 2:04, 15, 2. Christian Mayer (Avst) 2:04, 98, 3. Sami Uotila (Fin) 2:04,99, 4. Erik Schlopy (ZDA) 2:05,00, 4. Benjamin Raich (Avs) 2:05,00, 6. Hans Knauss (Avs) 2:05,11, 7. Heinz Schilchegger (Avs) 2:05, 14, 8. Arnold Rieder (Ita) 2:05,32, 9. Rainer Schoenfelder (Avs) 2:05,33, 9. Uroš Pavlovčič 2:05,33....

Naš kranjskogorski junak je bil Uroš Pavlovčič iz Dovjega, ki je bil z devetim mestom najboljši Slovenec na 42. Pokalu Vitranc.

Skupni vrstni red v veleslalomu po petih tekmah: 1. Bode Miler (ZDA) 325 točk, 2. Michael Von Gruenigen (Švi) 302 točki, 3. Christian Mayer (Avs) 230 točk....17. Uroš Pavlovčič (Slo) 86 točk.

Vilma Stanovnik

V Podkorenu še zimski avto moto šov

Kranjska Gora - Ta konec tedna bo v ciljnem izteku smučarske proge v Podkorenu potekal 2. zimski avto moto show, ki je bil lani prvič organiziran v Planici. Program se bo začel že v petek z dopoldanskimi kvalifikacijami, sledile bodo promocijske vožnje, popoldne pa bo trening ter zvečer slovesno odprtje tekmovanja. Predtekmovanja bodo tudi v soboto dopoldne, finalne vožnje pa bodo potekala v nedeljo do 17. ure. V superfinalu se bo pomerilo šestnajst najhitrejših tekmovalcev, med katerimi prireditelji pričakujejo večino slovenskih dirkačev, poleg njih pa še vrsto tujcev na čelu z Italijanom Evo, Valižanom Gristlom in mnogimi drugimi. Vmes bo vrsta spremljevalnih prireditev od vožnje s terenci, do tako imenovanega kartinga na ledu in zanimivega hill climbinga. **V.S.**

SMUČARSKI SKOKI

Tudi v Innsbrucku naš najboljši Peterka

Kranj - Minulo soboto so se na tretji tekmi novoletne turneje skakalci pomerili v avstrijskem Innsbrucku. Zmagal je Finec Janne Ahonen, ki je bil tako po treh tekmah tudi najboljši v skupni razvrstitvi. Od naših je šlo najbolje Primožu Peterki, ki je osvojil 15. mesto, Robert Kranjec je bil 16., Damjan Fras 24., Peter Žonta 31. in Igor Medved 34..

Včeraj je bila zadnja tekma v Bisofshofnu, ki pa se do zaključka naše redakcije še ni končala, zato bomo več o njej napisali v petek. **V.S.**

SANKANJE

Sankači spet brez tekme

Kranj - Zima brez snega se je minule dni poigrala tudi s sankači na naravnih progah. V nemškem Unterammergau bi morala biti namreč tretja tekma letošnjega svetovnega pokala, vendar so jo organizatorji preložili na konec januarja. Zato pa nekoliko bolje kaže za prihodnji konec tedna, ko naj bi v Umhausnu v Avstriji le uspeli izvesti preloženo prvo tekmo z začetka meseca decembra.

Sicer pa pri nas, točneje v Železnikih, že tečejo zaključne priprave na svetovno prvenstvo v sankanju na naravnih progah, ki bo od 6. do 9. februarja na progi na Soriški planini. Kljub pomanjkanju snega zaenkrat med organizatorji ni še nikakršnega preplaha.

"Vse stvari tečejo po zastavljenem planu, res pa je, da zaenkrat snežna odeja ni še dovolj debela, vendar imamo na razpolago tudi snežni top, s katerim lahko naredimo progo. Skrbi sicer so, vendar mislim, da bo svetovno prvenstvo potekalo po planu," je en mesec pred začetkom največjega sankaškega tekmovanja letos optimistično dejal **Vili Rakovec**, podpredsednik OK. **Z.R.**

ROKOMET

Ločanke v pokalu dvakrat doma

Škofja Loka - Rokometašicam ŽRK Loka kave Jelovice, ki so v evropskem pokalu pokalnih zmagovalk za svoje nasprotnice v 3. kolu dobile ekipo Abu Baku iz Azerbajdžana, so uslišali prošnje, tako da bodo obe tekmi igrale doma.

Tako se bodo prvič z ekipo Abu Bakuja pomerile ta petek, 10. januarja, ob 19. uri v novi športni dvorani v Železnikih, drugo tekmo pa bodo odigrale v nedeljo, 12. januarja, ob 18. uri v športni dvorani Poden v Škofji Loki. **V.S.**

Kostelića za zgodovino

Hrvat Ivica Kostelić je zmagal še drugič v letošnji sezoni, hkrati pa je tudi osvojil Pokal Vitranc.

Kranjska Gora - V nedeljo je Kranjska Gora svetovno moško smučarsko karavano pričakala v povsem drugačni luči kot dan prej. Moker južni sneg je dodobra zmehčal slalomsko progo, ki je kljub trudu prireditelјev mirno vožnjo omogočala le peščici slalomistom z najugodnejšimi štartnimi številkami, vsem kasnejšim tekmovalcem pa so smuči že nemirno poplesovale po nastalih grbinah. V takih razmerah so se seveda najbolje znašli največji slalomski mojstri v tej sezoni: zmagal je Hrvat **Ivica Kostelić** (lani tretji), drugi je bil Avstrijec **Rainer Schönfelder** in tretji Francoz **Jean Pierre Vidal**, ki so po treh slalomih razvrščeni v enakem vrstnem redu tudi v skupnem seštevku svetovnega pokala.

23-letni Ivica Kostelić je na vitranški strmini s peto zmago v karieri opravičil sloves trenutno najboljšega slalomista. Poleg osvojene slalomske trofeje je Hrvat Kranjsko Goro zapustil tudi kot skupni zmagovalec 42. Pokala Vitranc (skupni dosežek v veleslalomu in slalomu). Njegova zmaga pa je zaradi zmage mlajše sestre Janice na nedeljskem slalomu v Bormiu zapisana v zgodovino svetovnega smučanja kot prva dvojna zmaga brata in sestre v enem dnevu. In to na Janičin 21. rojstni dan!

"Zmaga v Kranjski Gori je moje darilo sestri Janici. Prav tako je to velika zmaga tudi zaradi številnih generacij hrvaških smučarjev, ki so se lomili na treningih v Kranjski Gori, med njimi tudi moj oče. Mnogi mislijo, da Hrvatje nimamo smučarske tradicije, a jo imamo, vendar smo bili v preteklosti iz znanih razlogov vedno v senci," se je pol ure po končani tekmi veselil Ivica, ki je kasneje napovedal, da bo to sezono osvojil tako slalomski pokal kot naslov svetovnega prvaka. O nedeljskem slalomu pa je dejal: "Pred drugim nastopom sem vedel, da Schönfelder vodi, saj je dobro izkoristil postavitev svojega trenerja. Vedel sem, da je treba napadati. Taktika je bila, da zgornji del odpeljem na vso moč in povečam razliko, saj je bil spodnji del proge v slabšem stanju in je bilo potrebno nekoliko zmanjšati tempo."

Slovenski smučarji bodo kranjskogorski slalom poskušali hitro pozabiti. Točke svetovnega pokala sta od devetih nastopajočih (**Bernard Vajdič** zaradi bolezni ni nastopil) osvojila **Drago Grubelnik** s 17. mestom in Brničan **Mitja Valenčič** z 22. mestom, medtem ko je **Jure Košir** v drugem teku odstopil. Že v prvem nastopu do cilja niso prišli **Mitja Kunc**, ki mu je do odstopa kazalo zelo dobro, **Rene Mlekuž** in **Mitja Dragšič**, medtem ko se **Matjažu Vrhovniku** (35.), **Alešu Gorzi** (42.) **in Andreju Špornu** (44.) ni uspelo prebiti med trideseterico.

Grubelnik je z drugo vožnjo trinajsto mesto po prvem teku nekoliko poslabšal. "Prvi nastop se mi je dobro posrečil, drugi pač slabše, čeprav so bili občutki med smučanjem ravno obratni. V drugo sem imel precej boljši občutek kot v prvem teku, a očitno sem smučal preveč na varno, verjetno bi bilo bolje, če bi "spustil" smuči in tvegal kakšno napako. Rezultat mi zagotovo ni najbolj po volji, saj sem računal na uvrstitev med prvih deset," je dejal 27-letni smučar iz Ribnice na Pohorju.

Ivica Kostelić se je veselili nedeljske slalomske zmage

Mitja Valenčič pa je svoj nastop ocenil: "Bolje bi se dalo izkoristiti številko ena, ki sem jo imel v drugem teku. Poskušal sem dati vse od sebe, pokazal sem vse, kar sem sposoben. Se pa že veselim naslednjih tekem, ki prihajajo. Želim se redno uvrščati v finale in si izboriti boljšo štartno številko ter mesto v reprezentanci za svetovno prvenstvo."

Koširju se prvi poskus po vrnitvi v reprezentanco ni posrečil. Po prvem teku je bil 29., v drugo pa ga je na ciljni strmini vrglo nazaj in prve letošnje točke so šle po zlu. "Zanimivo je, kako se lahko človek štiri leta po zmagi tukaj v Kranjski Gori razveseli tudi 29. mesta. Šport je sestavljen iz nihanj gor in dol, trenutno sem izgleda kar na precej nizki točki. Sem pa vsako vožnjo boljši in tudi današnja druga vožnja je bila vse do odstopa zelo konkurenčna. Zavedam se, da bo treba še veliko delati, preden se bom uspel vrniti na nekdanjo raven, a sam še vedno verjamem, da se bom vrnil. Smučati nisem pozabil, potrebujem le nekoliko potrditve, nekaj samozaupanja in mislim, da mi je drugi današnji nastop to že dal. Gremo naprej," je dejal Košir, ki že nestrpno pričakuje rojstvo novega družinskega člana.

REZULTATI (slalom) - 1. Kostelić (Hrv) 1:44.71, 2. Schönfelder (Avst) +0.27, 3. Vidal (Fra) +0.32, 4. Palander (Fin) + 1.36, 5. Pranger (Avst) +1.47, 6. Raich (Avst) +1.71 ... 17. Grubelnik (Slo) +2.55 ... 22. Valenčič (Slo) +2.82.

Simon Šubic, foto: Tina Dokl

V Siemens mednarodni hokejski ligi so konec tedna odigrali dvojni krog

Večni slovenski derbi vendarle po gorenjskih notah

V soboto zvečer so hokejisti Acroni Jesenic v domači dvorani v Podmežakli z dobro in požrtvovalno igro razveselili več kot dva tisoč petsto gledalcev - Blejci so skoraj istočasno zasluženo premagali Slavijo M Optimo, v nedeljo pa se je gorenjski derbi na Bledu končal v korist Jeseničanov

Jesenice, Bled - Prvi nastop v letošnjem koledarskem letu bo zagotovo ostal v lepem spominu obema najboljšima gorenjskima hokejskima ekipama, ki letos tekmujeta v Siemens mednarodni ligi. Oboji so namreč na domačem ledu gostili preostali slovenski ekipi v tej ligi, najbolj pa je bilo seveda zanimivo na Jesenicah, kjer sta se po slabem mesecu dni v večnem jeseniško - ljubljanskem derbiju srečali ekipi Acroni Jesenic in Zavarovalnice Maribor Olimpije.

Prvi je zadel Anže Terlikar

Čeprav je bila zadnja tekma med slovenskimi prvaki in podprvaki pred dobrim mesecem dni v Podmežakli odigrana za točke državnega prvenstva, tokrat pa so se pomerili za točke mednarodni lige, je derbi znova privabil na tribune množico gledalcev. Znova predvsem tiste, ki so stiskali pesti in vzklikali za Jesenice, čeprav se je tudi navijačev "zmajčkov" zbralo dosti več kot ob zadnjem srečanju. Tako je bilo na tribunah znova pravo hokejsko vzdušje, ki si ga slovenski reprezentantje, ki večinoma igrajo v eni od obeh ekip, zagotovo zaslužijo.

Že v prvih minutah tekme je bilo slutiti, da so tokrat "železarji" pripravljeni, da se prvakom iz Tivolija oddolžijo za decembrski poraz. Toda odpor olimpijinih hokejistov, na čelu z vratarjem **Robertom Kristanom**, je bil zanesljiv vse do 19. minute, ko je mrežo prvakov načel **Anže Terlikar.**

Seveda vodstvo za gol po prvi tretjini tekme še zdaleč ni bilo razlog za leženo igro, česar so se Jeseničani dobro zavedali. Tudi v nadaljevanju so zato na vso moč napadali, v 26.minuti pa je na 2:0 povišal **Dejan Varl**. Napadi Jeseničanov so se še vrstili, ob "nerodnem" srečanju na sredini igrišča pa se je znašel **Ildar Rahmatuljin** in premagal nemočnega **Gabra Glaviča** ter znižal vodstvo Jeseničanov na 2:1.

Tako tudi po dveh delih tekme ni bilo še prav nič odločenega, čeprav so Jeseničani trdno držali vajeti v svojih rokah. Vztrajno so napadali celo z igralcem manj, rezultat požrtvovalne igre pa je bila tudi izvrstna akcija Tomaža Razingarja in **Uroša Vidmarja**, ko je po zaslugi slednjega plošček znova končal za hrbtom Roberta Kristana. Ob tem je treba omeniti še nekaj lepih napadov hokejistov ZM Olimpije, natančen strel v zgornji levi kot Kranjčana Eda Terglava pa je "rešil" reprezentančni vratar v jeseniških vratih **Gaber Glavič**.

Ko je trener ZM Olimpije Matjaž Sekelj ob koncu tekme vratarja nadomestil z igralcem, pa je neprevidnost Ljubljančanov s četrtim zadetkom za Acroni Jesenic kronal reprezentant **Tomaž Razingar**. Tako je bil končni rezultat tekme v Podmežakli v soboto 4:1 (1:0, 1:1, 2:0) za Acroni Jesenice.

Strelec tretjega gola Uroš Vidmar.

Samozavestno v novo leto

"Po zadnjih tekmah državnega prvenstva v decembru smo veliko trenirali, odigrali dve prijateljski tekmi z ekipo iz Beljaka, dodatne volje in moči pa sta nam vlili dve zmagi prejšnji konec tedna na Madžarskem. Zavedali smo se, da bo dober štart v novo leto še kako pomemben, in mislim, da nam je sedaj to uspelo," je bil po koncu sobotnega srečanja zadovoljen branilec v vrstah Jeseničanov 22-letni **Uroš Vidmar**, ki je optimističen tudi pred današnjim nadaljevanjem domačega državnega prvenstva: "Kljub temu, da smo po prvem delu na lestvici uvrščeni na tretje mesto, se bomo seveda še kako potrudili za naslov državnih prvakov. Vsako tekmo bomo igrali na zmago in upam, da bomo razveselili tudi svoje navijače. Je pa res, da sta poleg Olimpije neugodna nasprotnika tudi Slavija in Bled, ki lahko vedno presenetita. Vendar mi se s tekmeci ne smemo obremenjevati, pomembno je, da sami igramo kot najbolje znamo in zmoremo."

Blejci ugnali Založane

Da izrazitih favoritov ne bo na nobeni tekmi v nadaljevanju prvenstva, pa so že v soboto dokazali hokejisti Bleda, ki so domači dvorani gostili Slavijo M Optimo in zmagali 5:3 (3:0, 2:2, 0:1). Blejci so povedli že na začetku, ko je mrežo Založanov načel Tomi Hafner, nato pa sta bila natančna še Denis Kadič in Toni Tišlar. V drugi tretjini je za Slavijo zadel Matej Hočevar, na 4:1 je povišal Kadič, na 5:1 pa Tišlar. Za goste je v drugem delu tekme zadel še Peter Mihelič, končni rezultat 5:3 pa je v zadnjem delu srečanja postavil Boštjan Lešnjak.

Že v nedeljo se je tekmovanje v mednarodni ligi nadaljevalo, na Bledu pa je bil gorenjski obračun med domačim moštvom in Acroni Jesenicami. Jeseničani, ki so bili sicer večine tekme boljši nasprotniki, so težko prihajali do pravih strelov, priložnost pa je šele v drugem delu najprej izkoristil Grega Por, nato pa je zadel še Anže Terlikar. Končni rezultat tekme 1:2 (0:0, 0:2, 1:0) je postavil Tomi Hafner.

V Zalogu je v drugem nedeljskem slovenskem obračunu Zavarovalnica Maribor Olimpija 0:3 (0:1, 0:1, 0:1) premagala Slavijo M Optimo.

Tako je trenutno na lestvici mednarodne lige v vodstvu ekipa Acroni Jesenic z 31 točkami, Alba Volan pa ima tekmo manj (z Medveščakom se bodo pomerili jutri v Zagrebu) in 30 točk. Dunaffer in ZM Olimpija imata na 3. oziroma 4. mestu po 26 točk, Bled pa je z 9 točkami še vedno na zadnjem mestu.

Jeseniški hokejisti so v sobotnem derbiju hokejiste Olimpije nadigrali v napadu, precej zanesljivi pa so bili tudi v obrambi.

Danes nadaljevanje državnega prvenstva

Naslednji krog v mednarodni hokejski ligi bo na sporedu v soboto, 18. januarja, že danes pa se bo z drugim delom tekmovanja nadaljevalo državno hokejsko prvenstvo. Ekipa Bleda bo gostovala v Tivoliju pri ZM Olimpiji, v Zalogu se bosta pomerili moštvi Slavije M Optime in Acroni Jesenic, ekipa HIT Casinoja Kranjska Gora bo ob 18. uri na Jesenicah gostila ekipo Triglava, v Mariboru pa bo tekma med Mariborom in ekipo Marc Interieri.

Že v četrtek, 9. januarja, bo ekipa Triglava gostovala v Tivoliju pri ekipi Marc Interierov, ostale tekme 16. kroga pa bodo na sporedu v petek, ko bo na Bledu gorenjski obračun med ekipama Bleda in Acroni Jesenic, ekipa HIT Casinoja Kranjska Gora bo gostovala pri Mariboru, v Tivoliju pa se bosta pomerili moštvi ZM Olimpije in Slavije M Optime.

Po prvem delu državnega prvenstva v hokeju na ledu je med strelci na prvem mestu jeseniški napadalec Tomaž Razingar z 39 točkami, saj je dosegel kar 18 golov in prispeval 21 podaj. Na drugem mestu je Peter Rožič (ZM Olimpija), ki je zbral skupaj 29 točk, tretji na lestvici strelcev pa je Dejan Varl (Acroni Jesenice) z 28 točkami.

Vilma Stanovnik,
foto: Tina Dokl

VATERPOLO

Nove tekme šele v soboto

Kranj - Po božično - novoletnih praznikih bodo vaterpolisti državno prvenstvo nadaljevali z igranjem šestega kroga v soboto, 11. januarja, kajti peti krog, ki bi se sicer moral igrati jutri, bodo zaradi reprezentančnih priprav odigrali v sredo, 22. januarja.

Seveda pa bo sedaj državno prvenstvo potekalo nekoliko hitreje, saj je pred vaterpolisti v letošnjem letu veliko tekmovanje, to je nastop na evropskem prvenstvu, ki se bo od 6. do 15. junija igralo v prenovljenem letnem bazenu v Kranju, za vaterpolistke pa v prenovljenem letnem bazenu Kodeljevo v Ljubljani.

In zakaj sedaj priprave reprezentance in ne igranje petega kroga? Kranjčani so namreč pred letom izkoristili Split za priprave in sedaj morajo gostoljubje Splitčanom vrniti. Splitčani so se odločili, da bodo v Kranj prišli pred igranjem hrvaškega prvenstva, ko bodo gostovali v Zagrebu, in tako bodo od danes do petka v Kranju. Ker pa jutri vaterpolisti tako ne bi mogli odigrali vseh tekem 5. kroga, je pametneje, da se ta čas izkoristi za priprave, ki jih naši še kako potrebujejo.

Sicer pa te dni Igor Štirn ne bo mogel računati na Tea Galiča, ki vse bolje igra v francoskem prvenstvu za moštvo Marseilla in kjer mu daje trener Nikola Stamenič veliko minutažo. Drugače pa naj bi bili na pripravah vsi, vprašanje je le, kaj je z Vladimirjem Pajičem in Bobanom Antonijevičem, ki ne igrata več v našem državnem prvenstvu.

Tako bo sobotni krog prvi v letu 2003. V bistvu bo to ponovitev prvega kroga sezone 2002-2003. V Kranju bo Kokra gostila vodilno moštvo na tekmovalni lestvici in svoje vzornike - Triglav Živila. Kaj drugega kot visoka zmaga starejših bi bilo presenečenje. Bolj zanimivo pa bo prav gotovo v Ljubljani v bazenu Tivoli, kjer bo Olimpija gostila Koper. Prav gotovo se bodo varovanci trenerja Vojka Podvrščka hoteli maščevati za poraz v Kopru, ko so takrat že po prvi četrtini vodili s kar visokih 3:0 in nato v nadaljevanju dovolili, da so jih vaterpolisti Kopra ulovili in na koncu še zmagali. Branik bo odšel na gostovanje v svojo podružnico v Celje. Za Posejdon igra kar nekaj vaterpolistov Branika, ki so tam na dvojni licenci in se bodo po končanem prvem delu vrnili v štajersko metropolo. Vse drugo kot še en poraz Posejdona bi bilo prvorazredno presenečenje.

Veliko bolj zanimivo bo v letošnjem prvenstvu v nadaljevanju. Moštva v drugi del ne nosijo več osvojene točke iz prvega dela, temveč bodo štartali po principu: prvi s štirimi, drugi s tremi, tretji z dvema in četrti z eno točko. S tem se bo vsak spodrsljaj v nadaljevanju še kako poznal.

Jože Marinček

NAMIZNI TENIS

Uspešen spomladanski štart Kranjčank in Križanov

Križe, Mengeš - Že prvi ponovoletni konec tedna so z igranjem prvega kroga pomladanskega dela prvenstva začeli namiznotenisači in namiznotenisačice.

Igralke **Merkurja** iz Kranja so nastopile v Mengšu, kjer so se v derbiju kola pomerile z ekipo Edigs Mengša in zmagale 2:6. V ekipi Merkurja se je zlasti izkazala Tina Safran, ki je zmagala kar trikrat, novinka v ekipi Špela Polončič pa je prispevala dve zmagi. Polončičeva in Safranova sta bili tudi v igri dvojic boljši od mengeških nasprotnic. Tokrat ni šlo edino Mirjani Lučič, ki je izgubila oba dvoboja. Tako na lestvici še vedno vodi ekipa Ilirije, na drugem mestu so igralke Merkurja z 12 točkami, ekipa Edigs Mengša pa je z 11 točkami tretja. Naslednjo tekmo bodo Merkurjevke odigrale 18. januarja pri ekipi Istrabenza v Kopru.

Dobro so v novo leto štartali tudi namiznotenisači ekipe **Lisk Križe**, ki so doma gostili moštvo Krke iz Novega mesta in zmagali 6:4. Novomeščanom ni pomagala niti okrepitev z Robijem Smrekarjem, ki je moral priznati premoč najboljšemu domačemu igralcu Žigi Jazbecu, ki je dobil vse tri dvoboje. Dve zmagi je prispeval še Dejan Stojanovič, v svojem prvem nastopu za ekipo Lisk Križe pa se je izkazal tudi Klemen Jazbič, ki je prispeval pomembno točko za končno zmago domačinov.

Na lestvici 1. SNTL za moške vodi ekipa ŽNTK - Kompenzacije z 18 točkami, ekipa Lisk Križe pa je zbrala 9 točk in je na petem mestu. V naslednjem krogu bodo Križani gostovali pri vodilnem moštvu v Mariboru.

V.S.

KOŠARKA

Poraz Triglava na Kodeljevem

Kranj - Minulo soboto so košarkarji odigrali 13. kolo v **1.SKL za moške**. Ekipa kranjskega Triglava je gostovala pri vodilni ekipi Geoplin Slovana na Kodeljevem in izgubila 100:68 (77:43, 53:26, 26:12). Tako so na lestvici na zadnjem, 11. mestu, v soboto pa bodo v domači dvorani gostili ekipo Elektre.

V **1. SKL za ženske** je ekipa Jesenic gostovala pri Slovenskih Konjicah in izgubila 72:64 (51:42, 40:29, 17:21). Ekipa Odeje je bila prosta. Na lestvici po prvem delu tekmovanja vodi ekipa RC Maribor s 24. točkami, Odeja je z 19. točkami tretja, Jeseničanke pa s točko manj četrte. **V.S.**

ŠPORTNO PLEZANJE

Množična udeležba mladih plezalcev

Jesenice - Člani Športno plezalnega odseka pri Planinskem društvu Jesenice so uspešno organizirali božično - novoletno tekmovanje mladih plezalcev. Na steni v telovadnici Osnovne šole Poldeta Stražišarja je merilo moči 115 mlajših dečkov in deklic ter cicibanov in cicibank iz športno plezalnih odsekov in alpinističnih odsekov iz Celja, Radovljice, Kranja, Mojstrane, Tržiča, Domžal, Jesenic in drugih krajev.

Rezultati: mlajši dečki: 1. Teo Brbre (ŠPO Celje), 2. - 4. Klemen Zupanc (ŠPO Celje), Anže Grilc (ŠPO Radovljica), Urban Gros (AO Kranj); **mlajše deklice**. 1. Tjaša Kosič (ŠPO Jesenice), 2. Mateja Hohkraut (PK Laško), 3. Tina Noč (ŠPO Jesenice)...; **cicibani**: 1. Tim Gostinčar (AO Domžale), 2. - 3. Mark Grad (AO Domžale) in Matic Čakš (ŠPO Celje); **cicibanke**: 1. - 2. Ksenja Zupanc (PK Laško), Kaja Zupanek (AO Domžale), 3. Tjaša Špendal (ŠPO Tržič). **J.R.**

Janezu Kešarju v spomin

Na zadnji dan preteklega leta smo se športni prijatelji še zadnjič poslovili od našega dolgoletnega sodelavca Janeza Kešarja.

V smučarski klub Triglav se je vključil pred več kot 25 leti, ko sta njegova sinova Janez in Zoran pričela svojo športno pot. Nadaljeval je tudi potem, ko sta sinova zaključila svojo športno pot. Postal je sodnik za skoke in napredoval do državnega sodnika. Sodil je najpomembnejša domača tekmovanja. Obenem nam je zelo zavzeto pomagal pri izgradnji skakalnega centra na Gorenji Savi, v katerega je vložil ogromno prostega časa in svojega dela.

Vsa leta je sodeloval pri različnih komisijah v klubu. Velikokrat nam pomagal tudi pri organizacijah in izvedbi tekmovanj. Za svoje plemenito delo je dobil tudi klubsko priznanje.

Zahrbtna bolezen mu je preprečila, da bi še aktivneje sodeloval v klubu, vendar je kljub temu še večkrat prišel med športne prijatelje in nam pomagal kot sodnik.

Spominjali se ga bomo kot dobrega in marljivega sodelavca. V naših srcih bo za vedno ostal kot dober prijatelj in marljiv športni sodelavec.

Skakalci in smučarski delavci smučarskega kluba Triglav.

Štefka Kučan je petnajsta Slovenka leta

Leta 1988 je bila izbrana prva Slovenka leta Mojca Drčar Murko. Lanska Slovenka leta je bila novinarka Televizije Slovenija Vlasta Jeseničnik. Slovenka leta 2002 pa je postala soproga bivšega predsednika Štefka Kučan.

Ljubljana - V ljubljanski operni hiši so v nedeljo pozno popoldne letos že petnajstič izbrali Slovenko leta. Izbor pripravlja revija Jana. S svojimi bralkami in bralci izbira zaslužne, požrtvovalne, sposobne in pogumne ženske, med katerimi izberejo Slovenko leta. Letos je prestižni naslov pripadel Štefki Kučan. Slovesne prireditve ob izboru Slovenke leta 2002 so se udeležili tudi številni predstavniki iz kulturnega, zabavnega in političnega življenja. Med drugimi tudi Jan Plestenjak, Mario Galunič, Tanja Ribič, Vito Rožej, predsednik državnega zbora Borut Pahor, kmetijski minister Franci But, ljubljanska županja Danica Simšič in bivši predsednik republike Milan Kučan. Ena izmed kandidatk za Slovenko leta 2002 Meta Vrhunc je kmalu po začetku prireditve zapustila mesto ob častni mizi, ker ji ni bil všeč pripravljeni program. Med ostalimi prisotnimi finalistkami pa ni bilo opaziti športnice Jolande Čeplak in igralke Polone Juh.

Prireditev za izbor Slovenke leta 2002 je bila tokrat obarvana glasbeno. Glavni povezovalec programa je bil Fantom iz opere, ki je ves čas prireditve iskal svojo ljubljeno, svojo edino. Slavnostni govornik je bila tokrat "govornica" **Desa Muck**: "Odločitev za moške govornike na ženski prireditvi je logična. Danes z menoj prvič prekinjamo dolgoletno tradicijo moških govornikov na tej slovesnosti. Čutim se močno počaščeno, pa čeprav v tem trenutku nekdo razmišlja, da "čez tradicijo pa je vendarle ni". Prireditev izbora Slovenke leta mi je ljubša od ostalih izborov osebnosti. Tu nikoli ne gre za razkazovanje dragih toalet, saj so bile med finalistkami tudi ženske, ki so si za ta pomembne dogodek obleko morale izposoditi. Niso se nastavljale pred fotoaparati, ker jim to ni bilo potrebno. To so bile vedno ženske, predvsem take, ki se znajo boriti zase in za druge - na tisoč načinov. Pogumne ženske, čeprav o sebi ne mislijo tako. To so bile ženske, ki so imele cilj, včasih celo poslanstvo. Največkrat so bile to ženske, ki so verjele vase, v to, kar počnejo. Všeč mi je, da se v tej dvorani - vsaj za trenutek - ceneni glamur umakne dejanjem in osebni resnici. Mnoge med finalistkami so opoldne doma stregle kosilo in se bodo že naslednji dan vrnile na svoja delavna mesta. Ta večer zremo vanje z občudovanjem, ker žarijo v vsej svoji edinstvenosti."

Sledil je zanimiv nastop Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja. **Šest morilk** je goste na prireditvi popeljalo s petjem, plesom in igro skozi šest zaporniških zgodb. Kasneje je nastopila v vlogi Fantomovega angela **Regina**. **Jelena** je igrala na violino, **Helena Blagne Zaman** in **Andrej Debevc** pa sta odpela Napitnico. Program prireditve, kjer so izbrali Slovenko leta 2002, je bil mešanica modernega muzikla in operne klasike. Največ ogorčenja ali občudovanja so povzročile ravno morilke s svojo točko. Mogoče zaradi besedil, mogoče zaradi oblek.

Laskavega naslova se je svojo soprogo Štefko veselil tudi njen mož Milan Kučan.

Trinajst zgodb trinajstih finalistk

Na slavnostni prireditvi **so na kratko predstavili poslanstva, delo in življenje finalistk**. Vseeno so bralci in bralke revije Jana imeli precej težko nalogo. Izbrati so morali Slovenko, ki si zasluži naslov Slovenka leta. Finalistke so bile prodorne, samostojne in močne ženske. Ene bolj kot druge.

Dr. Darja Arko je zdravnica, specialistka ginekologije in porodništva. V dvanajstih letih dela na ginekološkem oddelku splošne bolnišnice v Mariboru, je zdravila pretežno bolnice z rakom dojke. Leta 2000 je skupaj s prijateljicami z uspešno in odmevno akcijo zbrala deset milijonov tolarjev za nakup mamografa, ki je omogočil ustanovitev še ene ambulante za diagnostiko bolezni dojk.

Morilke so gostom razložile in zapele, zakaj služijo zaporno kazen.

Nada Matičič je neutrudna pisateljica, ki je avgusta malo pred svojim osemdesetim rojstnim dnem izdala novo knjigo. Je diplomirana slavistka, ki je dobršen del svojega bogatega opusa napisala še v času, ko je poučevala slovenščino. Pisatelj je bil tudi njen oče Ivan, ki v njenih delih velikokrat predstavlja osrednji lik.

Melita Berzelak, glavna in odgovorna urednica revije Jana, in Štefka Kučan, Slovenka leta 2002.

Karmina Šilec je dirigentka zbora Carmina Slovenica. Zbor je obiskal že skoraj ves svet. Karmina je že zdavnaj prestopila meje svoje domovine in to z moškim poklicem. Rada se loti raziskovanja že znane, predvsem pa neznane glasbe. Zadnji projekti, ki so zelo navdušili občinstvo, so povsem neznana dela redovnic od 9. do 17. stoletja. Je članica mnogih umetniških svetov, strokovnih žirij in predava po vsem svetu .

Ravnateljica dvojezične šole v Špetru **Živa Gruden** se je ravno tako znašla med finalistkami. V Videmski pokrajini, kamor sodi Špeter, vse do lanskega leta, ko jih je končno priznal manjšinski zakon, Slovencev namreč pod navednicami ni bilo. Šola se je v osemnajstletni zgodovini prebijala od statusa zasebne ustanove z neveljavnimi spričevali do državne šole, ki ima vsako leto več učencev.

Polona Juh predstavlja nepogrešljiv del slovenskega igralstva. Njena igralska zrelost se kaže zlasti v zahtevnosti vlog znanih iger. Njeno zorenje se nadaljuje že v začetku letošnje sezone v vlogi Julije v Sheakespearovi tragediji. Številnim izvrstnim vlogam bo dodala še eno polno in osebno stvaritev.

Rapsodijo v zlatem predstavlja šestindvajsetletna Velenjčanka **Jolanda Čeplak**. Je atletinja, ki jo poznajo v svetu in jo uvrščajo med morebitne zmagovalke naslednjih velikih tekmovanj: Zlate lige, svetovnega prvenstva leta 2003 v Parizu in olimpijskih iger leta 2004 v Atenah.

Lilijana Kulovec je vzgojiteljica v mladinskem domu. Prizadeva si ustanoviti topel in varen dom otrokom, ki jih iz različnih razlogov odvzamejo staršem. Otrokom je odprla svoje srce in jim posvetila svoje življenje. Otroci so se poimenovali Švedrovci. Najlepše plačilo zanjo pa je, da se otroci počutijo varne in ljubljene.

Upokojena prof. angleščine **Dušica Kunaver**, žena preminulega alpinista Aleša Kunaverja, je izjemna osebnost z velikim srcem in širokim spektrom znanja. Polna je topline, ki ogreje sočloveka. Že vse življenje si prizadeva, da bi svet zaživeli v sožitju z naravo.

Avtorica besedil številnih slovenskih popevk **Elza Budau** je bila osma med finalistkami za Slovenko leta 2002. Davnega leta 1964 je skladba Mojmirja Sepeta, ki jo je odpela Beti Jurkovič, za vse čase zasenčila druge popevkarske uspešnice minulih desetih let. Mlada Elza Budau je v nemško ljubezensko romanco Poletna noč kanila ravno toliko življenjskega pelina, da je pesem dobila žlahtnost, značilnost najboljših takratnih piscev popevk.

Marinka Fritz Kunc je pisateljica in neutrudna bojevnica, ki mnogim prinaša v življenje kanček izgubljenega upanja. Že dolga leta se namreč po svoje spopada z zasvojenostjo mladih z drogami. Na ta problem v družbi opozarja z knjižnimi uspešnicami, kot sta Janov krik in Borboleta. Ni skrivnost, da se v njenih zgodbah skriva veliko avtobiografskega.

Mija Repovž je novinarka. Specialistka za gospodarske teme. Ni novinarka, ki le opazuje in zapisuje, ampak raziskuje. S svojimi zapisi pomembno vpliva na javno mnenje. Ne išče nepravilnosti zato, da bi ljudje in projekti propadali. Rada ima pravilnost. Sposobna je spremeniti mnenje o stvari, če se dokoplje do drugačnih podatkov. Zna pa tudi priznati, da so se mnoge stvari razvile drugače, kot smo pričakovali.

Marta Turk je dokazala, da je podjetnost upravičeno ženskega spola. Leta 1986 se je podala na negotovo podjetniško pot. V nekaj letih se je njeno podjetje razcvetelo. Trdno je namreč prepričana, da je podjetništvo uresničitev ženske želje, da se ekonomsko osamosvoji.

Meta Vrhunc je pred petnajstimi leti začela v majhnem krogu ljudi s svojimi članki in predavanji pojasnjevati pomen biološko-dinamičnega gospodarjenja. Kmetijsko - živilska proizvodnja, ki upošteva ta načela, lahko predstavlja dolgoročno rešitev slovenskega kmetijstva

Karmino Šilec, dirigentko zbora Carmina Slovenica in eno izmed finalistk smo povprašali, kako se je počutila, ko je izvedela za nominacijo za Slovenko leta 2002: "Malce sem bila presenečena, ker je mogoče področje, s katerim se ukvarjam tako, ki ga Jana ponavadi kot medij ne spremlja. Zagotovo pa je nominacija potrditev, da resna glasba oziroma klasična umetnost vendarle lahko v prostoru dobi neko ustrezno medijsko podporo, ker se pojavi na tovrstni prireditvi. V določenih krogih, za katere sem delala, bo moja prepoznavnost verjetno ostala taka, kot je bila. Morda pa se bo našel kak poslušalec, ki se bo sedaj odpravil tudi na kak moj oziroma naš koncert."

Vito Rožej, igralec: " Program je bil zanimiv. Lansko leto naj bi bilo slabše, vendar tega ne vem, ker nisem reden obiskovalec te prireditve. Še posebej sem užival ob točki iz muzikla, ki sem jo že prej videl in sem bil vesel, da sem jo lahko še enkrat. Osebno bi se za Slovenko leta 2002 odločil za profesorico iz zamejstva, ker je morala početi stvari v najtežjih pogojih. To je pač moje mnenje."

Bernarda Jeklin in Irena Polanec

Melita Berzelak, glavna in odgovorna urednica revije Jana, je na izboru pozdravila prisotne in razkrila ime Slovenke leta 2002. Meni, da je prireditev izbora Slovenke leta tudi letos uspela: "Bistveno je izpeljati že izbor kandidatk. Je pa res, da me danes vsi sprašujejo, če smo predvideli, da bo zmagala gospa Štefka. Ne vem, zakaj. Povprašati bi bilo treba bralce. Dobila je tolikšno število glasov, kot jih do sedaj ni še nobena kandidatka."

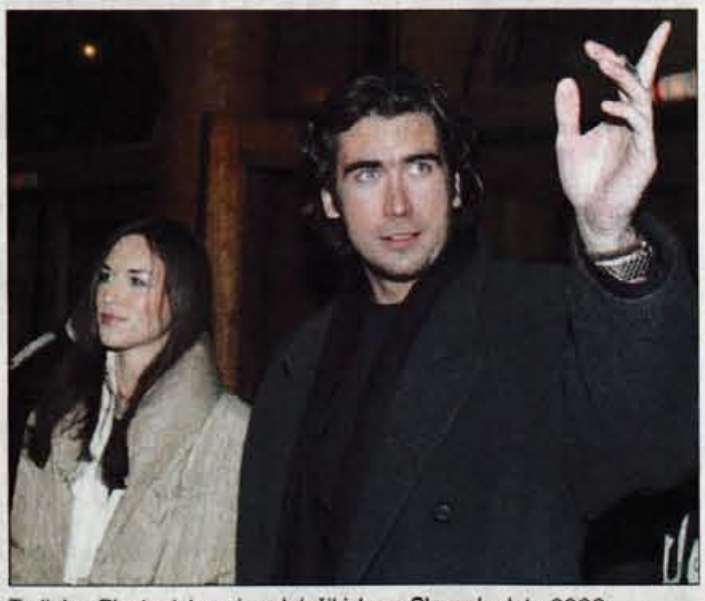

Tudi Jan Plestenjak se je udeležil izbora Slovenke leta 2002.

Štirinajsta zgodba Slovenke leta 2002

Štefka Kučan pravzaprav naslova "prva dama Slovenije" nikdar ni marala. Ves čas je poudarjala, da skuša biti le dobra soproga svojemu možu. Morda je tudi zato postavila zelo visoke standarde, kakšna mora biti ženska ob boku 'očeta naroda'. Bila je izvrstna gostiteljica najvišjih državniških obiskov. Nenehno se je izpopolnjevala glede protokola, tujih navad, običajev in kultur, v čemer je zadnja leta dosegla svojevrsten slog in popolnost. Ni zgolj opravljala nalog, ki jih ji je naložila funkcija njenega moža, temveč je bila tudi ambasadorka srčne kulture in omike, naših običajev in kulture, iskrena bojevnica za dobro vseh ljudi. Ljudje jo imajo radi, ker je v druženju z njimi vedno uživala in obenem odprto pokazala, da jo prizadenejo krivica, trpljenje in bolečina. Zato je bila pogosto pobudnica ali pokroviteljica dobrodelnih akcij.

Glede na število prejetih glasov je Štefka Kučan **s petdesetimi odstotki zmagala in postala Slovenka leta 2002**: " Res sem vesela, da ste mi namenili tolikšno zaupanje. Zahvalila bi se vsem, ki so in bodo pomagali ljudem v stiskah. Še posebej bi se zahvalila vsem, ki si ne želijo samo miru, temveč se zanj tudi borijo v svetu - za ustvarjalno razumevanje ljudi in narodov, med narodnostmi, kulturami in mogoče tudi med moškim in žensko, da jih imamo ženske v skupnem življenju lahko za resnično enakopravne tovariše."

Alenka Brun,
foto: Gorazd Kavčič

V dveh letih do evropske inflacije?

Najpomembnejši cilj ekonomskih politik v prihodnjih dveh letih bo znižanje inflacije pred vstopom v Evropsko unijo.

Med ključnimi problemi Slovenije pred vstopom v Evropsko unijo v letu 2004 je zagotovo inflacija, ki je pri nas tri do štirikrat višja kot v družbi držav v katero si želimo vstopiti. Zato ni presenetljivo, da je znižanje inflacije do vstopa v Evropsko unijo eden najpomembnejših ciljev nove slovenske vlade, sicer nam grozijo posledice na ekonomskem in socialnem področju. V dveh letih naj bi lansko inflacijo prepolovili.

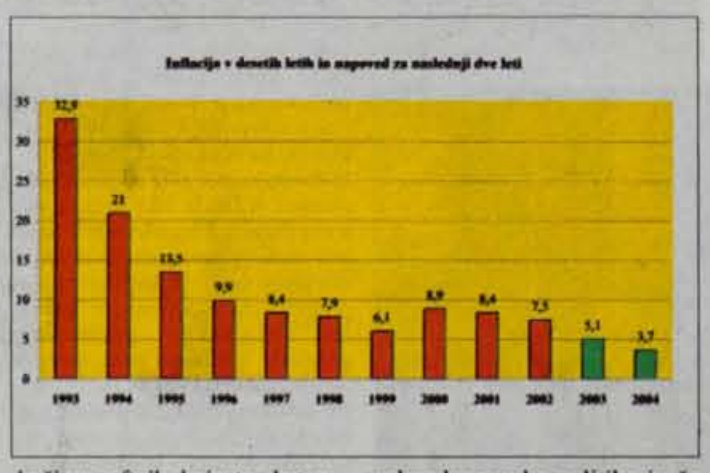

Med ključnimi problemi in izzivi ekonomske politike, ob dejstvu, da so datumi vključitve v Evropsko unijo že natančno znani, so vsekakor temeljite priprave na ta vstop. Kot prva prioriteta in velika odgovornost nove slovenske vlade je vsekakor znižanje inflacije, ki je predpogoj vključevanja v evropski monetarni in tečajni sistem, sicer se utegne gospodarstvo srečati s precejšnjimi problemi in posledicami tudi na področju zaposlovanja. Kot smo poročali v petek, so na Statističnem uradu Republike Slovenije izračunali, da je bila inflacija v preteklem letu 2002 merjena z rastjo cen življenjskih potrebščin 7,2-odstotna, povprečna rast teh cen v tem letu pa 7,5 odstotkov, kar je tri do štirikrat več kot v državah Evropske unije (ocena kaže, da bo povprečna inflacija v državah EU 2,3-odstotna). Med vzroki za takšno rast se najpogosteje omenjata dva: zelo trdoživ sistem indeksacij pri obrestih, javni porabi in plačah ter nesorazmerno velika rast cen v tako imenovanem nemenjalnem sektorju, ki naj bi bile na takšen ali drugačen način kontrolirane.

Novi predsednik slovenske vlade Tone Rop je v vseh svojih nastopih pred in po imenovanju vlade opozarjal, da bodo prizadevanja za znižanje inflacije - konkretni cilj vlade je, da naj bi slovensko inflacijo v letošnjem in prihodnjem letu prepolovili - zahtevala nekatere strukturne spremembe, drugačni dialog med socialnimi partnerji in iskanje optimalnega razvojnega modela. Vse to tudi pomeni, da se prostor za ekonomsko in zlasti fiskalno politiko zožil. Monetarna in fiskalna politika bosta morali postati restriktivni, zmanjšujejo se možnosti za naraščanje plač, posloviti se bo potrebno od indeksacije in TOM-a in preiti na nominalne obrestne mere in stopnje pri javnih financah. Ukrepanje bo potrebno tako na posameznih gospodarskih sektorjih, kjer so precejšnje konkurenčne težave, kot tudi npr. v bančništvu, kjer moramo dobiti čim preje drugi slovenski steber, v nemenjalnem sektorju, ki se mora liberalizirati in demonopolizirati, pa razrešitev dilem o cenah na področju energetike, telekomunikacij in komunalnih storitev.

Te načelne opredelitve ne bo niti najmanj lahko uresničiti. Če odmislimo posledice, ki jih prinaša dražitev naftnih derivatov kot posledico svetovnih razmer na naftnem trgu, bo urejanje razmerij domačih cen ob pričakovanjih več desetodstotne podražitve električne energije za gospodinjstva, nekaterih telekomunikacijskih storitev (cene v fiksni telefoniji naj bi se podražile do polletja kar dvakrat) zelo težko. Tudi urejanje vse bolj ogroženih virov pitne vode, čiščenje odpadnih voda, okolju bolj prijazno odlaganje odpadkov, bo imelo posledice na cene komunalnih storitev. Kljub obljubi, da bo nova vlada vodila skrajno restriktivno fiskalno politiko, nas je novo leto "osrečilo" s povečanjem trošarin na tobačne izdelke, povečanjem davka na dodano vrednost na vino in dražjimi cenami poštnih storitev.

Za splošno gibanje cen so seveda pomembnejši nekateri ukrepi makroekonomske politike in še posebej monetarne politike. Banka Slovenije je s prvim januarjem znižala svoje obrestne mere in podobno obljubljajo tudi v poslovnih bankah. Če so se plače v gospodarstvu v preteklem letu zelo umirile in zaostajajo za realno stopnjo gospodarske rasti, pa je odprto vprašanje, kako bo mogoče v prihodnjih dveh letih, ko naj bi uvedli nov plačni sistem v javnem sektorju, plače javnih uslužbencev v okviriti. Tudi letošnje spreminjanje kolektivnih pogodb, kar zahteva nov zakon o delovnih razmerjih, napoveduje zelo težak in trd dialog med socialnimi partnerji. Kako trdi so lahko okviri možnega, še najbolj občutijo upokojenci, ki že skoraj leto dni (od lanskega marca) čakajo na uskladitev.

Štefan Žargi

GOSPODARSKI KOMENTAR

Težko leto

Dr. Robert Volčjak,
Ekonomski inštitut Pravne fakultete

Za Nemčijo kot tretjim največjim nacionalnim gospodarstvom bi lahko rekli, da tvori v gospodarsko srce Evrope, saj ima njen gospodarski utrip daljnosežne posledice za ostale evropske države, tudi za Slovenijo. Kancler Schroeder je v svoji novoletni poslanici poudaril, da je njegova država bogata in da hoče to tudi ostati. Toda zdi se, da mnogi Nemci s svojimi politiki na čelu še niso dojeli potrebnosti gospodarskih reform, če naj njihova država ostane lokomotiva Evropske unije. Nedolgo za kanclerjevim sporočilom so namreč sveže objavljeni podatki pokazali nadaljnji padec nemške industrijske proizvodnje, krčijo se tudi naročila in celo izvozna pričakovanja se zaradi povečevanja vrednosti evra šibijo, saj s tem postajajo nemški proizvodi na tujih trgih manj konkurenčni.

Nemške težave se začnejo že pri proračuski politiki, saj je vlada v gospodarskem razcvetu zadnjega desetletja zamudila priložnost ureditve svojega fiskalnega položaja, zdaj, v recesiji, pa imajo kancler in njegovi kolegi vedno manj maneverskega prostora. Uvedba evra oziroma vstop v evropsko monetarno unijo (EMU) je Nemčijo stisnil z dveh koncev. Po eni strani omejitve evropskega pakta stabilnosti o navzgor omejenem deležu proračunskega primanjkljaja v bruto domačem proizvodu pomenijo, da bo morala nemška vlada letos močno zategniti pas. Napovedana znižanja davkov so že prestavili za kakšno leto. Po drugi strani pa je denarna politika zdaj povsem v rokah Evropske centralne banke, za katero pa so nemške težave le ene od mnogih. Mogoče bi iz tega lahko potegnili kakšen nauk tudi tisti slovenski ekonomisti, ki na vso moč rinejo v EMU ter si s tem prizadevajo za čimprejšnjo in s tem še kar nekaj časa zelo škodljivo ukinitev tolarja.

V Nemčiji je trenutno čez štiri milijone nezaposlenih, kar je več kot leta 1998, ko je gospod Schroeder prvič prevzel kanclerski stolček. Gospodarski minister je pretekli teden izjavil, da bo poskušal to številko letos spraviti pod štiri milijone. A se njegov optimizem ne odseva v uradnih vladnih napovedih ali še veliko bolj črnih predvidevanjih privatnega sektorja. Še težja naloga pa čaka kanclerja prepričati svoje državljane, da je več kot potrebna tudi reforma države blaginje. Nemške pokojnine in nadomestila brezposelnim so med najvišjimi v svetu in nič čudenga ni, če se nemška javnost, sindikati in celo nekateri iz vrst Socialdemokratske stranke na vse pretege upirajo spremembam, ki bi pomenile znižanje teh ugodnosti ter hkrati uvedbo več konkurenčnosti v zdravstveni sistem.

Mnogi ekonomisti z obupom spremljajo nemško nezmožnost oblikovanja ustrezne gospodarske politike. Medla volja nemške politike po potrebnih spremembah nekatere že vodi k mislim, da bi Nemčija utegnila postati evropska Japonska s svojim vztrajnim in zdi se neobrnljivim gospodarskim zastojem. Ena od glavnih japonskih težav je namreč v njeni relativni plitkosti gospodarskega zastoja, saj le-ta navadne Japonce dokaj malo prizadene. Povsem enako bi lahko trdili tudi za mnoge Nemce, ki trenutno vidijo samo, da se nahajajo v boljšem materialnem položaju kot njihovi sosedje. Toda nekega dne se bodo zbudili in prepadeno ugotovili, da to žal ne velja več.

Novo leto prinaša tudi nove predpise

Z novim letom so začeli veljati tudi nekateri novi zakoni, oziroma njih spremembe in dopolnitve.

Ljubljana - Začetek novega koledarskega leta običajno pomeni tudi spremembe v predpisih, saj jih je prav zaradi datumske "prelomnice", ki pomeni tudi začetek novega poslovnega leta, najlažje uveljaviti. V nadaljevanju navajamo zakonske novosti, ki jih je v teh dneh zbrala in objavila Slovenska tiskovna agencija.

Prenovljeni zakon o davku od dobička pravnih oseb

Veljati je začela novela zakona o davku od dobička pravnih oseb, ki odpravlja neustavnost glede uveljavljanja odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo. Z uveljavitvijo novele zakona se v določenih primerih znižujejo še investicijske olajšave, spreminjajo se tudi določbe o investicijskih rezervah in priznavanju amortizacijskih stopenj. Zaradi prepolovitve zdajšnje splošne davčne olajšave za naložbe na 20 odstotkov je vlada doživela hudo negodovanje gospodarstva, češ da spreminja določbe, ki občutno povečujejo obremenitev gospodarskih subjektov, spreminjajo razmere poslovanja ter vplivajo na njegovo stabilnost.

Na trgu z elektriko in plinom odslej tudi tujci

V skladu z energetskim zakonom se trg z električno energijo v Sloveniji odpira tudi za tuje ponudnike, s čimer dobivajo slovenski upravičeni odjemalci možnost nakupa električne energije tudi v tujini. Skladno z energetskim zakonom in evropsko plinsko direktivo se odpira tudi trg z zemeljskim plinom za tuje ponudnike.

Carinski zakon z letom 2003 prenovljen

Prvega januarja je začela veljati tudi novela carinskega zakona. Z njeno uveljavitvijo je med drugim dosežena popolna uskladitev področja oprostitev plačila uvoznih dajatev z evropskimi predpisi, vendar pa občutnih novosti za slovenske uvoznike ne bo prinesla.

Veljati je začel zakon o delovnih razmerjih

Zakon o delovnih razmerjih bo po 12 letih na novo podrobno uredil razmerja med delavci in delodajalci. "Mala delavska ustava", ki je usklajena z evropsko zakonodajo in priporočili mednarodne organizacije za delo (ILO), prinaša vrsto novosti, med najpomembnejšimi pa je uvedba nove filozofije delovnega razmerja kot pogodbenega razmerja. Delodajalec in delavec bosta tako morala s pisno pogodbo o zaposlitvi urediti medsebojne pravice in obveznosti.

Novela zakona o železniškem prometu

Novela zakona o železniškem prometu med drugim predvideva ustanovitev Agencije za železniški promet. Ta bo prevzela večino nalog dosedanje direkcije za železniški promet in v vlogi upravljavca javne železniške infrastrukture skrbela za racionalno porabo proračunskih sredstev ter med drugim določala obseg dela vzdrževalcem železniške infrastrukture.

Novi zakon o investicijskih skladih

Z novim letom je začel veljati novi zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (ZISDU), ki ga je državni zbor sprejel konec novembra lani. Zakon, ki so ga po mnogih različicah poslanci nazadnje sprejeli po nujnem postopku, saj se je mudilo s prilagajanjem slovenske finančne zakonodaje evropski, med drugim določa pogoje za ustanovitev investicijskih skladov in družb za upravljanje ter ureja način in nadzor njihovega poslovanja pa tudi nadzor in pogoje upravljanja pokojninskih vzajemnih skladov.

Državna pomoč za podjetja v težavah

Podjetja, ki bodo dokazala, da so v težavah, bodo odslej lahko zaprosila za državno pomoč. Začel je namreč veljati zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, ki ga je državni zbor sprejel konec lanskega novembra. Zakon določa namen, vrste državnih pomoči, merila, postopke ter način zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah.

Zakona o urejanju prostora in o graditvi objektov

Veljati sta začela še zakona o urejanju prostora in o graditvi objektov, ki pomenita ključni del protibirokratskega programa vlade ter poenostavitev postopkov v zvezi z urejanjem prostora in graditvijo objektov. Z novima zakonoma je ministrstvo za okolje, prostor in energijo tudi jasno razmejilo pristojnosti na tem področju med državo in občinami ter omogočilo preporod urbanistične stroke.

Dokončno sklenjena reforma plačilnega prometa

Slovenija je sklenila reformo plačilnih sistemov, saj je z novim letom Agencija RS za plačilni promet (APP) dokončno ugasnila. Agencija je leta 1994 nasledila slovito Službo družbenega knjigovodstva, sredi leta 2002 pa so po šestih letih izvajanja projekta reforme plačilnega prometa pravne osebe svoje račune prenesle z agencije na banke.

Zagotovljena sledljivost govejega mesa

Od srede mora biti vse goveje meso na prodajnih mestih po Sloveniji označeno z uradnim podatkom o poreklu. Gre za projekt sledljivosti govejega mesa, ki ga v Sloveniji že izvajamo v obliki pilotnih projektov, z letom 2003 pa je označevanje obvezno. To pomeni, da bo odslej tudi v Sloveniji zagotovljena sledljivost govejega mesa, kot jo ima EU.

Š.Ž.

Cestnine skoraj za vse

Ljubljana - S spremenjeno uredbo o cestnini za uporabo določenih cest, ki je začela veljati z novim letom, je **vlada** nekoliko zmanjšala obseg upravičencev do oprostitev plačila cestnine. Pri določanju upravičencev do oprostitev plačila je dosledno upoštevala kriterij, naj se brezplačen prevoz po cestninskih cestah prizna le v posebej opravičljivih primerih. Doslej so bila plačila cestnine, na primer, oproščena vojaška in policijska vozila, čeprav niso bila označena in niso bila na nujni vožnji. Po novem so plačila cestnine na slovenskih avtocestah oproščeni le: prevozi z vozili s prednostjo ter z vozili za spremstvo; prevozi z vojaškimi vozili; prevozi z vozili, ki se opravljajo za potrebe izvajanja nalog mednarodnih mirovnih sil in drugih obrambnih in varnostnih nalog po mednarodnih sporazumih; prevozi z vozili za potrebe nalog humanitarne pomoči prizadetim zaradi naravnih in drugih nesreč ali v vojni; prevozi z vozili za potrebe vzdrževanja cestninskih cest in za opravljanje dejavnosti pobiranja cestnine.

Po novem tudi premije za jamstvo države

Ljubljana - Novela zakona edinemu slovenskemu letalskemu prevozniku Adrii Airways po dogodkih 11. septembra 2001 že tretjič podaljšuje državno jamstvo za kritje škod, ki bi jih v primeru vojne oziroma terorizma lahko utrpele tretje osebe na zemlji. Tokrat do konca leta 2003, vendar pod novimi pogoji. Adria bo namreč za prvo polletje 2003 morala plačevati državi za njeno jamstvo premijo v višini 25 ameriških centov po potniku, obračunano v tolarski protivrednosti, in sicer obročno vsaka dva meseca glede na predvideni letni obseg prometa 800.000 potnikov in s poračunom glede na dejanski obseg prometa oziroma prepeljane potnike do vključno 30. junija, po tem datumu pa je predviden prehod letalskega prevoznika na zasebni zavarovalni trg. Tedaj bo država prevzela jamstvo le v primeru, če bo zavarovanje prenehalo zaradi enostranske odpovedi zavarovatelja, če sklenitev zavarovanja za obveznosti prevoznika za škode v primeru vojne ali terorizma ne bo mogoče v celoti ali delno, vendar pod pogojem, da prevoznik plača državi premijo v višini zadnje znane premije za tak obseg zavarovanja. Pri Adrii Airways se za podražitev letalskih vozovnic zaenkrat niso odločili, čeprav pomeni plačevanje premije državi že v prvem polletju, kar določa v decembru sprejeta novela zakona, za 200 milijonov tolarjev nove obveznosti.

DOBAVA KURILNEGA OLJA
EKOL d.o.o.
Z GOTOVINSKIM PLAČILOM DO NAJCENEJŠEGA KURILNEGA OLJA
Dvorje 98
4207 Cerklje
tel: 04/23 15 742
fax: 04/23 15 741

Za polovico večji dobiček

Raiffeisen Krekova banka, ki je del skupine Raiffeisen Zentralbank (RZB), je po prvih podatkih lani ustvarila 925 milijonov tolarjev dobička (pred obdavčitvijo).

Kranj - Skupno bilančno vsoto je povečala s 77,2 na 90 milijard tolarjev ali skoraj za 17 odstotkov. Dobiček pred obdavčitvijo je porasel s 597 milijonov na 925 milijonov tolarjev oz. domala za 55 odstotkov. Donos na kapital pred obdavčitvijo, izračunan po slovenskih standardih, je ob koncu predlanskega leta znašal 8,1 odstotka, ob koncu minulega leta pa je bil 12,1-odstotni ali skoraj za polovico večji. Banka lani ni odpirala novih poslovalnic (ima jih štirinajst), število zaposlenih pa je povečala z 230 na 257 ali za nekaj manj kot 12 odstotkov.

Lani je uspešno poslovala celotna skupina Raiffeisen Zentralbank (RZB), ki ji predseduje Raiffeisen Zentralbank Oesterrreich AG s sedežem na Dunaju. Predhodni podatki kažejo, da je bilančno vsoto povečala s 44,6 na 46,9 milijarde evrov, kar pomeni 5,2-odstotno povečanje. Dobiček pred obdavčitvijo, izračunan po mednarodnih računovodskih standardih IAS, je dosegel 228,6 milijona evrov in je bil za 3,1 milijona evrov ali za 1,3 odstotka manjši kot leto prej. Lanski dobiček bi bil približno za devet odstotkov večji od predlanskega, če Evropska komisija ne bi banke denarno kaznovala. Donos na kapital je bil po prvih podatkih 11,9-odstotni in je bil nekoliko nižji od predlanskega, kljub temu pa je bil še vedno med najvišjimi med velikimi avstrijskimi bankami. Delničarji skupine RZB (v glavnem avstrijske deželne banke Raiffeisen) so lani vplačali 147,7 milijona evrov kapitala, kar je drugo naj-višje povišanje kapitala v zgodovini banke. "Zaupanje naših delničarjev se ne izkazuje samo v dobičku na vloženi kapital in kot podpora naši strategiji, ampak nam je prinesel dovolj kapitala za naslednja tri leta," je ob tem dejal Walter Rothensteiner, predsednik uprave RZB, in poudaril, da je mednarodna agencija za ocenjevanje poslovne uspešnosti Moody's Investor Service takoj izboljšala bonitetno oceno skupine.

Skupina RZB se je lani uspešno uveljavila kot druga največja avstrijska banka za pravne osebe in še zlasti za velika podjetja, občutno pa je povečala tudi obseg poslovanja s prebivalstvom. Hčerinska banka Raiffeisen Centrobank, ki je v 100-odstotni lasti skupine RZB, je bila najbolj aktivna članica dunajske borze in je bila med drugim pooblaščeni upravljavec za dokapitalizacijo podjetja Voestalpine. V enem letu je število poslovalnic povečala s 526 na 640, število zaposlenih pa s 14.459 na 16.786. Skupina RZB postaja vse močnejša na trgih srednje in vzhodne Evrope. V Sloveniji je izboljšala tržni delež z nakupom Krekove banke, z nakupom večinskega deleža Ameriške banke Kosovo, ki je bila druga največja banka v srbskem delu pokrajine, pa je vstopila tudi na kosovski trg. Njena mreža regionalnih bank šteje trinajst hčerinskih bank in dve predstavništvi v trinajstih državah Evrope.

Cveto Zaplotnik

Obveznice nove KBM na Dunajski borzi

Decembra so začele na terciarnem trgu (t. i. Dritter Markt) dunajske borze vrednostnih papirjev kotirati obveznice Nove KBM. To je prvič, da je slovenska banka razpisala izdajo obveznic izključno na tujem trgu. Izdajo v vrednosti 30 milijonov evrov je organizirala Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

"V Novi KBM smo se odločili za izdajo t.i. podrejenih obveznic, z nakupom katerih investitorji zagotavljajo, da v likvidaciji ali stečaju od banke noben podrejeni upnik ne prejme kakršnegakoli zneska iz naslova hibridnega instrumenta, vse dokler niso izplačani vsi ostali upniki," pravi mag. Drago Pišek, član uprave Nove KBM. "S tako pridobljenimi sredstvi bomo povečali kapital banke, tako povečan kapital pa nam bo omogočil lažje uresničevanje zastavljenih strateških ciljev."

Nova KBM je izdala 30 milijonov evrov podrejenih obveznic z nominalno vrednostjo 50.000 evrov. Obveznice so sedemletne, z možnostjo odpoklica po petih letih in pol. Ker gre za podrejeni instrument, je obrestna marža višja, kot bi bila pri običajnih nepodrejenih vrednostnih papirjih. Tako je kuponska stopnja za čas do pet let in pol EURIBOR + 1,70 odstotka letno, za leta od 5,5 od 7 let pa EURIBOR + 1,85 odstotka letno. Kuponi obveznic dospevajo v unovčenje na šest mesecev.

Abanka Vipa, skrajšano - Abanka

Kranj - Ko so 31. decembra v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani vpisali pripojitev Banke Vipa Nova Gorica k Abanki Ljubljana, je bil to še zadnji korak pri povezovanju obeh bank. Združena banka je spremenila tudi ime, s polnim imenom posluje kot Abanka Vipa, s skrajšanim pa Abanka. Naslov banke, matična in davčna številka in transakcijski račun se niso spremenili. Abanka in Banka Vipa sta si za dolgoročni načrt razvoja zadali povezovanje s slovenskimi bančnimi in finančnimi ustanovami ter z Zavarovalnico Triglav.

C.Z.

Ugodnejša carinska obravnava

Ljubljana - Vlada je konec decembra sprejela več uredb s področja Ministrstva za gospodarstvo.

Uredba o spremembah uredbe o določitvi ugodnejše carinske obravnave zaradi narave ali uporabe blaga v posebne namene, ne prinaša vsebinskih sprememb glede na leto 2002 zaradi morebitnih sprememb spiska blaga, ki je predmet ugodnejše carinske obravnave pri uvozu, pač pa pomeni le uskladitev poimenovanja blaga v prilogi 2 uredbe o določitvi ugodnejše carinske obravnave zaradi narave ali uporabe blaga v posebne namene, z uredbo o kombinirani nomenklaturi s carinskimi stopnjami za leto 2003. Iz navedenega razloga uredba zato ne bo imela finančnih posledic v proračunu, glede na preteklo obdobje.

Uredba o spremembah in dopolnitvi uredbe o avtonomnem ukrepu določitve carinskega kontingenta pri uvozu določenega blaga ne prinaša vsebinskih sprememb glede na leto 2002 zaradi morebitnih sprememb carinskih stopenj ali spiska blaga, za katerega velja avtonomni ukrep v okviru carinskega kontingenta, pač pa pomeni le uskladitev poimenovanja blaga v prilogi 2 uredbe o avtonomnem ukrepu določitve carinskega kontingenta pri uvozu določenega blaga, z uredbo o kombinirani nomenklaturi s carinskimi stopnjami za leto 2003. Iz navedenega razloga uredba zato ne bo imela finančnih posledic v proračunu glede na preteklo leto. V uredbi o avtonomnem ukrepu znižanja ali ukinitve carinskih stopenj za določeno blago je, v skladu z Uredbo o natančnejših pogojih za določitev avtonomnih ukrepov znižanja ali ukinitve carinskih stopenj, določen avtonomni ukrep znižanja ali ukinitve carinskih stopenj za navedeno blago, in sicer za nedoločen čas in v neomejenem obsegu. Avtonomni ukrep, določen v tej uredbi, se nanaša predvsem na blago, ki ga slovensko gospodarstvo potrebuje kot surovine in repromaterial za nadaljnjo proizvodnjo in opremo, ki se v Sloveniji ne proizvaja ali se proizvaja v nezadostnih količinah. S tem se pospešuje konkurenčna sposobnost slovenskega gospodarstva.

Predlog te uredbe ne prinaša vsebinskih sprememb glede na leto 2002 zaradi morebitnih sprememb carinskih stopenj ali spiska blaga, za katerega velja avtonomni ukrep, pač pa pomeni le uskladitev kombinirane nomenklature in poimenovanja blaga v prilogi, ki je sestavni del te uredbe, z uredbo o kombinirani nomenklaturi s carinskimi stopnjami za leto 2003, v kateri pa so upoštevane vse spremembe Harmoniziranega sistema ter Kombinirane nomenklature Evropske unije.

Vlada je na omenjeni seji sprejela tudi uredbo o spremembah uredbe o izvajanju liste D Tržaškega sporazuma o maloobmejnem prometu. V skladu z določbami Tržaškega sporazuma o maloobmejnem prometu si pogodbenci priznavata ugodnosti pri uvozu blaga na maloobmejnem prometu si pogodbenici priznavata udodnosti pri uvozu blaga na maloobmejna območja pogodbenic, ki so v obliki oprostitve carin in drugih uvoznih dajatev. Blago, ki se po tem sporazumu izvaža iz Slovenje na obmejno območje Trsta, je opredeljeno v listi C, blago, ki se izvaža iz Italije v obmejna območja Slovenije, pa je opredeljeno v listu D.

Ugodnosti, ki ga uživa blago iz obeh list veljajo le v okviru vrednostno opredeljenih kvot za posamezno blago. Kvota za uvoz blaga po listu D Tržaškega sporazuma za leto 2003 znaša 4.120.809,60 EUR in ostaja na nivoju kot je bila v letu 2002 in še nekaj let prej. Vlada je med drugim sprejela tudi uredbe o izvajanju sporazuma o prosti trgovini med Republiko Slovenijo na eni strani ter Litvo, Turčijo, Izraelom in BiH na drugi strani.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

PROSTA DELOVNA MESTA NA GORENJSKEM

MIZAR
MIZAR; d. č. 6 mes.; 9 l. del. izk.; kat. B; do 15.01.03; ŽIBERT JOŠKO S.P., BRITOF 93, KRANJ

STROJNI MEHANIK
IZDELOVALEC ZRAČNIH VZMETI; d. č. 3 mes.; do 07.01.03; GOODYEAR - EPE D.O.O., ŠKOFJELOŠKA 6, KRANJ

MEHANIK ELEKTRONIK
IZDELOVALEC JERMEN; d. č. 3 mes.; do 07.01.03; GOODYEAR - EPE D.O.O., ŠKOFJELOŠKA 6, KRANJ

VOZNIK AVTOMEHANIK
UPRAVLJALEC AVTODVIGALA; ned. č.; 12 mes. del. izk.; kat. B,C, katerakoli šola IV.; do 11.01.03; STEELTRANS D.O.O., C. ŽELEZARJEV 8, JESENICE

VOZNIK TOVORNJAKA; d. č. 3 mes.; 1 l. del. izk.; kat. B,C,E; do 11.01.03; STEELTRANS D.O.O., C. ŽELEZARJEV 8, JESENICE

KUHAR
KUHAR; d. č. 12 mes.; 6 mes. del. izk.; do 11.01.03; BERNARD & SCHINDLER D.N.O., KORITNO 48A, BLED

KUHAR (PRIPRAVA HRANE); d. č. 4 mes.; 2 l. del. izk.; do 14.01.03; BULOVEC RADO S.P., KOČNA 43A, BLEJSKA DOBRAVA

ELEKTROTEHNIK ELEKTRONIK
SERVISER TELEKOMUNIKACIJ; ned. č.; angl. j. - gov. in pis., nem. j. - gov.; urej. besedil in delo z bazami podatkov - osn.; kat. B; do 07.01.03; KRON TELEKOM D.O.O., KOROŠKA C. 20, KRANJ

EKONOMIST
VODJA GOSTINSKEGA LOKALA; ned. č.; 5 l. del. izk.; angl. j. in nem. j. - gov.; urej. besedil in delo s preglednicami - osn.; kat. B; do 14.01.03; HARITA D.O.O., TAVČARJEVA 9, KRANJ

UNIV. DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE
SAMOST. STROK. SOD. ZA PROGRAMSKO OPREMO (HARDWARE); ned. č.; 5 l. del. izk.; angl. j. in nem. j. - gov. in pis.; urej. besedil in delo s preglednicami - zaht.; kat. B; zaželjeno znanje ruskega jezika, izkušnje s področja strojne opreme (HARDWARE-A), možnost dalšje službe. odsotnosti, potovanj; do 11.01.03; ISKRA MEHANIZMI D.D., LIPNICA 8, KROPA

DIPL. EKONOMIST
PRIPRAVNIK; d. č. 12 mes.; angl. j. in nem. j. - gov. in pis.; urej. besedil in delo s preglednicami - zaht.; kat. B; do 11.01.03; ISKRA MEHANIZMI D.D., LIPNICA 8, KROPA

UNIV. DIPL. PRAVNIK
VIŠJI SVETOVALEC ZA PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE; ned. č.; angl.j. - pis.; urej. besedil in delo s preglednicami - zaht.; strok. izpit; do 14.01.03; OBČINA JESENICE, C. MARŠALA TITA 78, JESENICE

DR. STOMATOLOGIJE
ZOBOZDRAVNIK ZA OTROKE; ned. č.; slov. j. - gov. in pis.; delo z bazami podatkov - osn.; do 16.01.03; OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE KRANJ, OE ZDRAVSTVENI DOM TRŽIČ, BLEJSKA C. 10, TRŽIČ

Rekordno leto 2002 na slovenskem borznem trgu

*Leto 2002 je bilo najbolj donosno v zgodovini Ljubljanske bore vrednostnih papirjev. Indeks **SBI20**, s katerim se meri splošno gibanje tečajev delnic na Ljubljanski borzi je zrasel za **56%**, indeks prostega trga **IPT** je zrasel za **47%**, indeks pooblaščenih investicijskih družb **PIX** pa za **75%**.*

Najbolj donosne delnice v borzni kotaciji so bile delnice Žita (+129%), Droge Portorož (+111%) in Salusa (+108%), na prostem trgu delnice Kmečke družbe (+360%), Juteksa (+275%) in Inlesa iz Ribnice (+195%), med pooblaščenimi investicijskimi družbami pa delnice Mercate 1 (+173%), Zlate Monete 1 (+145%) in Krone Senior (+123%).

In kaj je vplivalo na tako rast? Prav gotovo bi tu lahko navedli več vzrokov. Kot prvi vzrok bi lahko navedli podcenjenost delnic. Delnice slovenskih podjetij in PID-ov so bile na splošno podcenjene glede na njihove notranje vrednosti. Rasti delnic v obdobju od leta 1996 do 2002 praktično ni bilo (55%), če upoštevamo inflacijo v enakem obdobju (47%).

Drugi vzrok so dobri poslovni rezultati Slovenskih podjetij in to kljub relativno slabem stanju v svetovnem gospodarstvu. Uspešna so bila predvsem izvozna podjetja, ki so se uspešno prebila na razvijajoče se trge vzhodne in južne Evrope, s poudarkom na trgih bivše Jugoslavije.

Naslednji zelo pomembni dejavnik rasti delnic je bilo padanje obrestnih mer za vezane vloge v bankah. Kar nekaj varčevalcev se je tako v preteklem letu odločilo preusmeriti vse ali del svojih prihrankov na kapitalski trg, neposredno ali posredno. Zelo dober kazalec za to so neto denarni prilivi v vzajemne sklade, saj se je samo v letu 2002 v vzajemne sklade priteklo preko 28 mia. SIT, kar je več kot polovica sredstev, s katerimi vzajemni skladi upravljajo (55 mia. SIT).

Ključni dejavnik tako velike rasti tečajev delnic v preteklem letu pa so verjetno prevzemi oz. konkretneje uspešno izpeljan prevzem farmacevtske družbe Lek s strani švicarskega farmacevta Novartisa. Omenjeno dogajanje je konec oktobra in v začetku novembra potisnilo tečaje slovenskih delnic v višave, konec leta pa so se ti vendarle spustili na realnejše vrednosti.

In kaj lahko pričakujemo v prihajajočem letu? Iluzorno bi bilo pričakovati takšne rasti tečajev, kot smo jim bili priča v letu 2002, kar pa ne pomeni, da bo slovenski kapitalski trg nezanimiv. Obrestne mere v bankah bodo še padale, pričakovane spremembe zakona o dohodnini naj bi prinesle obdavčitev obresti in na drugi strani skrajšanje roka obdavčitve pri prodaji delnic in obveznic, kar naj bi povzročilo dodatno prelivanje prihrankov iz bank na kapitalski trg. Za tiste, ki niste naravnani k tveganju bodo prava naložba obveznice. Delnice PID-ov so še vedno podcenjene in tu lahko pričakujemo najvišjo rast. Tečaji delnic slovenski podjetij pa bodo ob dobrih rezultatih predvidoma zmerno rasli. V primeru, da se bo zgodil še kakšen od večji prevzemov, pa bo to dodatno popestrilo borzno dogajanje.

Goran Dolenc
GBD Gorenjska borzno posredniška družba, d.d.

Ljubljanska borza po novih pravilih

Strokovni svet Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP) je konec minulega leta izdal soglasje k spremembam Pravil borze, ki bodo začele veljati ta mesec.

Ljubljanska borza je z dopolnjenimi določbami Pravil borze opravila nujno usklajevanje s spremenjeno zakonodajo (ZGD, SRS, sprememba podzakonskih aktov ATVP) ter uvedla določene novosti predvsem na področju obveščanja o poslovanju družb. Dodatne in strožje zahteve na tem področju pomenijo približevanje zahtevam Evropske unije na področju obveščanja in predstavljajo smiselno nadaljevanje že obstoječih obveznosti v Pravilih borze.

Najpomembnejše spremembe oziroma novosti Pravil so:

- obveznost predložitve in objave četrtletnih podatkov o poslovanju (veljavno od 1. 1. 2004),

- nova vsebina objav računovodskih izkazov, usklajenih s SRS, z obširnimi pojasnili,

- skrajšan rok za objavo povzetka revidiranega letnega poročila na pet mesecev po preteku poslovnega leta (veljavno od 1. 1. 2004),

- nekatere dodatno opredeljene cenovno občutljive informacije, na primer:

- objava poročila nadzornega sveta glede potrditve letnega poročila (nemudoma po seji nadzornega sveta, najkasneje pa ob objavi sklica skupščine),
- objava izdelanih ocen preteklega poslovanja, morebitnih odstopanj od napovedanega in napoved prihodnjega poslovanja, če so lete podlaga za posredovanje informacij tretjim osebam (predvsem v obliki selektivnih izjav novinarjem, intervjujev, izjav na tiskovnih konferencah),
- pomembnejši sklepi sej nadzornega sveta,
- sprememba deležev vrednostnih papirjev izdajatelja v lasti uprave ali nadzornega sveta izdajatelja,
- izvršena pridobitev ali odsvojitev lastnih delnic izdajatelja (najkasneje v trenutku, ko pridobljene ali odsvojene delnice dosežejo 1 % celotnega kapitala ter ob vsakem preseženem nadaljnjem odstotku).
- posredovanje dodatne dokumentacije borzi (izvod celotnega gradiva za skupščino; kopija prečiščenega besedila statuta v primeru sprejetih sprememb) in spremenjen način posredovanja borzi (za letna in polletna poročila je predpisano dodatno posredovanje v elektronski obliki).

Vnovič o obratovalnem času

Ljubljana - Ministrstov za gospodarstvo se je odzvalo pobudi zveze svobodnih sindikatov Slovenije - Sindikat delavcev trgovine za sestanek o obratovalnem času trgovskih prodajaln, pedvsem o možnosti vložitve sprememb in dopolnitev Zakona o trgovini in o povečanju dodatkov za nedeljsko in praznično delo. V današnjem pogovoru v prostorih ministrstva so bili navzoči ministrica za gospodarstvo dr. Tea Petrin s sodelavci in v.d. direktorice Urada za varstvo potoršnikov Vesna Berk ter predsendik Sindikata delavcev trgovine Franci Lavrač in sekretar tega sindikata Sandi Bartol. Ministrstvo za gospodarstvo se je po pobudi Sindikata delavcev trgovine za sestanek odzvalo, ker tudi na ministrstvu ocenjujejo, da je v času do začetka prijavljanja urnika obratovalnega časa trgovskih prodajaln po noveli Zakona o trgovini nujno treba urediti vprašanje dodatka za delo v manj ugodnem delovnem času. Prav tako je treba urediti vsebino obrazca za prijavo urnika v tistem delu, ki se nanaša na soglasji po Zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju in po predpisih, ki urejajo delovna razmerja. Po temeljitem obravnavanju vseh vprašanj, povezanih z uveljavitvijo nove sistemske ureditve obratovalnega časa v trgovini na drobno, je bilo sklenjeno, da bo Ministrstvo za gospodarstvo pripravljeni osnutek obrazca prijave urnika obratovalnega časa posredovalo sindikatu.

Ne čas, kakovostna storitev je zakon

Blejske in radovljiške kozmetičarke nameravajo ustanoviti svojo sekcijo. Kozmetičarka Nives Mušič uvaja novo metodo green peel, ki je namenjena obnavljanju kože. Prihodnost je v naravnih barvah. V kozmetičnih salonih je zadnja leta tudi vse več moških.

Bled - Majhno je lahko lepo, prijazno in kakovostno. To velja tudi za Kozmetični atelje Nives Mušič, s.p., kjer je vsebina že krepko presegla prostor. Tudi prsti obeh rok ne zadoščajo več za vse storitve, ki jih ponujajo v omenjenem ateljeju. Njegova direktorica Nives Mušič je radovedno bitje, ki nenehno sledi novostim. S popkovino je povezana s tujino in v svojem lokalu skoraj sočasno uvaja najnovejše tehnike.

Mušičeva ni dosti oklevala, ko se je bilo treba odločiti za poklic. Sledila je družinski tradiciji, saj je njena mama **Nada Urevc** že konec šestdesetih let na Bledu odprla kozmetični salon. Tedaj je bila med prvimi. Kozmetično šolo je končala v Muenchnu, znana pa je bila predvsem po kakovostni pedikuri in negi obraza. Pred mese-

Nives Mušič, direktorica Kozmetičnega ateljeja Nives Mušič.

ci se je upokojila in se posvetila svojemu ranču na Zatrniku, atelje pa prepustila hčerki Nives, ki v lokalu dela že dobrih pet let. Mušičeva je na ljubljanski Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo končala višjo šolo smer farmacija ter pozneje še kozmetično šolo. Pravi, da je to področje polno poklicnih izzivov in možnosti za nenehno strokovno napredovanje. Med drugim se ukvarja z medicinsko pedikuro, naravno nego rok, depilacijo, bio tatuji, ličenjem za posebne priložnosti, pred tremi leti je v Nemčiji končala šolanje za Long Time Liner, za trajni make up (ličenje). "To je trenutno zame velik strokovni izziv, saj je vsaka koža zgodba zase in na barve drugače odreagira. Sicer pa zadnja leta opažam, da je vse več problematičnih kož, kar je logična posledica stresnega načina življenja, onesnaženega zraka in slabih prehranjevalnih navad. Pozitivna sprememba je vidna v miselnosti mladih, kajti če je nekoč veljalo, da je kozmetični salon namenjen le ženskam, vanj zadnje čase zaide tudi vse več moških. Mladi fantje se brez zadržkov odločajo za obisk kozmetičnega salona in poskrbijo za svojo kožo," je povedala Mušičeva.

V njenem ateljeju je na voljo tudi solarij, izvajajo klasično terapevtsko masažo in zadnje čase tudi masažo s povijanjem, ki spodbuja prekrvitev. "Prednost Wiener Kosmetikum terapije je, da metoda ni preveč agresivna, kajti metode s hitrimi učinki so ponavadi zelo kratkotrajne. Enako se dogaja tudi z najnovejšimi kremami, ki naj bi prevzele določeno funkcijo kože, vendar imajo žal zelo kratkotrajen učinek in je stanje potem še slabše." Na področju ličenja najnovejše smernice sledijo naravnemu izgledu, uporabi naravnih in čim manj vpadljivih barv oziroma lahko rečem, da se ličenje deli v dve skrajnosti; skoraj neopazen make up ali močan make up, srednje poti ni. Mlada dekleta kar lepo skrbijo za svojo kožo, ostali pa se ponavadi oglasijo pri nas, ko imajo kakšne težave," je dejala Mušičeva, ki si prizadeva tudi za boljše sodelovanje gorenjskih kozmetičark in za strokovno izobraževanje. Na Bledu je kar devet kozmetičark, blejske in radovljiške kozmetičarke pa naj bi v prihodnje v okviru radovljiške obrtne zbornice ustanovile svojo sekcijo, ki naj bi jim omogočila boljšo povezanost, pretok informacij in sodelovanje pri urejanju zakonodaje ter opravljanju redne prakse.

Mušičeva svoje znanje deli tudi z dijakinjami in dijaki 3. in 4. letnika srednje kozmetične šole in jim nudi možnost opravljanja prakse. "Dve dijakinji sta že končali redno prakso, vzela bi jih še več, če bi za to imela prostorske možnosti. Lokal je majhen in ne omogoča širitve, zato imam trenutno omejene možnosti tako pri šolanju dijakov kot tudi pri uvajanju novosti in novih naprav. Redno spremljam nemško strokovno literaturo in nasploh mi je izpopolnjevanje znanja zelo pomembno.

Ne spadam med osebe, ki bi varovale skrivnosti svojega dela in tehnik, ampak jih rada delim z drugimi, še posebej z veseljem bi jih prenesla na mlade, ki se šolajo za ta poklic, z veseljem pa svetujem tudi strankam. Poklic kozmetičarke je zame izziv, ki ponuja skoraj neomejene možnosti delovanja." Mušičeva praktične nasvete za vsakodnevno nego kar mimogrede stresa iz rokava. Za jabolčni kis pravi, da je eliksir mladosti in naj si ga ženske večkrat nanesejo na obraz. Kefir je učinkovit pri starostnih pegah, doma si lahko naredite tudi zdrobov piling, ki bo obnovil vašo kožo, zjutraj pa obrazu privoščite umivanje z mrzlo in toplo vodo. Alfa in omega njenega dela je kakovost. Mušičeva pravi, da porabljeni čas ni najpomembnejši, zakon in prva zapoved je kakovostna storitev. Njen najnovejši izziv pa tako imenovani green peel ali globinsko luščenje kože, s katerim je začela med prvimi v Sloveniji in je namenjen obnavljanju kože, glajenju gub, učinkovit pa je tudi pri brazgotinah.

Štiri faze pravilnega ličenja.

Renata Škrjanc, foto: R. Š.

Spodbudno nadaljevanje tradicije

Iz Eti Svit, simbola nekdanje kamniške majolike, so lani prišli nekateri novi izdelki kamniških izdelovalcev keramike.

Kamnik - Pred 145 leti se je začela izdelava kamniške majolike. Tista prvotna majolika, ki jo tudi danes izdelujejo v Eti Svit Kamnik, je še vedno obdržala svojo podobo in sliko. Sedanje vodstvo pa zagotavlja, da bo tudi v prihodnje majolika skrbela, da bo Svit ostal še naprej sijoč, majolika pa tudi v drugačnih izvedbah simbol kraja, dežele, države in firme.

Pa ne le majolika. Lani so tudi drugačni izdelki prišli iz Svit Kamnik. Poudarili so po eni strani tradicijo, hkrati pa vzbudili zanimanje na poslovnem, turističnem in tudi slovenskem promocijskem področju. Svitovi izdelki iz Kamnika se pogosteje pojavljajo ob zaključnih slovesnostih kot poklon, ki simbolizira praznik, uspeh, zmago, kakovost, pomen in kraj; predstavljajo podobo in lepoto Slovenije in ljudi.

"Iz tradicije izhajamo in v tradicijo smo vpeti izdelovalci keramike iz Kamnika," pravi komercialni menager **Jože Vahtar**. "Zato je vsak naš novi izdelek vreden posebne pozornosti. Letos smo zelo ponosni na nekaj novih izdelkov, ki smo jih razvili tudi v sodelovanju z znanimi oblikovalci."

To so bili Elizabeta Hostnik, Jani Bavčar, Jani Vozelj, Andraž Debeljak s tesnim sodelovanjem s profesorjem dr. Janezom Bogatajem. Tudi sodelovanje z uglednimi podjetji, kot so KRKA, KOLINSKA, LEK, GORENJE, A BANKA, PROBANKA, so ustvarili pogoje za iskanje novih možnosti pri izdelovanju izdelkov iz keramike.

"Posodabljanja, osvežitvene oblike, uporabnost, pomen, linija, barvna zaznavnost in okras poudarjajo avtentičnost in zvestobo etnološki motiviki po eni strani, po drugi pa se želijo nenehno na različne načine spogledovati z novimi modernimi pristopi pri

oblikovanju. To je smisel tradicije in nadaljevanja uspešnosti iz naše firme, ki je dragocena in, prepričan sem, sposobna, da živi tudi zaradi častitljive starosti."

Zanimivo je, da so se kar številna podjetja, ko so se prepričala, da delo Svita sloni na resnično pravih temeljih, začela odločati za njihove izdelke. Seveda pa so v Svit Kamnik prav posebno ponosni na lastno znanje, iz katerega so bili razviti izdelki, kot so skodelica "trnič" (3. nagrada Turistične zveze Slovenije avtorice Irene Radej), krožnik Slovenija (avtorica Novak Mirjam), steklenica za medico in kozarčki (avtorja Irena Radej in Bojan Košir), poslovna in protokolarna vizitka (avtor Jože Vahtar), barvne kuhinjske tarilnice (avtorica Jelena Jerin). Pri izvirnih poslikavah na novih izdelkih so se odlikovale slikarke Brigita, Zdenka, Slavi in Jasna. Sicer pa se delo pri izdelavi keramike v Eti Svet Kamnik začne že pri izdelavi osnov, ki temelji v nadaljevanju tradicije in potrjevanju uspešnosti. Njihov cilj je vedno, da sta darovalec kot dobitnik njihovega izdelka ponosna nanj. Lani so med drugim uspešno kandidirali tudi na natečaju za izdelke, ki se bodo tržili ob svetovnem čebelarskem kongresu APIMONDIJA 2003, udeležili pa so se tudi razstav v New Yorku in Frankfurtu.

Andrej Žalar

Obrtna zbornica še bližja članom

Ljubljana - Konec minulega leta so poslanci skupščine Obrtne zbornice Slovenije (OZS) sprejeli program dela za letošnje leto, ki je temeljni dokument omenjene zbornice. Novi program ureja področje zastopanja interesov članstva in opravljanje javnih pooblastil. OZS naj bi v prihodnje še bolj okrepila zastopanje interesov članstvo nasproti oblasti in poskrbela za njihovo prepoznavnost v tujini.

Večji poudarek bodo namenili tudi sodelovanju z gospodarsko in kmetijsko-gozdarsko zbornico ter združenji delodajalcev, pri čemer bodo še posebej okrepili sodelovanje z Združenjem delodajalcev obrtnih dejavnosti Slovenije. Zbornica bo z novim programom tudi natančneje opredelila, katere storitve bo svojim članom opravljala brezplačno kot osnovno dejavnost in katere bo po novem treba plačati. Med pomembnimi nalogami OZS bo tudi priprava dolgoročne strategije razvoja zbornične dejavnosti. Sprejetje zakona o kolektivnem dogovarjanju naj bi v prihodnje povečalo vlogo delodajalskih združenj pri sklepanju kolektivnih pogodb. Zbornica bo aktivneje sodelovala tudi z državnim svetom, pomembno je sodelovanje v ekonomsko-socialnem svetu, pričakuje pa tudi pripravo novele obrtnega zakona, ki naj bi ga ministrstvo za gospodarstvo pripravilo že lani, vendar se to ni zgodilo, zato na zbornici pričakujejo, da se bo to zgodilo letos. Novela zakona naj bi vnesla novosti v definicijo obrti ter posegla na področje kvalifikacijskih omejitev. Na davčnem področju bo v ospredju novi zakon o dohodnini, pri katerem si bo OZS prizadevala, da bo v naš pravni red vključena tudi evropska direktiva o zapoznelih plačilih, ki naj bi izboljšal plačilni red v državi in pristrigel peruti sedanji plačilni nedisciplini. Zbornica si bo prizadevala tudi za sprejetje ustrezne zakonodaje o načinu preoblikovanja podjetij in razrešitev sedanjih težav prenosa podjetja na naslednike. Za obrtnike delodajalce je pomembno sprejetje zakona o kolektivnih pogodbah, v antibirokratskem programu pa si bo OZS prizadevala za poenostavitev poslovanja malih podjetij ter za ustvarjanje prijaznega podjetniškega okolja. Med pomembnejše naloge je zbornica uvrstila tudi prizadevanje za popolno uvedbo dualnega poklicnega izobraževanja in zagotavljanja državnega sofinanciranja tega sistema. V prihodnje naj bi bila zbornica še bolje organizirana in učinkovitejša ter uspešnejši pogajalec med svojim članstvom in oblastjo. **R. Š.**

Boljše sodelovanje obrtne zbornice in PCMG

Kranj - Obrtna zbornica Slovenije (OZS) in Pospeševalni center za malo gospodarstvo (PCMG) sta se pred časom dogovorila, da bosta v prihodnje okrepila sodelovanje in delovala bolj usklajeno, saj je njun skupni cilj spodbujanje malega gospodarstva in obrti.

Dosedaj sta delovala precej ločeno; zbornica s preprečevanjem državnih ukrepov, ki bi bili v škodo obrtnikom, PCMG pa s programi in podpornimi projekti. Dogajalo se je celo, da sta zbornica in pospeševalni center drug v drugem videla konkurenco, namesto da bi si prizadevala za sodelovanje. Na skupnem sestanku lani pa so se predstavniki OZS in PCMG dogovorili, da bodo svoje delovanje uskladili in si prizadevali za čim prijaznejše okolje za podjetnike, OZS in območne obrtne zbornice pa se bodo dejavneje vključile v delo pospeševalnega centra. Skupno področje delovanja bo med drugim tudi antibirokratski program, v katerem PCMG predlaga natančno razmejitev med obrtnim in industrijskim načinom proizvodnje. Zbornica in pospeševalni center naj bi dobro sodelovala na področju vavčerskega sistema, s katerim želi država malemu gospodarstvu s 50-odstotnim subvencioniranjem svetovalnih storitev približati potrebna znanja. Vavčerje je lani uporabilo okoli 1200 podjetnikov, v omenjeni projekt pa naj bi se letos aktivneje vključile tudi območne obrtne zbornice. Sodelovanje bosta razširila tudi na področje spodbujanja inovacij malega gospodarstva in umetnostne obrti, v prihodnje pa naj bi v Sloveniji ustanovili tudi Center domače in umetnostne obrti. Podjetnikom bodo v prihodnje med drugimi na voljo tudi projekti poslovni angeli, podjetniški grozdi, podjetništvo za mlade in žensko podjetništvo. **R. Š.**

Od Voklega do Strasbourga

45 velikih slovenskih kmetovalcev se je odzvalo povabilu proizvajalcev kmetijske opreme. Skupaj z generalnim uvoznikom in distributerjem EURO GLOBTRADE iz Vokla na Gorenjskem sta priznani tovarni John Deere iz Mannheima in Kuhn iz Francije pripravila prijetno tridnevno bivanje.

Voklo - Zbrali smo se v nedeljo zvečer v Voklem pred sedežem podjetja Euro Globtrade. Šofer je nato z vso poklicno mirnostjo požiral na stotine kilometrov in ob prvem svitu smo se znašli pred nemško zvezno deželo Baden-Wurtenberg. Bližali smo se drugemu največjemu mestu v tej pokrajini, ki leži na sotočju Rena in reke Neckar, industrijskemu, pristaniškemu in univerzitetnemu mestu Mannheim s 330.000 prebivalci.

Ustanovljeno je bilo šele pred štiristo leti, nekaj let pred tridesetletno vojno. Mlado obrtniško manufakturno mesto ni imelo sreče. Kmalu po nastanku je bilo v vojni popolnoma porušeno. Zaradi pomembne prometne lege so različni osvajalci mesto vedno znova na novo zgradili, njihovi nasprotniki pa že po nekaj generacijah brezčutno rušili in požigali. Smrtni ples se je z vso krutostjo ponovil v drugi svetovni vojni. Od leta 1943 do konca vojne so bile v bombardiranjih porušene vse zgradbe.

Toda Nemci ne bi bili Nemci in Američani ne Američani, če ne bi s skupnimi močmi na štirih milijonih kubičnih metrov ruševin v nekaj desetletjih zgradili moderno gospodarsko metropolo. Tudi leta 1921 zgrajeno in med vojno popolnoma porušeno tovarno traktorjev, ki leži sredi mesta, je doletela podobna usoda. Po drugi svetovni vojni so jo obnovili in nekaj desetletij pozneje je pod svoje okrilje vzela v svetu največja tovarna kmetijske mehanizacije John Deere.

To tovarno z osemdesetletno tradicijo, okoli katere se je razvil moderni Mannheim, smo prišli obiskat. Zaradi zanimivega tržnega pristopa vodsta to le ni bil navaden ogled. Ves čas smo čutili, da se zelo trudijo. Poleg prostora z razstavljenimi traktorji imajo pravo pravcato predavalnico. Tam so nam ob sprotnem prevajanju v sliki in besedi predstavili svojo bogato zgodovino. Nato pa so nas razdelili v dve skupini in nam podrobno pokazali proizvodnjo. Najbolj se nam je vtisnila v spomin njihova fanatična skrb za kontrolo kvalitete in za različne želje končnega kupca. Nismo se mogli načuditi številnim inovacijam, s katerimi gredo v korak z najnovejšimi dosežki avtomobilske industrije. Medtem ko v Azijo in Ameriko izvažajo traktorje brez kabin in varnostnih lokov, si razvajeni evropski kupci omislijo razne dodatke, kot da gre za avtomobile. Tudi slovenski kupci niso izjema, ko naročajo zvočno zatesnjene kabine s klima napravo, avtomatske menjalnike, vzmetenje prednje osi, neuničljive doživljenjske sklopke in podobno.

Kabine proizvajajo v lastni tovarni, ki smo si jo ogledali popoldne. Med ogledom smo morali večkrat obljubiti, da ne bomo fotografirali. Pravkar so namreč uvajali novo proizvodno linijo, kjer poteka transport tekočega traku z magnetom. Tu je na nas največji vtis napravil robot, ki je virtuozno preprijemal razne sestavne dele kabine in jih v neutrudnem ritmu varil na ohišje. Dela po štiriindvajset ur na dan in počiva le ob nedeljah, ko ga programirajo. Nato smo skočili ogledat še njihov distribucijski center za rezervne dele, kjer nas je najbolj navdušilo to, da gre polica h skladiščniku in ne obratno.

Nemški gostitelji so nas naslednji dan povabili na ogled avtomobilskega in tehničnega muzeja v Sinsheimu. Že ob prihodu nas je pozdravil nadzvočni Tupoljev 144, ki kraljuje na strehi ene od obeh prostranih dvoran in si ga je mogoče ogledati tudi od znotraj. Med ogledom številnih oldtimerjev, lokomotiv, tankov in avtomobilov formule ena, smo si šli ogledat še trodimenzionalni film.

Toda morali smo se podvizati, saj nas je s svojimi čari vabila sosednja Francija z Alzacijo. Če ne bi prečkali Rena, morda sploh ne bi opazili, da smo se peljali čez državno mejo. Samo obcestna postajališča so bila malce neurejena in hiše starejše. Pozna se, da med drugo svetovno vojno zavezniki niso bombardiali mest, saj so vedeli, da bodo pripadla Franciji.

Vrata v Alzacijo predstavlja majhno mesto z 20.000 prebivalci Saverne, znano predvsem po vsakoletni mednarodni razstavi vrtnic in tovarni kmetijskih priključkov. V njej že 180 let izdelujejo zelo kvalitetne in svetovno priznane stroje za obdelavo zemlje in za spravilo trave oziroma sena. Področni vodja prodaje nas je ob prihodu povabil na pravo francosko večerjo. Začeli smo s posebnim vinom, ki ga imenujejo kir in ga dobijo z dodajanjem jagodovega sirupa. Po tem smo nadaljevali z rafinirano solato s toplimi dodatki in jelenjimi specialitetami. Tu smo se vsi nehote spomnili na tovarno John Deere, saj se priimek Deere izgovori podobno kot beseda deer, ki pomeni jelen.

Naslednji dan je bil pretežno deloven. Po dolgem in počez smo prehodili vseh 40 ha, na katerih se razprostirajo moderne proizvodne hale. V njih proizvajajo pluge, brane, kosilnice, obračalnike in druge kmetijske stroje za več kot 70 držav v svetu.

Značilno zanje je, da glede kvalitete ne zaupajo tujim livarnam. Zato so nam pokazali, kako so se sami lotili izdelave večine odlitkov in njihove nadaljnje obdelave do končnega proizvoda. Obiskali smo talilnico, kjer delavci za dobrih 1.100 evorv mesečne plače zajemajo žarečo litino iz 25-tonske peči in jo s posebnimi žepi ročno vlivajo v modele iz silicijevega peska.

V obdelavi so nas navdušili predvsem številni visoko avtomatski stroji in nenehna medfazna kontrola kvalitete. Videli smo, kako je laserski žarek rezal debelo jekleno ploščo, kot da bi bila iz masla. Robovi pa so bili nato tako gladki, da nadaljnje brušenje sploh ni bilo potrebno. Ker so posamezni gibljivi deli izpostavljeni velikim obremenitvam, jih dodatno utrdijo s kaljenjem na posebej obremenjenih mestih. Dogodek dneva je bil podroben ogled lastnosti posameznih kmetijskih priključkov. V tovarni Kuhn so nam predstavili številne konkurenčne prednosti pri tehničnih izvedbah in dobro premišljene patentirane rešitve, ki olajšajo vzdrževanje in izboljšujejo delovanje strojev.

Ker smo bili samo pol ure oddaljeni od evropske prestolnice Strasbourga, smo tam zaključili naše druženje s prijaznimi francoskimi gostitelji. Mesto obišče letno do 3 milijone turistov. Tudi mi smo se jim pridružili z našo kratko krožno vožnjo skozi središče in večernim sprehodom. Peljali smo se mimo steklenih palač, ki pričajo o gospodarski moči Evropske unije in njenih ustanov. V predbožično okrašenem središču smo si vzeli čas za še zadnje nakupe.

Od francoske kulinarike smo se poslovili z nepozabno večerjo v restavraciji, ki se v prevodu imenuje "Stara carinarnica". Prav na tem mestu je namreč včasih potekala meja med Francijo in Nemčijo. Prikupna točajka Natalie je med pridnim sklanjanjem nad mize poskrbela za marsikateri komentar pa tudi vzdih med pretežno moškim občinstvom.

Nato smo se polni vtisov in obloženi z darili napotili še na kratek sprehod do avtobusa. S povratkom smo morali pohiteti, saj je bil naslednji dan že Miklavž. Prenekateri otrok se je razveselil majhnega modela traktorja, ki smo jih za nekaj evrov kupili po ogledu tovarne John Deere. Očetje pa so med tem v mislih že zbirali milijončke za zaresen nakup traktorja svojega življenja...

J.P.

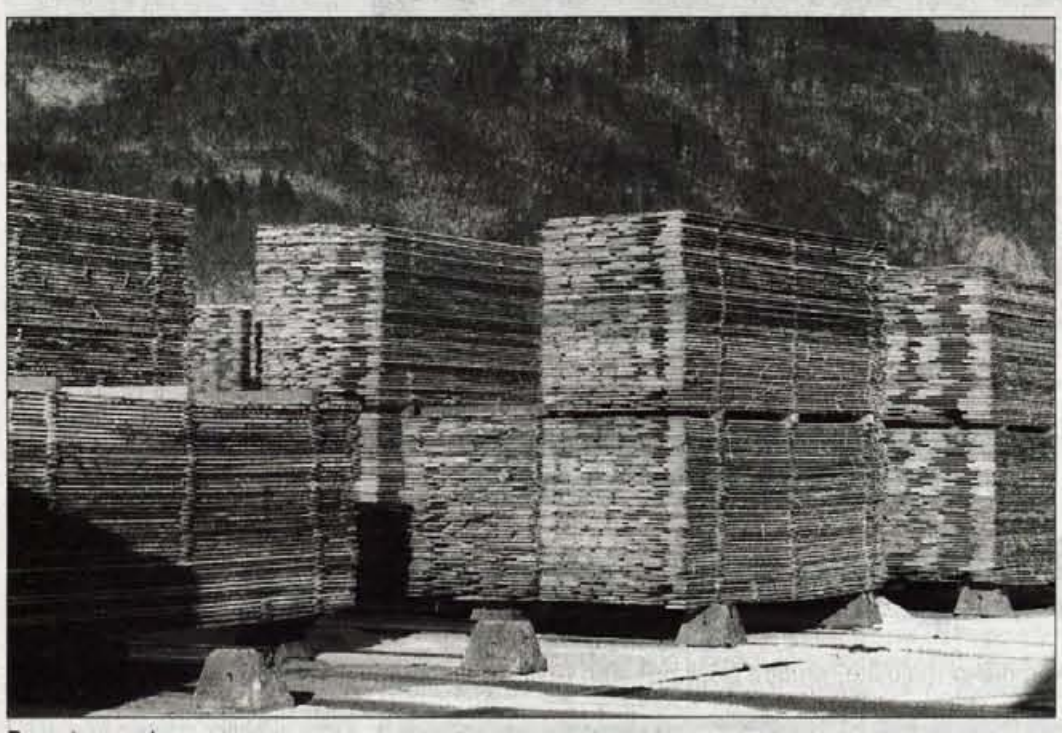

Bogastvo gozdov.

Agencija je zadovoljna

Ljubljana - Sonja Bukovec, direktorica Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja, je na prednovoletnem srečanju z novinarji povedala, da je Agencija vse naloge izvršila v kratkem roku in da je bil denar razdeljen dobro in korektno. Leta 2002 je Agencija obravnavala kar 135.000 različnih vlog, pri čemer je odločala o dodelitvi 28,7 milijarde tolarjev in za različne ukrepe izplačala okrog 26 milijard tolarjev.

Agencija je prejela lani 66.097 zbirnih vlog za neposredna in izravnalna plačila na površino in glavo živali. Največ denarja je bila razdeljenega neposrednim plačilom (8,3 milijarde tolarjev), za območja s težjimi pridelovalnimi razmerami (EKO 1) je bilo izplačanih 4,1 milijarde tolarjev, za ostale ukrepe pa okrog 7 milijard tolarjev. Pripravljajo še 25.000 odločb za bike, vole in plemenske živali za prvo in drugo polletje, za katere bodo izplačali 2,5 milijarde tolarjev. Pripravljajo se tudi na delitev sredstev iz predpristopne pomoči Sapard. Januarja lani so z razpisom namenili dobri 2 milijardi tolarjev za naložbe v kmetijska gospodarstva, v predelavo in trženje kmetijskih in ribiških proizvodov in za izboljšanje infrastrukture na podeželju. Agencija je prejela 89 vlog, v 52 primerih pa so bile sklenjene pogodbe. Nerazdeljena sredstva iz prvega razpisa so bila prenesena na drugega, ki je bil objavljen novembra. Doslej je bilo vloženih 9 vlog, denarja pa je 2,3 milijarde. Agencija je konec leta tudi zbirala zahtevke za povračilo škode zaradi prepovedi oddajanja mleka. Okrog 1200 upravičencem bodo razdelili 103 milijone tolarjev. Letos čaka Agencijo po besedah direktorice Sonje Bukovec še veliko dela. **J.K.**

Na tržnici

Tedenski vodnik po kupčijah, objavljen v Kmečkem glasu, navaja tudi cene na kranjski tržnici. Tako kot na drugih je tudi na njej prodaja živahna, izbira pa dobra. Na kranjski tržnici so zabeležili naslednje cene: krompir od 60 do 100 tolarjev, korenje od 200 do 250 tolarjev, čebula od 200 do 250 tolarjev, česen od 500 do 800 tolarjev, fižol (zrnje) od 500 do 800 tolarjev, zelje (glave) 100 tolarjev, kislo zelje 300 tolarjev, kisla repa 300 tolarjev, ohrovt 300 tolarjev, cvetača od 300 do 400 tolarjev, brokoli od 450 do 500 tolarjev, rdeča pesa od 200 do 300 tolarjev, por 400 tolarjev, solata 400 tolarjev, radič 400 tolarjev, špinača 600 tolarjev, blitva od 400 do 450 tolarjev, paradižnik od 300 do 400 tolarjev, paprika od 300 do 400 tolarjev, jabolka od 150 do 200 tolarjev, hruške od 350 do 400 tolarjev, grozdje 500 tolarjev, limone 300 tolarjev, orehi (jedrca) 1100 tolarjev, jajca 17 do 25 tolarjev in šampinjoni 700 tolarjev.

Skrb za zdravje

Škofja Loka - Škofjeloška enota za kmetijsko svetovanje pripravlja skupaj z občinama Žiri in Gorenja vas - Poljane predavanja o varnosti in zdravju pri delu v zasebnem kmetijstvu in gozdarstvu z naslovom Kaj lahko sami storimo za svoje zdravje. Predavanji bosta danes, 7. januarja, ob 15. uri v galeriji Svobode v Žireh (vhod pri kino dvorani) in jutri, 8. januarja, ob 15. uri v avli osnovne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi. Predavala bo dr. Metka Teržan, specialistka medicine dela iz državnega urada za varnost in zdravje pri delu. **J.K.**

Radio Triglav®
Prvi glas Gorenjske® Prvi glasek Gorenjske®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

Kmetijski nasvet

Strniščni krmni dosevki v kolobarju

Z izmenjavo poljščin na določeni parceli omogočimo zdravo pridelovanje poljščin brez uporabe zaščitnih sredstev za zatiranje bolezni in škodljivcev in enakomernejšo izrabo hranil iz tal. Vsaka oljščina ima določene specifične zahteve po hranilih. Z večletnim ponavljanjem iste poljščine na isti njivi pride do prerazmnožitve določenih škodljivcev in bolezni, ki se zadržujejo na ostankih poljščine ali v tleh. Na krompirju in pesi se pojavljajo ogorčice (nematode), ki se zadržujejo v tleh tudi po spravilu pridelka in tako ogrožajo pridelek v naslednjem letu. Izmenjava poljščin pa je potrebna tudi zaradi vzdrževanja strukture tal. Nekatere poljščine izredno ugodno vplivajo na strukturo t.j. rahlost tal npr. detelja in poljščine, ki dobro prekoreninijo zemljo in jo s pokrovnostjo ščitijo pred negativnimi učinki dežja in sončne pripeke. Pozitivna vloga teh poljščin je iz prakse že poznana in jo imenujemo "počitek tal".

Pri vseh poljščinah, ki počasi kalijo in potrebujejo daljši čas, da pokrijejo tla - spomladi ali v drugih letnih časih, struktura tal propada. Rahlost tal je poleg preskrbljenosti tal s hranili pomemben dejavnik rodovitnosti tal. Veliko škode pa lahko naredimo tlem tudi z vožnjami ob spravilu pridelka, predvsem če so tla mokra. Tudi s pretiranim obdelovanjem lahko prej uničimo, kot pa izboljšamo strukturo tal.

Naraven način pridelovanja hrane s čim manjšo uporabo zaščitnih sredstev in industrijsko izdelanih gnojil zahteva izmenjavo poljščin oz. kolobarjenje. Poleg detelje, ki v kolobarju predstavlja glavni člen izboljšanja rodovitnosti tal, imajo pomembno vlogo tudi strniščni krmni dosevki po spravilu žita. Strniščni krmni dosevki omogočajo tudi dodaten vir krme. Koreninski splet pa vpliva ugodno na rahlost tal in povečanje organske mase v tleh. S tem pa se izboljša mikrobiološka aktivnost tal t.j. rodovitnost tal.

Primer 5-letnega kolobarja

1 leto žito (pšenica, rž) + strniščni krmni dosevek, 2. leto krompir + prezimni krmni dosevek, 3. leto koruza (za zrnje ali silažo), 4. leto žito (ozimni ali jari ječmen) + ajda, 5. leto krompir ali koruza.

Struktura pridelkov v kolobarju

Glavni posevki: 40 % njiv poovršin žita, 40 % njivskih površin krompir ali koruza, 20 % njivskih površin koruza ali krompir.

Strniščni oz. drugi posevki

Pridelki: 20 % njivskih površin strniščnih krmni dosevki, 20 % njivskih površin prezimni krmni dosevki, 20 % njivskih površin ajda, repa, zelje, ipd.

Na izbor strničnih krmnih dosevkov vpliva dolžina rastne dobe in tla. Nekateri dosevki zahtevajo bolj "bogata" tla npr. krmna ogrščica. Pri drugih pa je pomembna toplota in dolžina vegetacije npr. koruza, sudanska trava, krmni sirek. Pravilen izbor krmnega dosevka in pravočasna setev odločilno vplivata na pridelek. V krajih s krajšo rastno dobo in nižjimi temperaturami se obnesejo krmne mešanice žita v kombinaciji z metuljnicami in oljna redkev. Pomemben je tudi izbor kultivarja.

Največ pridelka zelene krme je dala krmna mešanica hibrida cv'-Susu'+krmnega graha cv+Poneka'- 35,3 t/ha. Na drugem mestu je pridelke oljne redkve cv'Rauola'-27,1 t/ha. Zaradi neugodnih vremenskih razmer je bila v letu 2002 opravljena setev šele 8. avgusta, zato so bili pridelki v tem letu na splošno slabši kot leta 2001.

dr. Katarina Kastelic, dipl. ing. agr.
prof. dr. Tatjana Štupica, dipl. ing. agr.

Pridelki različnih krmnih mešanic na posestvu Agronomske srednje šole Kranj v Strahinju v l. 2001 in l. 2002.

Krmne mešanice:	Pridelek zelene krme v t/ha	
odmerek semena kg/ha	v letu 2001	v letu 2002
1. Hibrid cv'Susu'(25 kg)+krmni grah (60 kg)	35,7	35,0
2. Hibrid cv'Susu' (30 kg)	26,7	17,5
3. Oves (80 kg)+ozina grašica (60 kg)	24,3	-
4. Krman ogrščica (8kg)+ozina grašica (30kg)	22,8	19,8
5. Oljna redkev (12 kg)	29,5	24,6
6. Krmna ogrščica (12 kg)	22,4	20,8
7. Proso (20 kg)+oljna redkev (10kg)	-	23,7

Uspešno leto turizma za ZPT Blegoš

Ob prestopu v novo leto je čas za takšne ali drugačne analize - tudi v Zavodu za pospeševanje turizma Blegoš. "Točnih podatkov o številu nočitev in obiskovalcih še nimamo, vseeno pa vemo, da je bilo dnevnih obiskovalcev veliko," je bila prva ocena direktorice mag. Saše Jereb.

Škofja Loka - Z dosežki v lanskem letu se lahko v ZPT Blegoš pohvalijo predvsem z organiziranim vodenjem izletov obiskovalcev iz vse Slovenije, predvsem po Škofji Loki. Lani je bilo tudi prek 3.000 vpisov v knjigo Loške kolesarske poti - celotno pot pa je prekolesarilo prek 100 ljudi. Veliko zanimanje je lani doživel tudi projekt obuditve Rupnikove linije, ki pa še ni dokončan. Maloštevilna ekipa Saše Jereb, Tanje Mohorič in Aleša Bernika je pripravila še ponudbo trženja zimske ponudbe in skupno ponudbo izletov na spodnji Gorenjske - Carniola.

Že v začetku leta so sodelovati pri pripravi vodnika iz zloženke Acta Slovenica, ki jo je izdalo Združenje zgodovinskih mest Slovenije, v katerega je vključena tudi Škofja Loka. V istem času je steklo tudi sodelovanje pri projektu Stranske poti so atraktivnejše od glavnih, ki je potekal pod okriljem Slovenske turistične organizacije in naletel na zelo pozitiven odziv, škofjeloško območje pa je vključeno v eno izmed šestih poti - Zlatorogovo pot. "Marca smo začeli pripravljati, junija pa smo izdali kartice ugodnosti Potepin na Loškem

Mag. Saša Jereb

za leti 2002/03, skozi vse leto smo sodelovali v projektni skupini za celostni razvoj smučarsko turističnega centra Stari vrh, hkrati smo pripravljali program celostnega razvoja za Stari vrh," je naštevala dosežke minulega leta Jerebova. Sodelovali so tudi pri ponatisu prospekta Slovenska mesta, v projektnem svetu za pripravo strategije razvoja občine in mesta Škofja Loka. V delovni skupini za načrtovanje dela javnega zavoda Loški muzej ter pri pripravi projekta Srednjeveška poroka v Škofji Loki.

"Tudi prireditve so doma v krajih, kjer se hribi igrajo z dolinami," pravi Jerebova in nadaljuje: "Sodelovali smo pri organizaciji in promociji svetovnega prvenstva v sankanju, ki bo v kratkem na Soriški planini. Zelo odmevna je bila Venerina pot, junija pa smo pripravili še odmevno prireditev prvi gorski maraton štirih občin (Tolmin, Bohinj, Cerkno, Železniki)." V dveh letih delovanja je ZPT Blegoš čakala predvsem promocija z sodelovanjem v radijskih in televizijskih oddajah ter pojavljanjem v tiskanih medijih. Že v začetku leta so sodelovali pri snemanju dokumentarnega filma o Škofji Loki za Kanal A, predstavili so se na sejmu Alpe Adria v Ljubljani, Op Pad v Amsterdamu, na 13. mednarodnem sejmu turizma in prehrane v Poreču, na Slovenski turistični borzi v Ljubljani in drugih posvetih in sejmih.

Zavod za pospeševanje turizma Blegoš je bil lani uspešen tudi na več razpisih, predvsem Ministrstva za gospodarstvo. Tako so uspeli s projektom Oživitve Rupnikove linije, 2. faza, s Potepinom po Loškem, s projektom vzpostavitve turistično informacijskih točk v Selški in Poljanski dolini ter s projektom Izleti po spodnji Gorenjski. Katere težave najbolj tarejo turizem v regiji? "Največji problem je pomanjkanje nastanitvenih kapacitet, saj onemogoča angažiranje večjih skupin in moramo turiste razporediti po več turističnih kmetijah. Žal smo tudi premalo prepoznavni v tujini, čeprav se delež tujih gostov zvišuje. Nepomembno pa niso tudi naši prostori. Sedaj delujemo v občinski stavbi na Poljanski cesti 2, kar pa ve zelo malo ljudi," pravi Jerebova in hkrati dodaja tudi pozitivne plati. Predvsem Jerebova opaža pozitivno spremljanje vseh pri obogatitvi turistične ponudbe.

Tudi načrtov za letošnje leto ne zmanjka. "Nadaljevali bomo s projekti promocije, izdelali bomo nov prodajno predstavitveni prospekt, nadaljevali z oživljanjem Rupnikove linije, nadaljevali s Potmi domače in umetnostne obrti, z pohodniškimi potmi in še bi lahko naštevala," je za konec še povedala mag. Saša Jereb, ki se novih izzivov tudi v novem letu ne boji.

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič

Osvetlitev slapu

Dovje, Mojstrana - Turistično društvo Dovje - Mojstrana je na zadnjem decembrskem občnem zboru sprejel plan dela za letošnje leto. Prednostna naloga ostaja izpopolnjevanje osvetlitve slapu Peričnik, ob vzdrževalnih delih in urejanju spletnih strani bodo izdali nov tudi katalog turistične ponudbe obeh krajev.

Še pred iztekom pomembnega turističnega "vrhunca", kar za Turistično društvo Dovje - Mojstrana božično novoletni prazniki nedvomno so, je turistično društvo na zadnjem občnem zboru sprejelo plan dela za naslednje leto. Po uspešni osvetlitvi slapu Peričnik, ki je kljub milemu vremenu pritegnil veliko obiskovalcev, in izredno uspešni prireditvi Žive jaslice v Mlačci pri Mojstrani, ki je presegla vsa pričakovanja, saj so organizatorji Športno društvo lednih plezalcev Mlačca - Mojstrana ter mladinske skupine župnij Jesenice, Dovje - Mojstrana in Planina pod Golico morali predstave ponavljati večkrat, kot so načrtovali, bodo v društvu nadaljevali z podobnimi nalogami. Tudi ob koncu tega leta bodo nadaljevali z izpopolnjevanjem opreme za osvetlitev slapu Peričnika, dokupili bodo opremo za društveno pisarno in turistično informativni center v skladu z potekom adaptacij v izbranem delu stavbe krajevne skupnosti. Med letom bodo nadaljevali z vzdrževanjem sprehajalnih poti, redno obnovo klopi, informativnih in panoramskih panojev, tudi letos bodo priredili prvomajski kres, za katerega pa so na občnem zboru s strani članov prišle pripombe glede lokacije, sodelovali pa bodo tudi na drugih prireditvah turističnega značaja. Tudi letos bodo pripravili čistilno akcijo in piknik za njene udeležence, skupaj z društvom upokojencev bodo še naprej organizirali jezikovne tečaje, ki so se izkazali za kvalitetne in dobro obiskane, pripravili bodo rekreacijo za člane vseh društev v kraju, s katerimi sodelujejo ter eno do dve predavanji. Društvo bo nadaljevalo s promocijo. Izdelali bodo nov turistično gostinski katalog Dovje - Mojstrana, nadaljevali bodo z urejanjem internetnih strani www.mojstrana.com in izdelavo mini karte sprehajalnih, planinskih in kolesarskih poti v krajevni skupnosti, lotili se bodo tudi natisa drugih edicij, če bi v tem času pošle. Posebno skrb bodo posvetili pomoči pri urejanju raznih problemov v kraju, o tem bodo s pobudami in predlogi seznanili krajevno skupnost in občinsko upravo, prizadevali pa so bodo za čim prejšnjo gradnjo kolesarske steze Rateče - Jesenice, ki se je trenutno ustavila.

Čeprav so ledene sveče zaradi toplega vremena kmalu odpadle, je bil osvetljeni Peričnik ponoči še vedno privlačen.

Katja Dolenc, foto: Tina Dokl

Novost v Postojnski jami

Spomladi bo v bližini glavnega vhoda v Postojnsko jamo za obiskovalce odprta nova spelebiološko postaja.

Z odprtjem postaje želijo dokazati, da je zibelka biološke vede o življenju živali v podzemlju prav Postojnska jama, saj je bilo doslej v postojnsko - planinskem jamskem sistemu odkritih več kot 130 vrst živali. Speleobiološka postaja je v Postojnski jami delovala že pred 70 leti, pozneje pa so jo opustili.

Spelebiološko postajo bosta sestavljala dva dela - raziskovalni in razstavni. Predstavitev posebnosti postojnskega podzemlja bodo obiskovalci spoznali s pomočjo slikovnega in fotografskega gradiva v treh delih: s pomočjo multivizijske prestavitve v novi projekcijski dvorani, s predstavitvijo podzemlja in podzemeljskega živalstva v naravnem okolju **Rova novih podpisov** blizu vhoda v jamo.

V prvem delu bodo obiskovalci spoznali osnovne pojme krasoslovja, nastanka jam in jamskih morfoloških oblik. V drugem delu bo na ogled jamsko živalstvo. Največji poudarek bo seveda pripadel človeški ribici, ki si jo bo mogoče ogledati v primerno velikih bazenih - akvarijih. Vivarije bodo napolnjeni z dobrim ducatom najznačilnejših predstavnikov jamskih živali, ki žive v Postojnski jami. Ob prestavitvi bo poudarjen tudi naravovarstveni vidik onesnaževanja podzemeljskega okolja in ogrožanja tamkajšnjega živalstva.

Družba Postojnska jama, turizem, je javno prvič predstavila projekt obnovljene Speleobiološke postaje udeležencem 4. mednarodnega kongresa ISCA (International Show Caves Association), ki je potekal oktobra v Postojni in požela priznanje za način ureditve. Električna osvetlitev pohodnih površin bo namreč izpeljana tako, da bo oddajal najmanjšo možno energijo in bo tako ohranjena stalna temperatura v jami. Osvetljeni bodo le tisti deli, ki se jim bodo gostje med obiskom približali. "Obnovljena Speleobiološka razstava, zanimiva tudi za otroke, bo za javnost, če bo šlo vse po načrtih, na ogled od aprila naprej," pravi Dejan Vončina, direktor postojnskega Notranjskega muzeja.

B.B.

Sankaški spusti Mišouh

Prijatelji adrenalina in sprostitve bodo ob prvem snegu prišli na svoj račun tudi v Škofji Loki.

Škofja Loka - Sprostitev v dolgočasnih zimskih večerih se ponuja kar sama od sebe na sankališču, ki poteka na hribu Hrastnik, šest kilometrov iz Škofje Loke proti Selški dolini. Popolnoma nova proga je dolga 2500 metrov in je zavarovana z več kot 400 metri zaščitnih ograd in 1000 metri zaščitnih mrež.

Sankaška proga je namenjena vsem, ki želijo zimske dni izkoristiti na svežem zraku in je rekreativnega značaja. Za nočno sankanje bo organiziran prevoz iz Škofje Loke do vznožja in nazaj, za posebne užitke pa bodo na voljo tudi posebno atraktivne sani za 20 oseb, ki bodo sankače s pomočjo vlečnega stroja pripeljale na start. Ob večerih bo možno sankanje z čelnimi svetilkami in več kot 40 bakljami ob progi. Poskrbljeno bo tudi za tople odeje, ob vznožju pa tudi za toplo hrano in napitke.

B.B.

Radio Triglav®
Prvi glas Gorenjske® Prvi glasek Gorenjske®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

Promocija, ki je ne moreš plačati

Kranjskogorski hotelirji in turistični delavci pravijo, da je prenos tekem Pokala Vitranc tako velika promocija Kranjske Gore, da je nihče, niti slovenska turistična organizacija, ne more plačati.

Kranjska Gora - Tudi letos so se organizatorji 42. Pokala Vitranc izjemno izkazali, saj so s prislovično slovensko trmo in vztrajnostjo pripravili progo za dve tekmi svetovnega pokala v času, ko ne le pri nas, ampak tudi v sosednjih alpskih državah ni naravnega snega, za kompaktnega pa je zaradi visokih dnevnih in nočnih temperatur le malo možnosti. Nekateri žičničarji pravijo, da tako katastrofalno toplega decembra ni bilo že petdeset let. Čeprav so meteorologi pri dolgoročnih napovedih zelo previdni, morajo priznati, da se ozračje segreva, v Alpah počasi izginjajo ledeniki in vprašanje je, kako bo z naravnim snegom naslednja leta.

Kranjska Gora je polnih 42 let pripravljala slalomsko in veleslalomsko tekmo za svetovni pokal v alpskem smučanju, kar je velik uspeh. Uspeh v tem, da se je razmeroma majhna Kranjska Gora, ki je v nekdanjem jugoslovanskem merilu res veliko pomenila, na zimsko turističnem tržišču Avstrije, Švice, Francije ali Nemčije ter Skandinavije in severne Amerike pa bolj malo ali nič, sploh imela tekmo za svetovni pokal. Nemalo zaslug za to imajo nekdanji kranjskogorski turistični zanesenjaki - nedvomno prvi med njimi danes že pokojni Vojteh Budinek. Vsaj ena tekma je bila vedno dodeljena tudi mali Kranjski Gori, ki je imela neprimerno manj kapitala kot zahodna smučarska središča, a zato toliko več srčnosti in zanesenjaštva.

Resnici na ljubo je treba povedati, da je večkrat termin tekem, dodeljen Kranjski Gori, za hotelirje povsem neprimeren, kajti tekmovalni datum za dva dni prekine tradicionalno ponovoletno bivanje gostov v kraju - v hotelih morajo zato veliko improvizirati. V času tekem so morali zagotoviti dovolj hotelskih sob za tekmovalce in spremljevalce, svoje goste pa začasno odkloniti ali napotiti drugam - tudi letos so nekateri novinarji negodovali, ker so bivali na Bledu. A promocijski učinki tekem svetovnega pokala so za kraj tolikšni, da jih nobena slovenska turistična organizacija, kaj šele sam kraj, ne more plačati. To je reklama, ki jo je Kranjska Gora imela 42 let - novoletni ali ponovoletni TV prenosi, obisk 300 in več novinarjev, trenerjev, spremljevalcev. Če so v svetu Kranjsko Goro poznali, so jo samo in le po prenosih tekem svetovnega pokala.

A le srčnost zanesenjakov pri pripravi tekme v Podkorenu že nekaj let ni dovolj. Vse do zdaj se je dalo na nek način prikriti, da so žičničarske naprave stare in dotrajane, zdaj se ne da več. Letos so v svetovnem pokalu zamižali na obe očesi samo zato, ker res nikjer v Evropi ni snega in je bila podkorenska proga imenitno pripravljena, drugič bo ob takih zastarelih napravah in ob tem, da sploh ni prostora za ogrevanje tekmovalcev, šlo težje oziroma vprašanje je, če bo sploh šlo...

Zato se kranjskogorski hotelirji, zasebni oddajalci sob in vsi, ki živijo od turizma vsako leto znova bojijo, kaj bo, če Kranjska Gora izpade iz koledarja. Kaj bi bilo, če take promocije nenadoma ne bi bilo več in bi kraj padel v anonimnost? V smučarsko pozabo? V provincialnost? Konec bi bilo bleščeče bele podobe in sanjske narave, ki jo prikazuje televizijska kamera, ob tem pa, jasno, molči o manj bleščečih straneh turistične Kranjske Gore in njene okolice.

Darinka Sedej

HALO - HALO GORENJSKI GLAS TEL.: 04/201-42-00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Zoisovi 1 v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtka do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

ROZMAN BUS
Rozman Janez, s.p.

POSEZONSKE RAZPRODAJE: **Trst** 16.1.2003; **Muenchen** 27.1.2003; **Madžarske toplice** od 15.2 do 18.2.2003.
tel.: 04/53-15-249, Šenčur: 251-18-87

HOKO - kombi prevozi
Hočevar Stanislav, s.p.
04/596-38-76, 04/595-77-57

IZLETI - POTOVANJA - NAKUPI: Lenti četrtek in sobota, **Trst (Fernetiči - živilski diskont)** sreda in petek (sobota). Ostali prevozi po dogovoru.
GSM.: 041 734 140

LOŠKI ODER
ŠKOFJA LOKA
Spodnji trg 14,
4220 Škofja Loka

V soboto, 11. 1., ob 10. uri L. Cousins: **MINKA DANES PRAZNUJE ROJSTNI DAN,** gostuje Družinsko gledališče Kolenc, sobotna matineja, za IZVEN
tel.: 51 20 850, GSM: 041/730 982

Prešernovo gledališče Kranj
Glavni trg 6, Kranj,
tel.: 202 26 81

Četrtek, 9. jan., ob 19.30 uri, **H. Pinter: ZABAVA ZA ROJSTNI DAN**, za ABONMA ZELENI, IZVEN in KONTO, **petek**, 10. jan., ob 19.30 uri, **M. McDonagh: SAMOTNI ZAHOD**, **(Gledališče Koper)** za ABONMA PETEK 1, IZVEN in KONTO, **nedelja**, 12. jan., ob 19.30 uri, **R. Becker: JAMSKI ČLOVEK**, **(Gledališče Gustav)** za IZVEN, **torek**, 14. jan., ob 19.30 uri, **J. Accame: BENETKE**, za ABONMA DIJAŠKI, IZVEN in KONTO.

GLASOV KAŽIPOT

Prireditve

Prireditve v Tržiču

Tržič - Danes, v torek, 7. januarja, ob 17. uri bo v restavraciji Raj odprti turnir v šahu, ki ga prireja Šahovsko društvo Jedro Tržič. V četrtek, 9. januarja, ob 17. uri bo na otroškem oddelku Knjižnice dr. Toneta Pretnarja ura pravljic. V petek, 10. januarja, ob 19. uri bo v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja srečanje skupine za samopomoč. V okviru programa javnih del srečanje prireja Knjižnica dr. Toneta Pretnarja. Ob 20. uri bo v baru Pr' Rihtarju v Zvirčah kegljanje za tržiške obrtnike in delavce, ki ga organizira Območna obrtna zbornica Tržič.

Prijatelji Begunjščice

Radovljica - Športna zveza Radovljica, Planinsko društvo Radovljica in Turistično društvo Radovljica organizirajo tekmovanje v obiskovanju Roblekovega doma na Begunjščici. Tekmovanje bo potekalo preko cele zime, do 26. aprila naslednjega leta, ko bo tudi zaključna prireditev. Obiskovalci se bodo lahko vpisovali v knjigo tudi v dneh, ko koča ne bo odprta. Ob lepih vikendih in praznikih pa je koča odprta in oskrbovana. Cilj tekmovanja je še večja popularizacija planinstva, predvsem pa druženje planincev v eni od koč z najlepšim razgledom v Karavankah. Tekmovanje bo potekalo v štirih kategorijah: člani - rojeni 1983 in starejši, članice - rojene 1983 in starejše, mladinci - rojeni 1984 in mlajši ter mladinke - rojene 1984 in mlajše. Planinici z največjim številom obiskov in vpisov v knjigo bodo ob zaključku tekmovanja tudi nagrajeni s praktičnimi nagradami.

Šola gorništva

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj - izobraževalni odsek organizira šolo gorništva, ki bo potekala v restavraciji Poslovenga centra, Planin 3, Kranj, in sicer ob sredah: 5. februarja, 5. marca in 2. aprila ob 18. uri. Potrebna je oprema: 2 vponki z matico, pomožna vrvica (premera vsaj 8 mm in dolga 5 m), beležka in pisalo. S seboj prinesite tudi vašo tehnično opremo. Prijave z vplačili in dodatne informacije: Milena Pavlin, Iskra ISD, tel.: 2076-703, Niko Ugrica, tel.: 041/ 734-049 ali ob sredah od 17. do 18. ure v pisarni društva, Poslovni center Planina 3 - vključno do srede 29. januarja.

Tečaj zimskega gorništva

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj - izobraževalni odsek organizira tečaj zimskega gorništva, ki bo potekal v soboto, 15. in nedeljo, 16. februarja, in sicer v zavetišču GRS Kranj ter na Korenu in Kompoteli. Prijave z vplačili in dodatne informacije: Milen Pavlin, Iskra ISD, tel.: 2076-703, Niko Ugrica, tel.: 041/734-703 ali ob sredah od 17. do 18. ure v pisarni društva, Poslovni center 3 - vključno do srede 12. januarja (do 15 kandidatov).

Šola fotografije

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj - izobraževalni odsek organizira šolo fotografije, ki bo potekala v restavraciji Poslovnega centra, Planina 3, Kranj, in sicer ob sredah: 22. januarja, 19. februarja, 19. marca in 16. aprila ob 18. uri. Oprema pa naj bo sledeča: fotoaparat, filmi, filtri, objektivi, beležka, pisalo.... Prinesite tudi vašo fotografsko opremo, da se boste o njej pogovorili. Prijave z vplačili in dodatne informacije: Milena Pavlin, Iskra ISD, tel.: 2076-703, Niko Ugrica, tel.: 041-734-049 ali ob sredah od 17. do 18. ure v pisarni društva, Poslovni center Planina 3 - vključno do srede 15. januarja.

Vadba dojenčkov

Bled - Plavalni klub Radovljica bo organiziral vadbo dojenčkov v vodi, v hotelu Jelovica na Bledu za dojenčke, od 4. meseca starosti dalje. Vadba bo potekala od 14. januarja dalje. Dodatne informacije in prijave po tel.: 031/446-249 in 041/873-341.

Izleti

Pohod po orientacijski poti okoli Dupelj

Kranj - Pohodniška sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi svoje člane in druge ljubitelje zimske narave na pohod nam tako blizu, a malo poznan kraj: Pohod po orientacijski poti okoli Dupelj. Izlet bo v četrek, 16. januarja. Ob 8.45 uri se boste zbrali na avtobusni postaji v Kranju. Odhod rednega avtobusa proti Tržiču je ob 8.55 uri. Prijave z obveznim vplačilom sprejemajo v društveni pisarni.

Na Dobrčo

Kranj - Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj organizira in vodi zimsko turo na Dobrčo. Izlet bo v četrtek, 9. januarja. Zbrali se boste na avtobusni postaji v Kranju in se z rednim avtobusom ob 7.25 uri odpeljali proti Tržiču. Zaradi snežnih primer priporočajo primerno opremo. Prijave z obveznim vplačilom sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 6. januarja.

V Dražgoše

Tržič - Občinsko združenje borcev in udeležencev NOB Tržič obvešča člane in ostale zainteresirane, da organizira avtobusni prevoz za udeležbo na spominsko svečanost, ki bo 12. januraja 2003 v Dražgošah. Prijave sprejemajo vsako sredo v pisarni združenja ali Ivanka Hvalica, tel.: 596-14-37.

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj organizira v nedeljo, 12. januarja izlet v Dražgoše - iz Soteske. Izlet bo združen s tradicionalnim pohodom in proslavo ob obletnici Dražgoške bitke. Odhod bo ob 7.35 uri z rednim avtobusom za Bohinj - iz avtobusne postaje Kranj. Predviden čas hoje bo 6 ur, odvisno od razmer na poti. Predhodnih prijav ni, za dodatne informacije vam je na voljo Niko Ugrica, tel.: 041/734-049.

Škofja Loka - Planinsko društvo Škofja Loka organizira v sklopu dražgoških prireditev 24. spominski pohod Po poti Cankarjevega bataljona s Pasje ravni v Dražgoše. Odhod avtobusa iz Škofje Loke bo v soboto, 11. januarja, ob 19.30 uri izpred avtobusne postaje. Odhod s Pasje ravni bo med 22. in 24. uro, odvisno od vremena na dan pohoda. V Dražgoše boste prispeli v nedeljo, 12. januarja, okrog 10. ure. Podrobnejše informacije dobite na PD Škofja Loka, tel.: 51-20-667, vsak dan od 7. do 15. ure.

Škofja Loka - Planinsko društvo Škofja Loka vabi mlade planince in občane vabijo na spominski pohod iz Škofje Loke v Dražgoše, in sicer v nedeljo, 12. januarja. Odhod bo ob 6. uri iz parkirišča nekdanje vojašnice. Podrobne informacije dobite na PD Škofja Loka, tel.: 51-20-667, vsak dan od 7. do 15. ure ali pri vodnici Mateji, tel.: 031/387-379.

Obvestila

Lama Shenphen zdravi

Medvode - Lama Shenphen, prvi tibetanski menih, ki živi v Sloveniji, pomaga ljudem brez omejitev, prostovoljno, brez lastnih interesov in nesebično. Zdravi, pomaga pri reševanju vsakdanjih težav, daje nasvete, uči meditacije in budizma, deli svoje znanje in modrost. Zdravljenja potekajo od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure, v nujnih primerih vas obišče tudi na domu ali v bolnišnici. V nujnih primerih ga lahko pokličete kadarkoli, tel.: 031/346-392 - Tiberij.

Radio Triglav®
Prvi glas Gorenjske® Prvi glasek Gorenjske®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

99.5 MHz | 100.2 MHz | 104.8 MHz
rgl
dajte na glas
www.rgl.si
radio glas ljubljane

Razstave

Skulpturalni video ambienti

Kranj - Gorenjski muzej Kranj vabi na odprtje razstave skulpturalnih video ambientov Noré de Saint Pičman, in sicer v četrtek, 9. januarja, ob 18. uri v Stebriščno dvorano Mestne hiše v Kranju. Razstava je sestavljena iz treh ciklov: Prikazni, Žrtvovanja in Svečnice. Prvič bo prikazan video Orpheus, ki je nastal po istoimenski skladbi za basklarinet in elektroniko, skladateljice Brine Jež Brezavšček.

Razstava likovnih del

Jesenice - Razstavni salon Dolik Jesenice vabi v petek, 10. januarja, ob 18. uri na odpiranje in ogled razstave likovnih del Eda Gregorača, člana Dolika Jesenice. Razstava, ki jo bodo odprli s krajšim kulturnim programom, bo na ogled do vključno 5. februarja. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan, nedelj in praznikov, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Unikatne egipčanske jaslice

Tržič - Tržiški muzej vabi k ogledu unikatnih egipčanskih jaslic, lastnika Milana Kovača, ki so na ogled v Kurnikovi hiši do konca februarja. Muzej je odprt od torka do nedelje od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

Razstave v Tržiču

Tržič - V rotundi Abanke v Tržiču je na ogled razstava izdelkov Varstveno delovnega centra Kranj, enota Tržič, "Sanje čakajo, da jih budni uresničijo". Razstava bo na ogled do 15. januarja. V kava bar Roma v Bistrici pri Tržiču razstavljata v akril tehniki Mili Župančič na tematiko tihožitja in Jože Vogelnik na temo morja. Razstava je na ogled do 10. januarja. V prostorih Centra za socialno delo Tržič razstavljajo svoje izdelke uporabniki Društva ŠENT, enota Šentgor iz Radovljice. Razstavo si lahko ogledate vsak delovni dan do konca janurja, od 8. do 15. ure, ob sredah do 17. ure. V Kurnikovi hiši je na ogled razstava Kroparske kovaške delavnice "Kovanje umetnosti, umetnost kovanja". Razstavo si lahko ogledate od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure. V sobi Vojteha Kurnika v Kurnikovi hiši so do konca februarja na ogled unikatne egipčanske jaslice. Razstavo si lahko ogledate od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

Odmaknjena bližina

Kranj - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije - Območna enota Kranj vas vabita na odprtje razstave Odmaknjena bližina - naravna in kulturna dediščina Kozjanskega parka, ki bo jutri, v sredo, 8. januarja, ob 12. uri v razstaviščih Kokra in Sava - Tomšičeva 7, Kranj. Razstava bo odprta do 4. februarja. Razstavo pa bo slovesno odprl gospod Dušan Andrej Kocman, župan občine Kozje.

Razstava Franca Novinca

Kranj - V Galeriji Elektra, v avli poslovne stavbe Elektra Gorenjske, ul. Mirka Vadnova 3/a, je na ogled slikarska razstava del akademskega slikarja Franca Novinca. Razstava bo na ogled do 10. januarja.

Varstvo narave v Karavankah

Kranj - Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Kranj, vas prijazno vabi na razstavo "Varstvo narave v Karavankah" ob zaključku letošnjega Mednarodnega leta gora. Razstava prikazuje naravne vrednote in biotsko petrost Karavank. Ogledate si lahko tudi zbirko fosilov, ki sta jo pripravila zbiralca Davo Presinger in Jože Batič. Razstavo si je možno ogledati ob delavnikih do 17. januarja, od 8. do 13. ure, v prostorih Zavoda RS za varstvo narave, Tomšičeva 9, Kranj.

GORENJKE IN GORENJCI POSLUŠAMO
Radio top 94.4 Mhz
041 944 944
KRANJ - RADOVLJICA - JESENICE
Biroteh, d.o.o. - Hrušica
Internet: www.radiotop.net

Slike Jasne Samarin

Škofja Loka - V Galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava slik Jasne Samarin. Razstava bo na ogled do 13. januarja. Galerija je ob delovnikih odprta med 10. in 12. uro ter 17. in 19. uro, ob sobotah med 10. in 12. in ob nedeljah med 15. in 18. uro, ob ponedeljkih je zaprta.

Božične jaslice doma in po svetu

Kranjska Gora - Gornjesavski muzej - enota Kranjska Gora vabi na ogled razstave miniaturnih jaslic iz zbirke Frančiškanskega samostana Brezje "Božične jaslice doma in po svetu", v galerijskih prostorih Liznjekove domačije na Borovški c. 63 v Kranjski Gori. Razstava bo na ogled do 2. februarja 2003.

Zgodbe na koži

Škofja Loka - Loški muzej Škofja Loka vabi na ogled razstave fotografij Tamare Vodopivec z naslovom "Zgodbe na koži". Razstava bo na ogled do 13. januarja v Okroglem stolpu Loškega gradu.

Sanje čakajo, da jih budni uresničijo

Tržič - Varstveno delovni center Kranj enota Tržič in Turistično društvo Tržič vas vabita na ogled prodajne razstave z naslovom "Sanje čakajo, da jih budni uresničijo" v rotundi Abanke v Tržiču. Prodajni izdelki so delo varovancev ob pomoči delovnih inštruktorjev. Razstava bo na ogled do 15. januarja.

Mili Zupančič in Jože Vogelnik

Tržič - Mili Zupančič iz Ljubljane - likovna dela tihožitja in cvetje v akril tehniki ter Jože Vogelnik - olje razstavljata v Tržiču, v Kava baru Roma na Deteljici, in sicer do 10. januarja 2003.

Razstave na Bledu

Bled - 1. nadstropje Občine Bled: razstava risb otrok OŠ Bled in Zgornje Gorje na temo 35. Šahovske olimpiade Bled, Slovenija. Hotel Krim: prodajna razstava na temo šah - g. Vogelnik (akril). Hotel Park: na ogled je razstava avtorja Toneta Kavčiča na temo "Motivi iz Kamne Gorice in okolice". Kavarna hotela Astoria: prodajna razstava likovnih del v oljni tehniki avtorice Nade Kobentar ter razstava Fotokluba TNP z naslovom "Blejske razglednice". Vila Prešeren: razstava unikatnih izdelkov iz Steklarne Rogaška. Trg Bled: na ogled je likovna razstava akademske slikarke Brigite Požegar Mulej. Galerija Vila Nana: prodajne razstave v hotelu Jelovica in hotelu Kompas ter v TD Bled. Informacije: 57-41-357. Fundacija Jože Ciuha: razstava grafičnih listov klasikov 20-stoletja iz beneške grafične delavnice Fallani iz Benetk: Galerija Deva Puri: stalna slikarska razstava.

Tam za hribi je tako kot tukaj...

Ljubljana - V Muzeju novejše zgodovine Slovenije je na ogled razstava "Tam za hribi je tako kot tukaj..." s podnaslovom Evropska poglavja slovenske zgodovine v 20. stoletju. Razstavo si lahko ogledate do konca marca 2003 vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 10. do 18. ure. Ob nedeljah so javna vodstva.

Predstave

Jabolko

Bohinjska Bistrica, Radovljica - Gledališče Fru - Fru iz Ljubljane bo jutri, v sredo, 8. januarja ob 17. uri gostovalo v Knjižnici Bohinjska Bistrica, z lutkovno predstavo "Jabolko" za otroke, stare vsaj 3 leta. Pravljico Jabolko si lahko ogledate tudi v četrtek, 9. januarja, ob 17. uri v Knjižnici A.T. Linharta v Radovljici.

Politika bolezen moja

Podblica - Dramska sekcija Besnica bo v soboto, 11. januarja, ob 19.30 uri gostovala v Domu kulture v Podblici s komedijo Toneta Partljiča "Politika bolezen moja".

Ladja v potoku

Preddvor - V nedeljo, 12. januarja, ob 15.30 in ob 19.30 uri bo domača igralska skupina na oder postavila Ladjo v potoku. V predstavi s 27 igralci nastopata tudi Saša Lendero, Ivan Hudnik in ansambel Gašperji. Vsi, ki so vstopnice rezervirali za 19. januarja naj pokličejo po tel.: 25-51-057.

Predavanja

S poti po Siriji

Medvode - Knjižnica Šiška - enota Knjižnica Medvode vabi vas in vaše prijatelje, da se jim pridružite danes, v torek, 7. januarja, ob 19.30 uri na potopisnem predavanju in otvoritvi fotografske razstave Janeza Mihovca - S poti po Siriji.

Moč osebne rasti

Kranj - Klub študentov Kranj vabi na predavanje iz cikla za osebni razvoj, z naslovom Moč osebne rasti. Predaval bo Franjo Trojnar, in sicer jutri, v sredo, 8. januarja, ob 19. uri v Gimnaziji Kranj (učilnica št. 22).

Sever Finske čuva deželo Laponsko

Radovljica - Svoje vtise iz Božičkove dežele vam bosta zaupala Gašper Kokot in Igor Marjanovič, ki sta Laponsko obiskala v okviru mednarodnega tabora "Evropa v šoli", in sicer danes, v torek, 7. januarja, ob 19.30 uri v Knjižnici A.T. Linharta.

Malezija, Idonezija, Singapur

Kranj - Klub študentov Kranj vas vabi na potopisno predavanje Anžeta Vogelnika - Malezija, Indonezija, Singapur. Predavanje bo jutri, v sredo, 8. januarja, ob 20. uri v Modri dvorani gradu Khislstein.

Koncerti

Koncert v Gorjah

Zg. Gorje - Vokalno instrumentalna skupina KD Gorje Mozaik vabi na koncert, ki bo v soboto, 11. januarja, ob 19.30 uri v Gorjanskem domu.

Radio Belvi Kranj 98.3 MHz
Glasbene želje: 04 231 60 60
SMS box: 031 383 383
Marketing: 041 713 972

Test: Citroën C8 2.2 HDi 16V Exclusive

Udobje na novih (skupnih) temeljih

Marsikaterega lastnika limuzine srednjega ali višjega srednjega razreda mika, da bi pri naslednji menjavi avtomobila presedlal v razred limuzinskih kombijev oziroma enoprostorcev. Čeprav prodajne številke v tej kategoriji niso več tako bleščeče kot pred nekaj leti, se vsakih nekaj let pojavljajo novi modeli, vsaj pri proizvajalcih, ki imajo že nekaj izkušenj.

Mednje gre šteti tudi francoski Citroen, ki je skupaj s svojimi partnerji pripravil novo generacijo enoprostorskih četverčkov. Novi citroen C8 je torej prišel na svet skupaj s peugeotom 807, fiatom ulyseejem in lancio phedro, kljub skupnim jedrom pa ga zaznamuje tudi nekaj hišnih posebnosti. Vsaka od štirih znamk je namreč pri drugi generaciji skupnih enoprostorcev želela močneje vtisniti svoj pečat, zato četverčki že na prvi pogled sporočajo, da so si sicer podobni, ne pa tudi povsem enaki.

Citroenov predstavnik C8 je oblikovan v skladu z vsemi modnimi zapovedmi, in čeprav videz govori drugače, je avtomobil večji od bolj oglatega predhodnika evasiona, to pa obeta tudi boljši prostorski izkoristek potniške kabine. Oblikovalci so C8 zaradi hitre razpoznavnosti "zaščitili" z velikima trikotnikoma na maski hladilnika, z žarometoma v obliki lista deteljice in z ozkimi in visokimi zadnjimi luči, ki se spogledujejo s kombijevskim C5. Velika večina lastnosti je pri tem avtomobilu naravnana k enostavni uporabi in visoki stopnji potovalnega udobja. To se z udejanjati že pri vstopu v potniško kabino, pri boljših različicah imajo namreč bočna drsna vrata elektrificirani mehanizem za odpiranje in zapiranje, ki se sproži s potegom za kljuko, pritiskom na enega od stikal ali z gumbom na kontaknem ključu. Proces se samodejno izvede v nekaj sekundah, poskrbljeno pa je tudi za varnost, saj se vrata pri zapiranju samodejno ustavijo, če v odprtino zaide neprevidna otroška ali odrasla roka. Potniškemu udobju v prid so v C8 še drugi elementi, običajni za enoprostorske avtomobile, na primer zložljive mizice na hrbtiščih sedežev ali senčila, ki so skrita v bočnih oblogah. Osnovna sedežna postavitev skupaj z voznikom omogoča prevoz petim potnikom, dva dodatna sedeža pa je potrebno doplačati. Pomikanje zadnjih sedežev naprej in nazaj omogoča novo vpetje, namesto običajnih zatičev so podnožja zataknjena v tirnice, v skladu z enoprostorsko filozofijo je tudi možnost odstranitve in z nekaj minutami dela se namembnost tega enoprostorca lahko iz potniške spremeni v tovorno, s prostornino skoraj treh kubičnih metrov. V notranjosti je tudi cela četa uporabnih odlagalnih predalov in poličk, vrhunec udobja pa predstavlja samodejna klimatska naprava, ki je posebej nastavljiva tudi v zadnjem delu kabine.

V večjih enoprostorskih avtomobilih je voznikova namestitev visoka in daleč od vetrobranskega stekla, kar omogoča dober pregled nad dogajanjem na cesti. Enako pomembna pa je tudi preglednost nad merilniki, ki so pri C8 Oblikovalci so bili domiselni in so okoliško plastiko ukrivili kot pri športnem čolnu, merilnike pa podložili z nežno zeleno barvo, ki je za oči prijetna tudi pri nočni osvetlitvi. Neposredno pred voznikom je zaradi sredinske namestitve ostal samo manjši zaslon s kontrolnimi lučkami in digitalni števec skupnih in dnevnih kilometrov.

Sodoben turbodizelski 2,2-litrski HDi motor s 136 konjskimi močmi je verjetno najbolj posrečena motorna izbira v tem avtomobilu. Pogonski stroj je z navorom izdaten že pri nizkih vrtljajih in z izjemo začetnega rožljanja teče umirjeno in kultivirano. Moč in navor zadoščata za dovolj naglo pospeševanje in spodobno končno hitrost, nekaj energije motorju zmanjka le zaradi predolge četrte in preveč varčevalno izračunane pete prestave; po vsej verjetnosti bi bil šeststopenjski menjalnik boljša rešitev, nenazadnje tudi zaradi porabe goriva, ki kar noče zdrkniti pod 10 litrov na 100 kilometrov. Sicer pa ima C8 tudi dobro uglašeno podvozje, ki se zna dovolj hitro odzivati na spremembe z volanskim obročem in ugodno blaži udarce cestnih grbin, zato je nekoliko višjo naftno žejo mogoče tudi spregledati.

Končni rezultat je torej na dlani: citroen C8 je vsestransko zrel, udoben in uporaben enoprostorec in zato pisan na kožo tistim, ki so se naveličali limuzin in si zaželeli kanček avtobusnega vzdušja.

Matjaž Gregorič

KAJ PRAVI ONA?

C8 je pravi partner za udobna družinska potovanja in poslovne namene. Ugaja visoko sedenje z dobrim pregledom naprej in tudi sukanje volana ni prav nič težavno. Zeleno osvetljeni merilniki so pravi oblikovni posladek in tudi plastičnim ponaredkom z videzom lesa ni videti, da niso avtentični. Ker na tem svetu brez moških ne gre, jih je treba pri tem avtomobilu imeti zraven, vsaj takrat, ko je potrebno delati sedežni red.

Spredaj žarometa v obliki lista deteljice, zadaj pokončne ozke luči kot pri citroenu C5 v kombijevski karoserijski izvedbi.

Čeprav je C8 del francosko italijanske enoprostorske četverice, so Citroenovi oblikovalci poskrbel, da se že po zunanjosti loči od sorodnikov.

Bočna drsna vrata odpira elektrificirani mehanizem, v osnovi je v avtomobilu pet sedežev.

Plastika armaturne plošče je ukrivljena kot pri motornem čolnu, zeleno osvetljeni merilniki pod sredino vetrobranskega stekla so dobro pregledni.

TEHNIČNI PODATKI

Vozilo:	kupe, 2 vrat, 4 sedeži
Mere:	d. 4,727 š. 1,850, v. 1,856 m
Medosna razdalja:	2,823
Prostornina prtljažnika:	480/2948 l
Motor:	štirivaljni, turbodizelski, 16V
gibna prostornina:	2179 ccm
moč:	100 kW/136 KM pri 4000 v/min
navor:	314 Nm pri 2000 v/min
najvišja hitrost:	182 km/h
pospešek od 0 do 100 km/h:	12,6 s
poraba EU norm.:	10,1/5,9/7,4 l/100 km
maloprodajna cena:	7.670.000 SIT
zastopnik:	Citroen Slovenija, Koper

\+ prostornost in udobje, armaturna plošča, mehanizem drsnih vrat, motorne zmogljivosti

\- poraba goriva, prestavna razmerja, težko odstranjevanje sedežev, površna izdelava

Honda Cub že v 35 milijonih primerkov

Honda je pred kratim praznovala pomemben jubilej - 35 milijonov izdelanih mopedov cub v 44-ih letih, kar ta motocikel označuje za najštevilčnejše motorno vozilo vseh časov na svetu.

Prvo hondo cub je leta 1958 razvil kar sam ustanovitelj podjetja Soichiro Honda, ki je ta dvokolesnik približal množičnim uporabnikom zaradi nezahtevnosti uporabe in dostopne cene. Tehnično je bil to vselej zelo enostaven moped, ki ga je poganjal 50-kubični štiritaktnik. Oblika se tudi ni kaj dosti spremenila v tem času, saj je cub še vedno prepoznaven po nizkem enojnem okvirju in širokem plastičnem ščitniku. Model super cub je že prinesel določene tehnične spremembe, vendar sta koncept in oblika ostala praktično enaka. Prvotno je bil mišljen kot moped za poslovneže, vendar je ime cub postalo sinonim za vsestransko uporaben delaven moped. Super cub je na ameriški trg prišel že leta 1959, od takrat dalje pa se je priljubil v več kot 160 državah širom sveta, medtem, ko ga izdelujejo ga v 13-ih državah in največjo prodajo dosega na azijskih trgih.

Honda cub tudi v koncernu Honda predstavlja zelo velik delež, saj s 35 milijoni primerkov predstavlja več kot četrtino proizvodnje motociklov znamke Honda doslej. Najbližja zasledovalca med najbolje prodajanimi motornimi vozili vseh časov pa sta toyota corolla s 25 milijoni izdelanih vozil in volkswagen golf, ki je doslej našel več kot 21,5 milijona kupcev.

Miloš Milač, foto: Honda

NA KRATKO

* **Prodaja novih avtomobilov** na evropskih trgih je bila lani za 3,4 odsotka slabša kot v letu 2001. Avtomobilski proizvajalci so prodali 14,3 milijona avtomobilov, leto prej pa 14,8 milijona.

* **Toyota** razvija inteligentni varnostni sistem za odkrivanje trčenja, ki bi pravočasno sprožil varnostne sisteme in tako zavaroval potnike pred hujšimi poškodbami. Podoben sistem majo tudi pri Mercedes-benzu.

* Južnokorejski **Daewoo** je v mestu Changwon odprl novo tovarno motorjev, ki ima zmogljiost 220.000 enot letno. Izdelovali bodo 1,2- in 1,0-litrske štirivaljne motorje, poleg njih pa že obstoječi 0,8-litrski trivaljnik.

* Bavarski **BMW** je uresničil lanski proizvodni in prodajni načrt, ki je obsegal milijon avtomobilov. V lanskih enajstih mesecih so prodali 976.300 avtomobilov, od tega 134.000 minijev.

* Italijanski **Fiat Auto** je prodal svoj delež v amriškem General Motorsu, ki ima v lasti petino italjanskega avtomobilskga proizvajalca, ki se utaplja v finančnih tegobah. Kapital od prodaje deleža naj bi Fiatu pomagal pri konsolidaciji poslovanja. **M.G.**

Rabljena vozila

Na našem pokritem centru na Laborah v Kranju vas čaka največja izbira rabljenih vozil vseh znamk in letnikov (več kot 80 vozil).

RENAULT

www.alpetour-remont.si

Znamka in tip	Letnik-barva	Cena v SIT
Opel Vectra 2.0 k,abs,sv,cz	1992 bela	430.000,00
Škoda Favorit 135 glx	1993 rdeča	290.000,00
Seat Toledo 1,6 i gl	1993 bela	499.000,00
Audi 100 2,8	1991 bela	790.000,00
Hyundai Accent 1,5 glsi k,abs,sv,cz,es	1996 m.zelena	830.000,00
VW Polo 1,6 sv, 2x air	1997 bela	1.080.000,00
VW Passat 2,0 gl k,abs,cz,es,sv	1993 siva	999.000,00
Kia Shuma 1,5	1998 bordo.rdeča	1.090.000,00
Ford Transit 2,5 d sv	1996 bela	1.090.000,00
Hyundai Sonata 1,8 gls k,sv,cz,es	1996 modra	1.220.000,00
Renault Twingo 1,2 es	2000 bela	1.250.000,00
Mitsubishi Carismo 1,6 glx k,abs,sv,cz,es	1998 modra	1.780.000,00

Za vozila z garancijo vam jamčimo:

- BREZPLAČEN PREIZKUS
- 45 TOČK KONTROLE NA VOZILU
- TEHNIČNO KONTROLO VOZILA PO 2000 PREVOŽENIH KILOMETRIH
- POMOČ NA CESTI, VLEKO ALI POPRAVILO
- 3 MESEČNO TEHNIČNO GARANCIJO

LEGENDA
- G. VOZILO Z GARANCIJO
- K KLIMA
- SV SERVO VOLAN
- CZ CENTRALNO ZAKLEPANJE
- R RADIO
- ES ELEKTR. DVIG STEKEL
- AB AIRBAG

REMONT D.D. KRANJ
SERVISNO PRODAJNI CENTER KRANJ, LJUBLJANSKA 22
Centrala: 04/20 15 240

Vse za vaš avto na enem mestu:

- Prodaja vozil Renault
- Vzdrževanje vozil
- Najem vozil
- Vleka vozil
- Zavarovanje in registracija vozil
- Odkup in prodaja rabljenih vozil
- Tehnični pregledi osebnih, tovornih in priklopnih vozil

V francoskem Hambachu že pet let proizvodnje smartov

Avtomobilček je izdelan v štirih urah in pol

Proizvodnja poltretji meter dolgega vozilca je v marsičem posebnost. Tovarna ob nemško-francoski meji je logistično križišče dobaviteljev ključnih sestavnih delov. Nimajo zaloge, ne delajo inventur in si ne izdajajo računov - vse poteka po natančno izdelanem scenariju, katerega končni rezultat je avtomobil izdelan v štirih urah in pol.

Zgodba o smartu bi se že nekajkrat lahko končala žalostno, ko pa je nemško -ameriški avtomobilski mogotec DaimlerChrysler znamko vzel pod svoje okrilje, skušajo splesti zgodbo o uspehu. Res pa je tudi, da je eden najmanjših štirikolesnih motornih vozil zdaj bistveno drugačno, kot si ga je prvotno zamislil Nicolas Hayek, ustanovitelj znamenite znamke švicarskih ur Swatch, ki je nameraval izdelovati poceni in špartansko opremljen avtomobilček za malo denarja.

Proizvodnja smarta, ki so mu pri DaimlerCryslerju vcepili hišne varnostne in tehnične standarde, že peto leto poteka francoskem podeželskem kraju Hambach, ki je bil pred drugo svetovno vojno del nemškega ozemlja. Tovarna, ki se razteza na 68 hektarjih nekdanjih pašnikov in njiv, se imenuje Smartville in zaposluje večino okoliškega prebivalstva, hkrati pa je pomembno prispevala k zmanjšanju brezposelnosti v tem predelu. Hambach leži skoraj v osrčju Evrope, v francoski pokrajini Lorena in simbolizira idejo o evropskem povezovanju, pred dobrimi petimi leti sta jo svečano odprla takratni nemški kancler Helmut Kohl in francoski predsednik Jacques Chirac.

Predvsem pa je ta avtomobilska tovarna zanimiva zaradi svoje logistične in proizvodne organiziranosti. Smartville je namreč stičišče enajstih dobaviteljev posameznih komponent in zaključne montažne linije, ki zaokrožuje celoten kompleks skupaj z lastno energetsko centralo in čistilno napravo za vodo. Tovarniški obrati so razporejeni v obliki križa, kar omogoča neposredno in časovno natančno določeno dobava posameznih sestavnih delov neposredno na montažno linijo. Ključne smartove sestavne dele dobavljajo partnerji Dynamit Nobel (plastični karoserijski deli), Magna (varnostna celica), Siemens VDO (armaturna plošča), Kasf (motor in pogonski sklop) in še drugi. Večina sestavnih delov torej nastaja na tovarniški lokaciji, le nekateri prihajajo od drugod, motor na primer iz Berlina, gume pa kar iz bližnje 10 kilometrov oddaljenega obrata gumarskega koncerna Continental. Čas potreben za izdelavo enega avtomobila je izredno kratek, saj vsak smart zapusti tovarno po štirih urah in pol, montažni trakovi se dnevno zaustavijo samo za 15 minut. V štirih urah je opravljen celoten proizvodni ciklus na 140 sestavnih postajah ter končni preizkusi delovanja vseh naprav in vodotesnosti.

Proizvodnja smartov je logistično zahtevna, saj morajo dobavitelji dele dostaviti neposredno na montažno linijo.

Pritrjevanje plastičnih delov karoserije, ki jih izdeluje dobavitelj Dynamit, Nobel je že del zaključne montaže.

Vsak od dobaviteljev v skladu z naročili pripravlja svoje dele za štiri dni vnaprej, tako kot prihajajo naročila. Proizvodnja in dobava sploh nista preprosti, saj je smart zdaj na voljo v 24 različicah, poleg tega pa si lahko kupci zamislijo vso mogočo in nemogočo dodatno opremo in med drugim lahko izbirajo med nič manj kot 44 različnimi kombinacijami zadnjih luči. Če pri katerem od dobaviteljev pride do zastoja v proizvodnji in dobavi, to pomeni tudi zastoj pri končni montaži; v takšnih primerih vodstvo tovarne izračuna izpad dohodka, ki delno bremeni tudi dobavitelje. Poslovni odnosi med partnerji temeljijo predvsem na zaupanju, vsi računi so poravnani, ko avtomobil zapelje z montažne linije in preide pod odgovornost podjetja Mosolf, ki skrbi za nadaljnji transport do kupcev.

Smartville v Hambachu je zgrajen v obliki križa, okoliška poslopja so proizvodni obrati dobaviteljev ključnih sestavnih delov.

Kdor je v začetku hotel prodajati smarte, si je moral najprej omisliti takrat okoli milijona nemških mark vreden stekleni stolp s premičnim mehanizmom.

V letu 2001 je bilo izdelanih in prodanih nekaj več kot 116.000 smartov oziroma 159 na delavca, od odprtja tovarne pa se je skupna proizvodna številka že približala polovici milijona. Smartville je sorazmerno mlad kolektiv s povprečno starostjo 31 let. Večina delavcev je Francozov, manjši del se jih na delo vozi iz sosednje Nemčije. Plače so nekoliko nad francoskim povprečjem za avtomobilsko dejavnost, vendar zaostajajo za primerljivimi nemškimi.

V drugi polovici lanskega decembra so v tovarni pripravljali proizvodno linijo za dve novi različici, smart odprti dvosedežnik in športni kupe. Ob tem pa bo pod znamko smart leta 2004 nared tudi štirivratni štirisedežni avtomobil, ki ga bodo izdelovali v tovarni na Nizozemskem.

In še ena zanimivost: v Franciji osnovna različica smarta stane dobrih 8.000 evrov, v Nemčiji pa je malček krepko dražji; nemška cena je očitno osnova tudi za slovensko, ki seže krepko preko dveh milijonov tolarjev.

Matjaž Gregorič

Mercedes-Benz razred E zdaj tudi kot kombi

Eleganten zadek in številne inovacije

Novinca s kombijevsko karoserijo stuttgartski avtomoilski proizvajalec predstavlja na osrednjem severnoameriškem avtosalonu v Detroitu. Prvič pri trikarki zvezdi sistem prilagodljivih žarometov, lažjemu natovarjanju pa služi električno izvlečna ploščad.

Novi mercedes-benz razreda E, ki je imel doslej v kombijevski karoseriji oznako T, torej prihaja slabo leto za limuzino, uradno pa ga bodo začeli prodajati v marcu. V minulih sedmih letih so pri trikraki zvezdi prodali 266.000 primerkov prejšnjega modela, kar ga uvršča med najuspešnejše tovrstne avtomobile v višjem srednjem razrdu.

Skladno z drugačno namebnostjo karoserije ima novi kombijevski razred E na novo obdelan zadek, v njem pa med 690 in 1950 litri ptljažnega prostora. Kombi je s 4,85 metra skupne dolžine za 3,2 centimetra daljši od limuzine, njegova posebnost pa je izvlečna nakladalna ploščad prtljažnika, ki se zgolj s pritiskom na gumb "zapelje" za 40 centimetrov iz notranjosti in tako omogoča lažje natovarjanje. Sicer pa je novinec oborožen tudi drugimi novotarijami, na primer s samonastavljivo zadnjo premo in s prilagodljivim sistemom žarometov, ki se skladno z režimom vožnje prilagajajo konfiguraciji ceste in osvetljujejo večji oziroma širši del površine.

Pogonu bodo namenjeni bencinski in turbodizelski CDI motorji z zmogljivostjo od 110 kW (150 KM) do 150 kW (204 KM). Vsi trije turbodizli imajo izboljšan sistem neposrednega visokotlačnega vbrizga goriva po skupnem vodu, s čimer se je poraba goriva v povprečju znižala za 0,6 litra na 100 kilometrov. Tovarna bo novinca ponujala v treh osnovnih paketih oprem z že znanimi oznakami classic, avantgarde in elegance, kajpak pa bo na voljo še dolg spisek doplačilnih dodatkov.

Matjaž Gregorič, foto: DaimlerChrysler

Začetek proizvodnje nove Nissanove Micre

K nam prihaja v začetku marca

Tik pred koncem lanskega leta so v Nissanovi britanski tovarni v mestu Sunderland zagnali proizvodnjo nove micre. Novi japonski malček začenja svojo prodajno pot na najmočnejših evropskih trgih, na slovenske ceste pa bo po obljubah zastopnika Nissana Adrie zavil v začetku marca.

Sedanja micra se umika po skoraj desetih letih proizvodnje, leta 1993 si je celo prislužila naslov Evropski avto leta, izdelanih je bilo 1,3 milijona primerkov. Nissan je v tovarno v Sunderlandu, kjer je zaposlenih okoli 4900 ljudi, investiral 235 milijonov angleških funtov. Tovarna je začela obratovati leta 1984, prvo vozilo je prišlo iz proizvodnih dvoran dve leti kasneje in doslej so jih izdelali že več kot 3 milijone. Lani je bila že šesto leto zapored ocenjena kot najbolj produktivna tovarna v Evropi in za vzor si jo postavljajo tudi evropski avtomobilski proizvajalci.

Slovesnosti ob začetku proizvodnje nove micre, avtomobila, ki se ponaša s precej drzno obliko in s sodobno tehniko, sta se udeležila tudi predsednik upravnega odbora in izvršni direktor Nissan Motor Company Carlos Ghosn in britanski premier Tony Blair. Slednji je izrazil zadovoljstvo nad vodstvom in zaposlenimi v tovarni, ki je znana po največji produktivnoti v Evropski uniji, medtem ko je Ghosn začetek prozvodnje označil za pomemben mejnik v Nissanovem triletnem planu rasti poslovnih rezultatov.

Prodajni načrt nove micre predvideva letno prodajo 160.000 enot na evropskih trgih, dogovor z zaposlenimi o uvedbi tretje izmene pa bo kapaciteto tovarne povečal na pol milijona avtomobilov letno.

Matjaž Gregorič, foto: Nissan

PREJELI SMO

Odgovor županu

V pretekli števiki Novic izpod Krvavca so se župan Franc Čebulj, predstavnik komunale Roman Udir in direktorica podjetja Aniri, ga. Irena Vrtačnik obregnili ob moj članek z naslovom "Županovanje po Čebuljevo", zato naj na tem mestu samo na kratko odgovorim kar vsem trem hkrati. Odgovor, ki ste ga podali, g. Udir, v ničemer ne zanika mojega pisanja, da se je po preklopu vodovoda iz Čemšenika na Krvavški vodovod nekaj ljudi z vasi Velesovo okužilo z vodo. Slednjo možnost namreč dopuščate tudi sami, ko pravite, da je mogoče, da so imeli nekateri prebivalci preklopa (vzrok naj bi bil v luščenju vodovodnih cevi) zdravstvene težave. Torej, so jih lahko (in so tudi jih) imeli. Nič bistveno novega ne pove niti direktorica podjetja Aniri. Slednja mi je tako, kot je zapisala v odgovoru tudi po telefonu po objavi članka zagotovila, da je bil projekt Organizacija turističnega proizvoda Brnik - Krvavec plačan šele potem, ko ga je podjetje tudi dejansko izvedlo, vendar vpogleda v omenjeni projekt na občini ni mogoče dobiti. Na občini se na prošnje za vpogled ne odzivajo, iz česar lahko seveda sklepam samo dvoje: bodisi, da projekta sploh ni, bodisi, da se sam projekt ni izrazil tudi v naravi oziroma je bil prikazan samo fiktivno zato, da je občina z njim dobila državna sredstva. Tudi vi g. župan v odgovoru niste navedli niti enega tehtnega argumenta, s katerim bi ovrgli moje zapise, kljub temu pa naj vam odgovorim vsaj na enega. Očitki o nezakonitem in neracionalnem poslovanju občine seveda niso moji očitki, pač so to očitki računskega sodišča. Slednje je kot najvišji revizorski organ v državi pri pregledu poslovanja občine za leta 1995, 1996 in 1997 ugotovilo naslednje:

- Župan je presegel svoje pristojnosti, ko je samovoljno sprejel drugi rebalans proračuna za leto 1995.

- Župan je presegel svoje pristojnosti, ko je odobril za skoraj 70 milijonov višje skupne odhodke, kot so bili predvideni v proračunu.

- Župan je odgovoren za nezakonito ravnanje s proračunskimi sredstvi v znesku 52 milijonov tolarjev, ki se nanaša na financiranje investicije v zasebni vrtec, ki ni imel koncesije.

- Župan je delavcem občinske uprave nezakonito izplačal del plače za delovno uspešnost v znesku 13 tisoč tolarjev, sebi pa v znesku 277 tisoč tolarjev....

To je seveda le del očitkov revizorjev, zaradi katerih mi seveda ni bilo težko sklepati in tudi zapisati, da je poslovanje občine v zadnjih letih potekalo skrajno po domače. Sicer pa ste imeli g. Čebulj vse te očitke priložnost pojasniti tudi sami, vendar že dogovorjenega sestanka pri vas na občini, niste potrdili. Namesto tega ste raje le nekaj ur po objavi članka po telefonu nadlegovali (in jim celo grozili) vsem, ki bi nam po vašem mnenju utegnili dati informacije o vašim nenavadnem županovanju in po občini razpošiljali nekakšna pisma, ki naj bi jih napisali občani (po mojih informacijah so jih dolgo v noč kopirali na občini). Čeprav na takšna anonimna pisma skorajda nima smisla odgovarjati, naj kljub temu navedem samo eno dejstvo: Večinski lastnik Demokracije je avstralski zelo uspešen podjetnik Dušan Lajovic, zato so vsakršne demagoške trditve, da je šlo pri članku za "zaroto SDS in Demokracije"; brez vsakršnega smisla. Novinarji na Demokraciji smo pri svojem delu povsem samostojni in svobodni, zavezani samo novinarskemu kodesu in odgovornemu uredniku revije, in kot taki ne potrebujemo nikakršnih "soglasij od zgoraj", kot ste zapisali.

Pa naj bi bo zaenkrat dovolj. Seveda vabilo za sestanek, na katerem boste imeli priložnost pojasniti tudi vašo plat zgodbe, še vedno velja. Če se boste le odzvali.

Z lepimi pozdravi!

Aleš Kocjan,
Tednik Demokracija

Izhajanje monoksida iz plinskih peči

Ob prebiranju članka v GG in poslušanju radijskih oddaj o težavah stanovalcev blokov v Zapužah zaradi izhajanja monoksida iz plinskih peči in ob spoznanju, da je Alpdom upravitelj teh stanovanj, sem ugotovila, da je njihovo poslovanje enako kot pred skoraj 30 leti. Že takrat so bili gluhi za prošnje stanovalcev glede popravila svojih napak. To lahko trdim, saj sem sama v 22 letih bivanja v bloku doživela vso umetnost izmikanja in ignorance Alpdomovih uslužbencev.

Po enajstih letih bivanja v kleti, v hladnem in vlažnem stanovanju, smo iz zanesljivega vira izvedeli, da ni naš blok popolnoma nič izoliran, saj je vsa izolacija šla za zidavo privatne hiše, oz. je bila odvzeta. Od takrat pa do odkupa leta 1993 sem Alpdomu pošiljala prošnje za ogled in novo oceno stanovanja, saj bivanje v hladni in vlažni kleti že zdaleč ni enakovredno bivanju v nadstropju, kjer so stanovanja topla in suha. Šele maja 1991, ko so že vedeli za novi zakon o odprodaji stanovanj, so prišli, na treh mestih razkopali tla (pod podom je stala voda), ugotovili, da res ni nobene izolacije, pustili vse razkopano in odšli. Ob odkupu l. 1993 so mi sicer nekaj denarja odšteli od kupnine, kar pa ne bi zadoščalo niti za četrt stroškov izoliranja tal in sanacije sten. O kakšnem obračunu za nazaj zaradi veliko slabših pogojev in višjih stroškov bivanja zaradi 18-letnega dodatnega ogrevanja z elektriko, uničenega pohištva in tudi zdravja, pa nič. Sodnica je na razpravi določila, da so dolgovi Alpdoma zastarali, moji pa ne, čeprav so nastali istočasno.

Po tako slabih izkušnjah z Alpdomom, nisem podpisala pogodbe o vzdrževanju, kot tudi ne večina stanovalcev. Leta 1996 sem prejela prvo obračunsko kartico, na kateri je bil tudi znesek 33.424.- SIT za zaščito lesa, kar je bila takrat več kot polovica moje plače. Ker je bilo moje stanovanje v kleti brez lesenih delov, računa nisem hotela plačati. Ob tolikšnem govorjenju o pravni državi in demokraciji, naj bi vsak plačeval svoje račune in ne več sosedovih. Pred tem so bil v časopisu objavljeni prejemniki najvišjih plač in lastnica druge največje plače v Sloveniji je imela stanovanje v našem bloku in tudi največji balkon. Moja plača je takrat morala zadostovati za tir in nikakor je nisem mogla 1/2 kar podariti. Tožili so me in na prvo razpravo sem šla brez odvetnika v prepričanju, da noben sodnik ne bo dosodil, da moram plačati nekaj, česar nisem dobila. Ker nisem imela s seboj očal, je sodnica sama pregledala karitco in mi zatrdila, da spornega računa za zaščito lesa ni več na njej. Ostale račune sem bila pa tako pripravljena plačati. Prejela sem kopije računov, ki naj bi jih do naslednje obravnave preverila. Doma sem ugotovila, da je sporni račun še vedno na kartici. Zaradi zamenjave datumov sem 2. obravnavo zamudila. Takoj sem poslala dopis z obrazložitvijo nesporazuma in z opisom napak, ki sem jih odkrila pri pregledu računov (2 računov sploh ni, 1 račun je od sosednjega bloka, 3 računu pa so brez naslovnika in jih lahko zaračunajo komurkoli).

Junija 2000 sem prejela sklep o izvršbi z rubežem. V predlogu Alpdomovega odvetnika je tudi znesek, ki pa je bil poravnan že novembra 2000. Takoj sem na sodišče poslala ugovor zoper sklep o izvršbi z dopisom in kopijo že plačane položnice. Dobila nisem nobenega odgovora, pač pa so mi takoj, brez obresti sodišča ali Gorenjske banke zaprli bančni račun. Kateri zakon sodniku dovoljuje, da zaradi tako majhnega zneska dolga, ki je povrh nastal še po krivdi tožnika, zapre cel račun in ne samo zahtevanega zneska? Kriminalce in morilce zaprejo in hranijo, kaj pa ljudje, ki so celo življenje pošteno delali in jim takole po krivici vzamejo vse, samo zato, ker nočejo plačati, česar niso dobili?

Javno želim vprašati direktorja Alpdoma Jožeta Kapusa in njegove podrejene oddelke za vzdrževanje stavb, ker vem, da moj primer ni osamljen, kako lahko živijo s spoznanjem, da so zaradi svoje koristi oškodovali že toliko ljudi in jim zagrenili življenje, čeprav jim niso storili nič žalega, samo ob prejemu ključev novega stanovanja so verjeli, da je konec njihovih težav. Nikoli mi niste odgovorili na nobeno moje vprašanje, ali mi lahko tokrat odgovorite javno?

Olga Hladnik
Krnica

Avto-moto dirke v Planici

Kulturno društvo SOTOČJE iz Radovljice je opozorilo Upravno enoto Jesenice, naj v letu 2003 ne izda dovoljenja za avto-moto dirke pod planiško skakalnico, kot ga je v nasprotju z Uredbo o vožnji v naravnem okolju in predpisi o varstvu pred hrupom izdalo leto 2002. Opozorilo in protest je podprt z več kot 500 podpisi. Predsednik Kulturnega društva SOTOČEJ dr. Janez Resman je med drugim tudi zapisal, da bo v primeru, če se avto-moto dirke pod planiško skakalnico ponovijo društvo organiziralo protestne akcije po vsej državi in tudi v tujini.

Dr. Avgust Mencinger,
Radovljica, Gradnikova 47

Utrip blejske skupine Tačke

Bled - V decembru so imele prikupne članice plesne skupine Tačke kar veliko nastopov, pa tudi obveznosti do svojih sponzorjev. Plesalke na sliki so Anja Radonjič, Nina in Tina Šarčevič, Tjaša Kobla, Teja Burja, Miša Ferjan in Vesna Urek. Seveda so kot državne prvakinje v discu plesu za leto 2002 dobrodošle tudi na otvoritvah in posebnih prireditvah. Nastopile so v Kranjski Gori v Casinoju na žrebanju štartnih številk za pokal FIS 2003 in v ciljni areni pokala Vitranc 2003. **J.P.**

barcaffè

Smeti na Goški planini

Ob zaključku leta mnogi naredijo inventuro ali čiščenje v svoji hiši, stanovanju ali garaži. Neznani ljubitelj čistoče je svoje garažne prostore dobesedno očistil vse navlake in pri tem imel še veliko časa, da je vso ropotijo lepo zapeljal na Goško planino (ob cesti za Vodiško planino) in zadevo (morda v pričakovanju večnega snega in ledu) prepustil kot novoletni okras tega prijetnega koščka našega okolja.

Gostinstvo in turizem d.o.o.
Jezerci 21, 4282 Gozd Martuljek
tel.: 04 5880120
fax: 04 5880115

HOTEL ŠPIK
Gozd Martuljek

Objavljamo prosto delovno mesto

RECEPTORJA/RECEPTORJA PRIPRAVNIKA

za določen čas 6 mesecev z možnostjo podaljšanja delovnega razmerja.

Zahtevana izobrazba: V. stopnja turistične usmeritve, znanje 2 svetovnih jezikov, usposobljenost za delo z osebnim računalnikom.

Prijave pošljite v 8 dneh na gornji naslov.

MALI OGLASI
☎201-42-47
☎201-42-48
☎201-42-49
fax:201-42-13

APARATI STROJI

Prodam KOMPRESOR znam. Dorin, model 75 CS 01 3 PH, leto izd. 2002. Komplet z kondenzatorjem, zbirno posodo in vakumstatom. Primeren za hlajenje komor do 8 m3 do 0 stop.C, cena 270.000 SIT. ☎ 031/360-346 66

GR. MATERIAL

Prodam masivne STOPNICE. ☎ 5141-207 62

HIŠE PRODAMO

KRANJ Vodovodni stolp v mirni soseski prodamo dvostanovanjsko hišo z vrtom in garažo, potrebno obnove, na parceli 730 m2, KRANJ Mlaka dvostanovanjsko hišo na parceli 1033 m2, 350 m2 uporabne površine, 2 garaži, KOKRICA na parceli 541 m2 prodamo samostojno hišo (IV. gr. f), lahko dvostanovanjska, cca 400 m2 uporabne površine, ŠENČUR VRSTNE HIŠE v izgradnji (do IV. gr. f), cca 124 m2 uporabne poršine, nadstrešek za avto, prevzem junij 2003, vse inf. v pisarni, 24 mio SIT, ŠENČUR prodamo delno obnovljeno hišo, 90 m2 v etaži, mansarda neizdelana in prizidek k hiši z 2 ss in dvema garažama, na parceli 800 m2, 34,6 mio SIT. DOM NEPREMIČNINE, 202 33 00, 2369 333, 041/333 222 91

ŠKOFJA LOKA-okolica, 200 m2 , starost 2 leti, III gradbena faza, parcela 1000 m2, ugodno prodamo. BLOK 5 nepremičnine, 041 428 958 , 04 512 51 22.

Bled - nadstropje stan.hiše cca. 100 m2 in mansarda 60 m2, ni izdelano, lepa sončna lokacija, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Kranj - hiša-dvojček v Bitnjah, vel. 10.5 x 9.5 m in garaža 5 x 6 m, parcela 495 m2, v II. podaljšani fazi (fasada, okna, ureditev zunanje okolice), cena = 35,0 mio SIT, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Kranj - v smeri Preddvor na parceli 556 m2, obnovljeno stan. hišo za ceno 22,0 mio SIT, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

domplan
družba za inženiring, nepremičnine, urbanizem in energetiko, d.d.
kranj,bleiweisova 14
tel.h.c.:04/20-68-700, fax: 04/20-68-701
GSM: 041/647-433

V bližini Radovljice: neobnovljeno kmečko hišo vel. 6 x 11 m na parceli 774 m2, ugodna cena, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Cerklje, okolica - 3 leta stara stan. hiša 12,4 x 9,5 m2, 3 etaže, velika pokrita terasa, lep razgled, cena = 46,8 mio SIT, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

V bližini BREZJI: nova hiša vel. 10 x 11 m, klet, pritličje in mansarda, parcela 500 m2, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

ŠKOFJA LOKA: prodamo zanimivo hišo, parcela 500m2, cena 37 mio. FRAST-nepremičnine 04/234 40 80, 041/ 626 581

PREBAČEVO samostojna hiša v izgradnji (III-IV. gr.f) na parceli 553 m2, POEBREZJE samostojno hišo, lahko dvostanovanjsko, 390 m2 uporabne površine na parceli 600 m2, BREZJE v mirnem urbanem okolju prodamo starejšo vis.pritlično hišo, vso podkleteno, potrebno obnove, 320 m2 uporabne površine, na parceli cca 400 m2, ŠKOFJA LOKA okolica ob robu gozda prodamo poslovno stanovanjsko hišo na parceli 1800 m2, uporabne površine, 390 m2, LUŽE prodamo pritličje hiše z garažo in vrtom cca 180 m2 uporabne površine in 370 m2 vrta, 21,5 mio SIT. TRŽIČ pritličje hiše z vrtom in garažo, 140 m2+18m2+350 m2 vrta, 18,5 mio SIT. DOM NEPREMIČNINE 202-33-00, 2369-333, 041/333 222 92

PODVIN okolica na manjši parceli ob gozdu prodamo nadomestno gradnjo z dokumentacijo za gradnjo nove hiše. CERKLJE v urbanem naselju prodamo novejšo vis.pritlično hišo, 240 m2 uporabne površine (80m2x3)na parceli 420 m2, 41 mio SIT, VERJE Medvode starejšo enonadstropno hišo z garažo (35 l.), 160 m2 uporabne površine, 8,5x8,5 m, na parceli 850 m2, 28,8 mio SIT. DOM NEPREMIČNINE, 202-33-00, 2369-333, 041/333-222 93

IZOBRAŽEVANJE

MATEMATIKA, FIZIKA priprave na izpite za vse šole, inštrukcije in svetovanja. ENAČBA - izobraževanje, Milje 67, Visoko, ☎ 04/253-11-45, 041/564-991 6

IZGUBLJENO

1. januarja 2003 se je na območju Udenboršta- okolica Letenic, Kamneka, Golnika IZGUBILA resasta JAZBEČARKA. Sliši na ime AJDA. Za kakršne koli informacije o njej prosimo pokličite na ☎ 041/242-373 78

OBLAČILA

Ugodno prodam temno rjav krzneni plašč št. 50. ☎ 031/287-244 54

OSTALO

Prodam 15 in 16 colske GUME za "gumiradel". ☎ 01/3641-021, zvečer 61

PRIDELKI

Prodam JEDILNI KROMPIR desiree. ☎ 031/828-955 44

KRMILNI in JEDILNI KROMPIR ter sveže in kislo ZELJE, prodam. ☎ 2311-811 58

Prodam KRMILNI KROMPIR. ☎ 041/756-781 66

Prodam FIŽOL, jedilni KROMPIR. ☎ 25-91-355 82

Prodam neškropljena JABOLKA - voščenke. ☎ 57-44-823 96

LOKAL PRODAMO

Radovljica - na parceli 2.545 m2 poslovni objekt 540 m2 in stan.hiša 130 m2 v etaži, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Jesenice - poslovni objekt 357 m2 v nadstropjih in poslovna stavba 192 m2, dvorišče 332 m2, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Kranj - poslovne prostore 250 m2 v pritličju objekta, od tega klet in skladišče 76 m2, zunanji prostor 287 m2, odlična lokacija, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

NAKLO: prodamo poslovnostanovanjskoo hišo primerno za obrtno dejavnost, parcela 1800 m2. FRAST-nepremičnine 04/ 234 40 80, 041/ 626 581

LOKAL ODDAMO

Kranj - več manjših poslovnih prostorov ali na Planini ali v Kranju, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

PODARIM

Trije črni MUCKI, stari 4-6 mesecev, vajeni stanovanja in čistoče, iščejo topel dom. ☎ 040/774-725 41

POSESTI

GORENJSKA KUPIMO manjše ali večje ZAZIDLJIVE PARCELE ZA ZNANE KUPCE. PODVIN okolica v mirnem okolju ob gozdu prodamo zazidljivo parcelo, cca 300 m2 z urejeno dokumentacijo za gradnjo stanovanjske hiše, cena po dogovoru in ravno zazidljivo parcelo, cca 700 m2 ob cesti, 15000 SIT/m2, BREG OB SAVI prodamo več ravnih, sončnih, zazidljivih parcel od 400-700 m2 z lokacijsko dokumentacijo za gradnjo samostojnih hiš in dvojčkov. GORIČANE prodamo dve ravni, sončni, zazidljivi parceli z lepim razgledom, dostop urejen, priključki ob parceli, 2x1000 m2. DOM NEPREMIČNINE, 202 33 00, 2369 333, 041/333-222 89

VERJE pri Medvodah prodamo izredno lepo, zazidljivo parcelo ob gozdu z gradbeno dokumentacijo za gradnjo večje stanovanjske hiše na parceli, 37000/m2, ZBILJE v urbanem naselju ob gozdu prodamo lepo, zazidljivo parcelo 850 m2, 21000 SIT/m2, BREZJE prodamo ravno, sončno parcelo z lepim razgledom, 600 m2, 15000 SIT/m2, RETNJE ugodno prodamo zazidljivo parcelo, cca 769 m2, delno v hribu, dostop urejen, 10500 SIT/m2, BRITOF Voge na robu naselja prodamo manjšo zaz.parcelo 483 m2, 10 mio SIT, GABRŠKA GORA prodamo zazidljivo, komunalno urejeno parcelo 672 m2, delno v hribu, z dovoljenjem za gradnjo vikenda, 5 mio SIT. DOM NEPREMIČNINE, 202 33 00, 2369 333, 041/333 222 90

POLJANE- okolica, 914 m2, zazidljiva parcela, sončna in mirna lokacija, lep razgled, ugodno. BLOK 5 nepremičnine, 041 428 958 , 04 512 51 22.

Kranj, Visoko - zazidljiva parcela 2.300 m2 z nadomestno gradnjo hiše, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Radovljica (smer Lancovo) - na sončni lokaciji prodamo 2 parceli po cca 800 m2 skupaj ali ločeno, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Kranj: v smeri Škofja Loka - parcelo 1.400 m2 prodamo ob glavni cesti, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Kranj: bližina - parcelo 680 m2 prodamo na mirni lokaciji, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Kranjska gora: stavbna parcela 671 m2 ob glavni cesti, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

Cerkno: parcela 4.000,00 m2, od tega del zazidljivo prodamo po 3.000,00 SIT na m2, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

RAZNO PRODAM

Prodam BUKOVA in MEŠANA DRVA z dostavo. ☎ 041/705-177 67

STANOVANJA ODDAMO

Iščem sostanovalko Ljubljana ENOSOBNO STANOVANJE. Alenka 031/843-932 55

Samski osebi ODDAM GARSONJERO za dalj časa, v okolici Lesc, z lastnim vhodom in parkiriščem. Cena po dogovoru, ☎ 531-21-33 107

Oddam 1 sobno STANOVANJE. ☎ 031/891-105 16965

Kranj - pritličje hiše, kuhinja opremljena, Tržič - 3 sobno stanovanje v nadstropju hiše, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25

Kranj - pritličje hiše s pisarno in stanovanjem v hiši v bližini sodišča, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25

ODDAMO: KRANJ - DVOSOBNO, DVOINPOLSOBNO STANOVANJE. FRAST-nepremičnine 04/234 40 80, 041/ 734 198

STANOVANJA NAJAMEMO

Najamem sobo ali manjšo garsonjero v Kranju. ☎ 041/250-358 48

ZA RESNICNOST IN VERODOSTOJNOST OBJAVLJENIH OGLASOV IN SPOROČIL ODGOVARJA IZKLJUČNO NAROČNIK LE- TEH!

Koledovanje v Gorjah in Podhomu

Včasih pogost običaj ob novem letu sta obudila Kulturno društvo ob podpori krajevne skupnosti Gorje s sodelovanjem kulturnikov z Bohinjske Bele.

Gorje - "Oča odprite duri, mat naj fest zakuri. Veter zunaj tuli, nam v želodcih kruli. - Spet smo tu koledniki, dobrega posredniki. K vam prišli smo v vas, zdaj ko je koledve čas. - En talar orehov, en talar klobas, en literček vina pa gremo od vas."

Tako so se v nedeljo zvečer "Pred zadrugo" v Gorjah s petjem in domačim triom z Bohinjske Bele predstavili člani Moškega pevskega zbora domačega (dirigent Štefan Polda) Kulturnega društva Gorje in člani kulturnega društva z Bohinjske Bele z vodjo Antonom Kelblom. Ob podpori krajevne skupnosti Gorje z novim predsednikom Petrom Torkarjem in podpredsednikom Tomažem Bergantom so obudili nekdanji običaj izpred deset in več let na večer pred sv. Tremi kralji.

Včasih so koledovanja bila pogosta po Sloveniji. Bila so vedno povezana z željami za dobro letino. Od domačije do domačije so prihajali fantje in zapeli gospodarjem. V dar so dobili klobase, kruh, orehe in druge domače dobrote. Običajno so se potem z njimi na koncu vasi ali kje drugje pogostili, se poveselili in zaplesali. Če koga niso obiskali, je bila to največja sramota za takšnega gospodarja in "nevarnost", da zanj leto ne bo dobro. Koledovanje so na Bohinjski Beli podobno kot v Ribnem in na Selu ohranili. Letos je bilo na Bohinjski Beli 22. decembra, v Ribnem in na Selu pa 29. decembra. Sicer pa je običaj koledovanja ohranjen še najbolj v Bohinju, v Zgornji bohinjski dolini, kjer so poznani Otepovci.

"V Gorje smo jih povabili, ker želimo obuditi ta običaj, hkrati pa je bila to tudi prva kulturno etnografska prireditev v krajevni skupnosti Gorje na začetku leta, ki jih bomo sicer prirejali, negovali in podpirali med letom. Kulturno društvo z nekaj deset člani ima v sovjem sestavu tudi Mešani pevski zbor, Mladinski pevski zbor Mozaik, recitatorsko sekcijo in otroško folklorno skupino, ki jo vodi Jožica Gajzer" sta povedala predsednik Torkar in podpredsednik Bergant.

Po koledovanju v Zgornjih Gorjah so se koledniki podali v Spodnje Gorje in Podhomu. Pozdravil jih je tudi novi župan občine Bled Jože Antonič, ki je tu sam primaknil del k dobrotam v koš.

Andrej Žalar

Veseli večer v Komendi

Komenda - Društvo upokojencev je pred koncem minulega leta pripravilo zanimiv in zelo obiskan veseli večer v kulturnem domu v Komendi. Dramska sekcija je predstavila delo Ivana Sivca pod naslovom Komenda od Petra Pavla Glavarja do danes in komedijo Za boljši jutri. Nastopili pa so tudi recitatorji, Mešani pevski zbor Društva upokojencev Komenda, folklorna skupina in ansambel društva upokojencev. **A. Ž.**

Priznanje SD Strahovica

Selo pri Vodicah - Pisali smo, da je Turistično društvo Vodice lani ob koncu leta prvič podelilo priznanja za urejenost naselij, društvenih in gasilskih domov, domačij in kmetij v občini Vodice. Priznanja je na prireditvi Veselo v novo leto podelil predsednik TD Vodice Lojze Kosec. Med dobitniki priznanj pri naseljih so bili Bukovica, Zapoge in Selo pri Vodicah. Slednje se je pri ocenjevanju uvrstilo na prvo mesto. Pri najlepše urejenih društvenih domovih pa je dobilo priznanje poleg lovske družine tudi Smučarsko društvo Strahovica za dom na Selu pri Vodicah (na sliki). **A. Ž.**

Andrej Miklavc smuči postavil v kot

S smuči za mikrofon

Kranjska Gora - Andrej Miklavc, nekdanji član slovenske alpske reprezentance, zmagovalec tekme svetovnega pokala, je maja lani postavil smučke v kot. V Kranjski Gori je letos nastopal kot strokovni komentator za slovensko nacionalno televizijo.

Kako ste se znašli v novi vlogi strokovnega komentatorja?

"No, to ni ravno moja nova vloga. Moja nova vloga je delo v Mobitelu, podjetju, ki je bilo dolga leta moj sponzor. Odzval pa sem se povabilu nacionalne televizije, da z njimi sodelujem kot strokovni komentator na Pokalu Vitranc in letošnjem svetovnem prvenstvu. Smučanje je bil del mojega življenja od same mladosti, živel sem v njem in ga spremljal. Ker sem se odločil za konec aktivnega tekmovanja, še ne pomeni, da sem tudi nehal spremljati smučanje. Sedaj, ko sem bolj oddaljen od vsega dogajanja, mogoče nekoliko bolj objektivno vse opazujem in ocenjujem. Opazil sem, da se smučanje iz leta v leto nenormalno razvija in se bo še."

Kdaj je padla odločitev, da prenehate tekmovati, in zakaj?

"Vrhunski šport ni doživljenjska stvar in vsak ima motiv, še kaj drugega početi v življenju. Zdi se mi, da je doba, ki sem jo preživel na snegu, vsi treningi, tekme in doseženi rezultati, vse to je nekako zaznamovalo moje življenje. Vendar prihajajo drugi izzivi, druge možnosti in mislim, da je sedaj čas, da jih izkoristim."

In kakšen je vaš pogled na stanje v smučanju danes?

"Še vedno je močan vpliv novih smuči, o tem se v zadnjem letu sicer manj govori, vendar njim so se morali prilagoditi tako tekmovalci kot same postavitve prog. Pri tem so izkušenejši, starejši tekmovalci bolj hendikepirani kot mladi, ki so prišli na površje v zadnjem obdobju. Po drugi strani pa prav to, da prihajajo vedno novi in mladi smučarji, ta šport ustvarja še bolj zanimiv."

S. Š., foto: T. D.

VAŠA PESEM: PREDLOG TEGA TEDNA	Zmagovalni pesmi prejšnjega tedna:	Radio Ognjišče, Štula 23, p.p. 4863, 1210 Ljubljana Šentvid Glasujete lahko tudi na internet naslovu: http:/radio.ognjisce.si
popevke: 1. Mili - Lahko pride dan 2. Moj oder je nebo - Katrinas 3. Vse po tebi mi diši - Natalija Kolšek	1. Božje dete - New Swing Quartet 2. Na božično noč - ans. Storžič	
NZ-vže: 1. Slovenija - ans. Vrisk 2. Rano jutro - ans. Lojzeta Slaka 3. Deklica s črnimi očmi - Igor in zlati zvoki	Ime in priimek ..... Naslov ..... Pošta:	

Primož Ulaga, direktor nordijskih reprezentanc

Ob paniki se vse podira

"Športnik, ki mu ne gre, mora biti pripravljen pregristi vse, kar je potrebno, da uide začaranem stanju, to si mora enostavno želeti. In če ob tem še strokovni tim zna pravilno dozirati trening, potem se tak športnik slej ko prej izkaže."

Kranjska Gora - Vsakoletno tekmovanje za svetovni pokal v Kranjski Gori privabi mnoge smučarske legende, še posebej slovenske. Pod Vitranc radi zaidejo ne samo nekdanji junaki alpskega smučanja, temveč tudi nordijskega. Tako smo v nedeljo srečali drugega najuspešnejšega slovenskega skakalca vseh časov, zmagovalca devetih tekem svetovnega pokala v smučarskih skokih, sedaj pa direktorja nordijskih reprezentanc **Primoža Ulago**, ki si je dan prej ogledal tretjo tekmo novoletne turneje smučarskih skakalcev v Innsbrucku, po slalomu v Kranjski Gori pa je odhitel na včerajšnji zaključek novoletne turneje v Bischofshofnu.

Je današnji obisk Kranjske Gore bolj poslovne narave ali ste tu zgolj kot gledalec?

"Osebno se mi zdi, da take prireditve še najbolje vidiš doma prek televizije. Kot direktor nordijskih reprezentanc sem zato današnji obisk izkoristil bolj za opazovanje celotne organizacije tako velike tekme, saj se te izkušnje lahko prenesejo na naš nordijski del. Seveda pa mnogo ljudi tudi poznam, saj gre vendarle za smučarsko srenjo, tudi zato sem prišel. Z našimi sponzorji imamo dovolj stikov tudi ob drugih priložnostih, tako da to ni bil namen današnjega obiska, čeprav moraš s sponzorji vedno vzdrževati dobre odnose. Bomo pa videli, koga bomo še srečali, v VIP šotoru se ponavadi zadržuje veliko pomembnežev."

V Kranjsko Goro ste prišli neposredno z novoletne turneje, ki se jutri zaključuje. So vas uspešni dosedanji nastopi naših skakalcev presenetili?

"Če bi mi pred začetkom novoletne turneje kdo rekel, da bomo imeli tekmovalca celo v igri za končno zmago, mu ne bi verjel. Najbolj me veseli, da je Primož Peterka povsem konkurenčen najboljšim skakalcem, torej da se je popolnoma našel. V Innsbrucku je imel nekoliko smole, saj so bili pogoji pri njegovem prvem skoku zelo slabi in tukaj si FIS zasluži mehko kritiko, saj so Primoža kot kandidata za zmago v skupnem seštevku novoletne turneje spustili skočiti v tako slabe pogoje. Morali bi malo počakati, saj so v zraku tedaj nastale prave luknje brez vetra. Vseeno je kar dobro opravil z nastopom. Vesel sem, da se je na tej tekmi na noge postavil tudi Robert Kranjec. Tudi Igor Medved je dobro odskakal, čeprav ni zmagal v svojem dvoboju. Edini, ki je v Innsbrucku nekoliko slabše skakal, je bil Žonta, ki mu je v poskusni seriji skok dobro uspel, na sami tekmi pa ne. A ni nobene panike, predvsem je ne bi radi delali, ker vemo, kako se zaradi nje lahko kmalu vse podre. Tu je treba dati vso pohvalo celotnemu trenerskemu timu z Matjažem na čelu, ki je opravil zelo dobro delo. Vodstvo reprezentance pa se po svoje trudi in zaenkrat nam vse uspeva. Sezona je do tega trenutka odlična."

Letošnja sezona je za slovenske skakalce zelo uspešna, že lanska je bila, medtem pa se opazi krizo pri alpskih smučarjih. Tudi skakalci so morali v preteklosti preživeti nekajletno krizo. Kakšne so vaše izkušnje, kako se izviti iz njenega primeža?

"Ponavadi je med sezono zelo težko kaj rešiti. Vsaj pri skakalcih, kjer sta praktično vsak vikend po dve tekmi. Zelo težko je v taki situaciji odreagirati, se umakniti za pet, šest tekem, ker vemo, kaj izguba tolikšnih tekem pomeni. Tekmovalec bi rad čimprej spet tekmoval in neuspehi se navadno le ponavljajo. Težko je imeti tako trezno glavo, da bi se umaknil za en mesec, ko pa je sezona dolga le tri mesece. Mislim, da je v vseh športih potrebno v pripravljalnem obdobju postaviti pravo bazo. Kaj je prava baza, pa je zelo širok pojem, ki ga obvlada malo trenerjev."

No, v nordijski reprezentanci se po krajšem spancu sedaj prebujajo tudi tekači.

"Petra Majdič se po ogromnem lanskem napredku že približuje svojim najboljšim rezultatom. Sama s pokazanim še ni zadovoljna, vendar se je lahko prav v veliki želji po vrhunskem rezultatu pojavil ta problem. Tukaj se lepo vidi, da je veliko odvisno od športnika. Mi imamo dovolj strokovnjakov za prehrano, za pripravo, psihologa, a pomemben je kader. Da ima športnik v sebi tisto željo po napredku, po uspehu. Če športnik nima te potrebne samozavesti, je zelo težko, da se vse poklopi. Športnik, ki mu ne gre, mora biti pripravljen pregristi vse, kar je potrebno, da uide začaranem stanju, to si mora enostavno želeti. In če ob tem še strokovni tim zna pravilno dozirati trening, potem se tak športnik slej ko prej izkaže. Ne glede, ali prihaja iz Hrvaške, kjer za smučarske športe nimajo nobenih naravnih pogojev, ali iz Skandinavije. Enostavno moraš najti take, ki imajo srce."

Glede na rezultate slovenskih skakalcev bo letošnja planiška prireditev množično obiskana. Taka podpora vsakega športnika ali športnega delavca navdaja s ponosom. Povsem drugače pa je, če pogledamo planiško infrastrukturo, ki je napram skakalnim napravam, na katerih na primer poteka novoletna turneja, prava podrtija, nevredna svojega slovesa.

"Prepričan sem, da bodo letošnji uspehi skakalcev še trajali in Planica bo verjetno polna. Se pa bomo tudi v Planici morali zgledovati po prirediteljih v Obersdorfu in Garmisch-Partenkirchnu, kjer ni bilo nobene možnosti, da bi si kdo tekmi ogledal zastonj. Danes so take tekme velik šov, tekmovalci svojo vlogo opravijo profesionalno, zato je treba njen ogled tudi plačati po primerni ceni. Toliko "zastonjkarjev", kot jih je na naših prireditvah, v Garmischu ne najdeš.

Kar se tiče infrastrukture, je velika slovenska hiba. Včeraj smo si ogledali napravo v Innsbrucku, kjer je objekt tako fenomenalen, da je težko verjeti. Tudi pri nas se da to narediti, vendar ne z denarjem organizacijskega komiteja Planica, saj se moramo zavedati, da izkupiček iz ene tekme ni tako velik, da bi z njim lahko kaj gradil, hkrati pa objektov niti ne moreš obnavljati po epizodah. V tak projekt, mislim, da se morajo vključiti vsi, od države, zveze do zainteresiranih investitorjev. In po izkušnjah iz Innsbrucka se tak projekt lahko zelo dobro trži in s tem tudi hitro povrne vložek vanj. V primeru Planice bo zares treba najti skupni jezik, je samo ena in poznana po vsem svetu."

Simon Šubic, foto: Tina Dokl

KRANJ- najamemo opremljeno dvosobno stanovanje. FRAST-nepremičnine 04/234 40 80, 041/ 734 198

ŠPORT

Nov, nerabljen SNOWBOARD z vezmi, prodam. ☎ 041/298-798 16902

STORITVE

SENČILA ASTERIKS, Rozman Peter, s.p., Senično 7, Križe, ☎ 5955-170, 041/733-709, ŽALUZIJE, ROLETE, LAMELNE ZAVESE, PLISE ZAVESE, KOMARNIKI, ROLOJI, MARKIZE, PVC KARNISE, TENDE! Sestavni in nadomestni deli za rolete in žaluzije, izdelovanje, svetovanje, montaža in servis. Dobava v najkrajšem času, 5% popust! 25

ZIDARSTVO IN FASADERSTVO IZVAJA vsa GRADBENA DELA - novogradnje, vse vrste fasad, notranje omete, adaptacije, z materialom ali brez. ☎ 2027-031, 041/760-614, Bytyqi Halim,s.p., Glavni trg 14, Kranj 54

IZDELAVA PODSTREŠNIH STANOVANJ in POLAGANJE LESENIH OBLOG. Planinšek,s.p., Hotemaže 21, Preddvor, ☎ 25-31-673, 031/504-642 95

STANOVANJA PRODAMO

TRŽIČ BISTRICA, 1 ss, 40 m2 v hiši, CK, cena 6,5 mio SIT, prodam. ☎ 23 15 600, 040/200 662, 041/774 101 PIANOVA NEPREMIČNINE 21

PLANINA I, 1 ss, 45 m2, 11. nad., priključki, balkon, prazno, cena 10,8 mio SIT, prodam. ☎ 23 15 600, 040/200 662, 041/774 101 PIANOVA NEPREMIČNINE 22

PLANINA I, 2 ss, 63 m2, 4 nad/4, priključki, balkon, ugodno prodam. ☎ 23 15 600, 040/200 662, 041/774 101 PIANOVA NEPREMIČNINE 23

RADOVLJICA: Zelo ugodno prodamo svetlo podpritlično stanovanje v izmeri 48 m2. Povsem prenovljeno in opremljeno. CENA: po dog. K.R. NEPREMIČNINE, Lesce d.o.o., tel.: 04 / 53 17 460, 031/370-460

RADOVLJICA: Ugodno prodamo trisobno stanovanje na mirni lokaciji v manjšem bloku, 68 m2. Vsi priključki, lastna C.K. CENA: 14.300.000 SIT K.R. NEPREMIČNINE, Lesce d.o.o., tel.: 04 / 53 17 460, 031/370-460

RADOVLJICA: V starem delu mesta prodamo pritlično enosobno stanovanje v starejši hiši v izmeri cca. 40 m2. CENA: 9.000.000 SIT K.R. NEPREMIČNINE, Lesce d.o.o., tel.: 04 / 53 17 460, 031/370-460

Kranj - za Zdravstvenim domom prodamo
NOVA STANOVANJA.
Telefon: 041/647-257

HRAŠE: Zelo ugodno prodamo dvosobno stanovanje v izmeri cca. 55 m2 v prenovljeni hiši. Vsi priključki, parkirišče. CENA: 9.300.000 SIT K.R. NEPREMIČNINE, Lesce d.o.o., tel.: 04 / 53 17 460, 031/370-460

RADOVLJICA: Oddamo opremljeno dvoinpolsobno in trisobno stanovanje. K.R. NEPREMIČNINE, Lesce d.o.o., tel.: 04 / 53 17 460, 031/370-460

ŠKOFJA LOKA-Mesto, dvosobno, 69 m2, mansarda, prodamo. BLOK 5 nepremičnine, 041 428 958 , 04 512 51 22.

ŠKOFJA LOKA-Frankovo naselje, dvosobno 58,00 m2, zastekljen balkon, lepo urejeno. BLOK 5 nepremičnine, 041 428 958 , 04 512 51 22.

KRANJ, Vodovodni stolp - 2 SS 57,40 m2 v 3. nad., 2 SS 54,6 m2 v 4. nad. pri nebotičniku, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina II - 1 G 28,00 m2 v 2.nad., K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66.

KRANJ - 2 SS 48,80 m2 v večstanovanjski hiši z novo opremo, 2 SS 59 m2 v 6. nad., 2 SS 68 m2 v 2.nad. 2 SS + K 76 m2 v 1. nad. K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina I - 2 SS + K 69,5 m2 v 5.nad., K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina III - 3 SS + K 76 m2 v 1.nad., K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina III - 3 SS + K 79,80 m2 v pritličju., K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina III - 2,5 SS 75,60 m2 v 1.nad. K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina II - 3 SS 79,80 m2 v pritličju z atrijem, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

KRANJ, Planina I - 2 SS + 2 K 91 m2 v 6.nad.; 2 SS + 2 K 95,4 m2 v 2.nad., K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

PREDDVOR - 3 SS + K v 1. nads.obnovljene hiše 118 m2, posebej podstrešje 100 m2, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

TRŽIČ - v 2. nads v celoti obnovljeno 4 SS + K 155 m2, s kletjo in podstrešjem še 30 m2, K3 KERN d.o.o., tel. 04 202 13 53, 202 25 66

PLANINA 2: prodamo 3ss, 89 m2, 17,5 mio. FRAST nepremičnine 04/ 234 40 80 041/ 734 198

ZLATO POLJE: prodamo 2ss, 55m2, 1.nad.,13,7 mio. FRAST nepremičnine 04/ 234 40 80 041/ 734 198

KRANJ- nizek blok, 4ss, 84 m2, urejeno, pritličje, 17 mio. FRAST nepremičnine 04/ 23 44 080 041/734 198

PLANINA 1: prodamo 2ss, 58m2, 14 mio. FRAST nepremičnine 04/ 23 44 080 041/734 198

PLANINA 3: prodamo 2+2SS, nizek blok, 19 mio. FRAST nepremičnine 04/ 23 44 080 041/734 198

PLANINA III, 2 ss, 62 m2, 6. nad., priključki, balkon, obnovljeno, prazno, ugodno prodam. ☎ 23 15 600, 040/200 662, 041/774 101 PIANOVA NEPREMIČNINE 24

ŠKOFJA LOKA Partizanska cesta prodamo GARSOJERO 20,41 m2, IV. nadstropje, CK ogrevanje, vsi priključki. ☎ 50-60-300 LOKA NEPREMIČNINE 71

ŠKOFJA LOKA Partizanska cesta prodamo 2 ss s kabinetom 58 m2, 8. nadstr. Stanovanje v celoti obnovljeno, lep razgled in vsi priključki. ☎ 50-60-300, LOKA NEPREMIČNINE 72

KRANJ PLANINA 1 prodamo eno sobno STANOVANJE 45 m2, k11. nadstr. zastekljen balkon, vsi priključki, prevzem možen takoj. ☎ 50-60-300, LOKA NEPREMIČNINE 73

KRANJ,ŠENČUR PRODAMO NOVA STANOVANJA V IZGRADNJI. BLED obnovljena garsonjera, 27 m2/I, vsi priključki, KRANJ Planina II garsonjera, 27 m2/I. zastekljen balkon, 8,5 mio SIT, vselitev takoj, RADOVLJICA garsonjera, 30 m2/PR od VI., balkon, nizek blok, 8 mio SIT, KRANJ Planina I lepo 2 ss, 57 m2/III od VII., balkon JZ, 14,7 mio SIT, KRANJ Planina I delno obnovljeno 2 ss, 60 m2/I., od X., 14,8 mio SIT, KRANJ Planina I delno obnovljeno 2ss+k, 55 m2/IX, 13,8 mio SIT, BLED obnovljeno 1 ss (50 m2) ali 2 ss(60-70m2) v večstanovanjski hiši, vsi priključki, cena po dogovoru. DOM NEPREMIČNINE, 202-33-00, 2369-333, 041/333-222 87

KRANJ Vodovodni stolp 3 SS, 75,5 M2/III od IV. balkon, 17,3 mio SIT, KRANJ Planina III 4 ss atrijsko, 94 m2+atrij, 21,6 mio SIT, TRŽIČ ugodno obnovljeno 3 ss v hiši z vrtom in garažo, koristne površine 140 m2+18m2 in 350 m2 vrta, 28,5 mio SIT. DOM NEPREMIČNINE, 202-33-00, 2369-333, 041/333-222 88

VOZILO KUPIM

Največ za vaše pokškodovano vozilo, tudi totalko. Takojšnje plačilo, prepis in odvoz. ☎ 031/770-833 4

VOZILA

ODKUP RABLJENIH VOZIL od l. 1992. Plačilo v GOTOVINI, uredimo prenos lastništva. ADRIA AVTO,d.o.o., Partizanska c. 1, Škofja Loka (bivša vojašnica). ☎ 5134-148, 041/632-577 26

FORD MONDEO 1.8 karavan, l. 2001, 7000 km, metalno moder, z vso opremo, servisna knjiga, kot nov, prodam. ☎ 031/395-545 34

AG GANTAR
Bistev Praprotnik 10, NAKLO
Tel./fax: 04/2576052
PRODAJA IN MONTAŽA IZPUŠNIH SISTEMOV TER AVTOMOBILSKIH BLAŽILCEV
MONROE

Prodam TIPO 2.0 16 v, l. 93/94, 1. lastnik, dobro ohranjen. ☎ 041/963-244, 595-72-08 70

Prodamo SUZUKI BALENO WAGON 1.6 GLX 4 WD, l. 2000, klima. ☎ 502-2000, 041/630-754 84

Prodam ŠKODO FAVORIT LS, l. 91, 70.000 km, registriran do 3/03, kljuka, radio, cena 50.000 SIT. ☎ 25 22 291, Cerklje 94

GOLF SYNCRO 1.8, l. 96, 1. lastnik, 5 vrat, t. moder, prodam. ☎ 5146-406 Brane 106

Prodam HYUNDAI H 100 2.5 DLX, l. 93, 6 sedežev + tovor, vsa stekla, bela barva. ☎ 041/680-068 16971

ZAPOSLIM

Zaposlim DELAVCA v predelavi mesa - mesarja. ☎ 041/646-494, Mesarstvo Likozar iztok s.p., Trg. D. Jenka 6, Cerklje 18

Komunikativnim osebam nudimo redno zaposlitev za delo na terenu (ni prodaja). ☎ 041/604-413 ali 04/59 57 995, MKZ, Slovenska c. 29, Ljubljana 28

Delo nudimo vsem osebam v telefonskem studiu v Kranju. Lahko so tudi mlajši upokojenci. Pridružite se prijetni skupini. Dodatne informacije na ☎ 04/20 14 820, CZ,d.d., Kopitarjeva 2, Ljubljana 29

Bistro Žafranika zaposli mlajšega gostinca ali gostinko. Bistro Žafranika, J. Platiše 17, Kranj, 031/322-499 42

Iščemo KUHARJA z izkušnjami in dekle za pomoč v strežbi. ☎ 041/75-11-66, Avtobit,d.o.o., Zg. Bitnje 191 59

KUHARJA-ico in gospodinjsko pomočnico, zaposlimo. Gostilna pri Bizjaku, Zg. Bela 20, ☎ 2555-600, 031/640-930 68

Iščemo dekle za delo v strežbi. ☎ 041/663-095 SELJAK d.o.o., Šiška 12, Preddvor 74

Zaposlimo DELAVCA za krovsko kleparska dela. ☎ 041/662-557 KK OBLAK d.o.o., Predoslje 125, Kranj 75

ZAPOSLITEV IŠČE

Iščem zaposlitev v dopoldanskem času, sem ekonomsko komercialni tehnik. Tel.: 041/516-536

ŽIVALI

Prodam PIŠČANCE domače reje. ☎ 031/468-900 48

RJAVE JARKICE, prodam. Stanonik, Log 9, Šk. Loka, ☎ 518-55-46 52

Prodam čb BIKCA, starega 10 dni. ☎ 514-68-59 57

Prodam 10 dni staro TELIČKO simentalko. ☎ 530-96-80 63

Prodam TELICO čb, brejo 7 mesecev. ☎ 519-70-24 65

Prodam TELIČKO simentalko, staro 14 dni. ☎ 041/827-152 77

Podjetje
BACO
OGNJEVZDRŽNI MATERIALI, d.o.o., Motnica 11, 1236 Trzin,
zaposli
4 industrijske zidarje -
šamoterje oz. gradbene zidarje za poskusno dobo 6 mesecev oz. za nedoločen čas po 6 mesecih.
Delavci morajo biti državljani RS ter morajo imeti preskrbljeno prebivališče.
Za vse dodatne informacije pokličite upravo podjetja po tel.: 01/562-1804, 562-1825.

Prodam 10 dni starega TELIČKA čb. ☎ 2560-223 79

Prodam 10 dni starega BIKCA. ☎ 041/515-867 80

Prodam 2 TELIČKA stara 10 dni. ☎ 041/589-344 81

Prodam 2 čb BIKCA, stara 8 dni. ☎ 25-11-813

Prodam TELIČKO simentalko, staro 14 dni. ☎ 572-13-18 106

ŽIVALI KUPIM

Kupim BIKCA simentalca do 10 dni. ☎ 5186-043. ☎ 031/378-946 47

Kupom več BIKCEV simentalcev od 180-220 kg težkih. ☎ 031/571-522 50

Kupim starejši TRAKTOR in KOSILNICO. ☎ 031/753-484 53

ODKUPUJEMO MLADO pitano govedo, jagenjčke, teleta, krave. ☎ 041/650-975, Mesarstvo Oblak, Delavska ul. 18, Žiri 69

Kupim 10 dni starega BIKCA simentalca. ☎ 250-14-50 76

Kupim teleta simentalca, limuzin ali belgijsko plava, teža do 80 kg. ☎ 519-51-79 85

GORENJSKI GLAS

OBJAVA URADNIH UR IN DEŽURSTEV POGREBNIH SLUŽB

AKRIS, d.o.o., Nova vas 17, Radovljica
tel.: 04/533-33-65, Šk. Loka; 04/5123-076
MOBITEL: 041/631-107

KOMUNALA KRANJ - DE Pogrebne storitve
URADNE URE: od 6. do 14. ure, od ponedeljka do petka,
Tel./Fax: 04/28-11-391, dežurna služba neprekinjeno 24 ur,
mob.: 041/638-561

NAVČEK, d.o.o., Pogrebne storitve
tel.: 04/253-15-90, MOB.: 041/628-940

JEKO - IN, Pogrebna služba Blejska Dobrava
URADNE URE: od 7. do 15. ure od ponedeljka - petka,
tel.: 5874-222, Dežurna služba popoldan do 20. ure
tel.: 5874-222 ali neprekinjeno 24 ur.

POGREBNIK Dvorje
tel.: 25-214-24, 041/614-528, 041/624-685

POGREBNE STORITVE NOVAK
Anton Novak, s.p. Hraše 19, Lesce
Dežurna služba: 04/53-33-412, 041/655-987, 031/203-737

LOŠKA KOMUNALA, d.d., ŠKOFJA LOKA
Kidričeva c. 43/a, Škofja Loka
od ponedeljka do petka od 7. do 14. ure,
tel.: 50-23-500, 041/648-963
Dežurna služba od 14. do 7. ure zjutraj naslednjega dne
041/648-963, 041/357-976

POGREBNE STORITVE HIPNOS D.O.O.
Barletova cesta, Preska - Medvode,
tel/fax.: 01/3613 - 589, dežurni: 050/ 620-699

ZA OBJAVO OSMRTNICE ALI ZAHVALE V GORENJSKEM GLASU DOBITE OBRAZCE PRI VSEH DEŽURNIH SLUŽBAH.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage hčerke in sestre

TATJANE GALIČIČ

se iskreno zahvaljujemo osebju in zdravnikom CDB Mali dom - Ljubljana za dolgoletno nego, zdravljenje in lajšanje trpljenja. Najlepša hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče.
Hvala društvu Sožitje, SGP Tehnik, Alpini in vrtcu Gorenja vas.
Hvala g. župniku za lep obred, pevcem in ge. Tilki za poslovilne besede.

Vsi njeni
Gorenja vas, 22. december 2002

V SPOMIN

6. januarja je minilo pet let, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, brat, stric in stari ata

JANEZ KENDA

iz Stare Oselice

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.
Naj vam Bog poplača.

Žena Francka in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Svoje ustvarjalno življenje je sklenil v 98. letu naš dragi oče, dedi, pradedi in stric

RUDOLF KLEMENC

elektromojster v tovarni Sava v Kranju

Zapustil nam je bogato dediščino v vrednotenju poguma, ponosa, znanja in človečnosti.
Od njega smo se poslovili v družinskem krogu v torek, 31. decembra, 2002 na pokopališču v Kranju.

Žalujoči: otroci Ela, Roman in Tatjana z družinami ter drugo sorodstvo
Kranj, Ljubljana, Radovljica, Reka

ZAHVALA

27. decembra 2002 je za vedno mirno zaspala in odšla k svojemu Stvarniku naša mama, stara mama, prababica in teta

ANGELA URBANEC

p.d. Pangršnikova mama iz Bele

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje in sočustvovali z nami, darovali cvetje in sveče ter jo tako številčno pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala, še posebej g. župniku Lavrincu in patru Polikarpu za opravljen obred, Kranjskemu kvintetu za doživeto petje, praporščakom, pogrebni službi Navček in pevcem iz župnije Preddvor.

Hčerki: Jelca in Marinka ter sin Jože z družinami

V SPOMIN

Mineva leto dni,
kar tebe več med nami ni.
Ne mine dan, ne mine noč,
da z nami nisi ti navzoč.

5. januarja je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš predragi mož, oče, dedek in brat

MILAN PAJNTAR

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiščete njegov grob.

Pogrešamo te vsi, ki smo te imeli radi.
Čirče, januar 2003

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

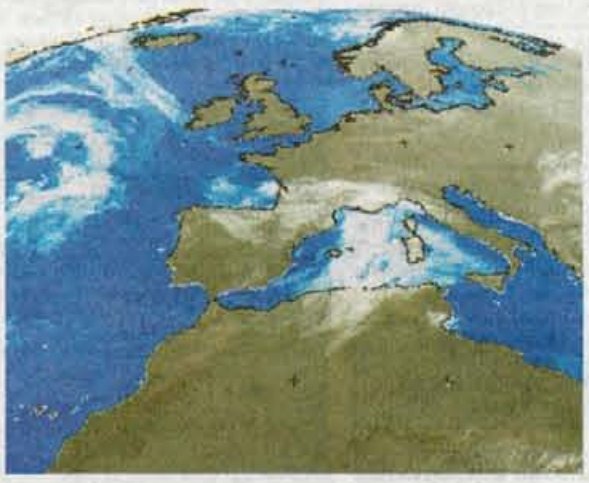

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od -5 °C do -4 °C	od -10 °C do -6 °C	od -7 °C do -5 °C

Danes, v torek bo oblačno, občasno bo rahlo snežilo. Pihal bo severovzhodni veter. Jutri, v sredo, bo delno jasno, čez dan se bo od zahoda spet pooblačilo. V četrtek bo prevladovalo oblačno vreme, občasno bo rahlo naletaval sneg. Hladno bo.

Mladost v koraku

Na Primskovem so ustanovili Kulturno-umetniško društvo Ansambel kranjskih mažoretk.

Petnajst mladih deklet, pod vodstvom gospe Eme Zalezina, skupaj koraka, pleše in spretno vrti palico že tri leta. Njihov nastop je prijeten za oko gledalca, za tem pa stoji veliko vloženega truda, vaj in tudi dobre organizacije ter pomoči odraslih. Zanimanja med mladimi Kranjčankami za to posebno ameriško veščino lahkotnega in mičnega vrtenja palice je vse več. Tako so jeseni letos ustanovili Kulturno-umetniško društvo Ansambel kranjskih mažoretk s sedežem na Primskovem. Stalnim članicam se je že pridružilo enaindvajset novink.

Korakanje z dodajanjem plesnih elementov, obenem pa še vrtenje palice - sliši se zanimivo, kajne? Mažoretke združujejo znanje gimnastike, plesa, folklore, ritmike in baleta. Po nekaterih navedbah ta umetnost izvira iz doline Missisipija. Ameriški major Milsap naj bi dekleta v plesni šoli poimenoval majorete. Po drugih virih iz so najprej obstajale bobnarske mažorete, ki so korakale s palico pred skupino bobnarjev, kasneje pa so spremljale godbe na pihala.

Mažoretke so priljubljene tudi pri nas. V Sloveniji imamo približno 36 skupin, ki se povezujejo v tri plesne zveze. Poleg številnih nastopov mažoretne skupine svoje znanje pokažejo na državnih prvenstvih, na številnih nastopih in na že tradicionalni reviji mažoretnih skupin v Trbovljah.

Pred tremi leti se je povezalo petnajst mladih deklet, ki so prve korake osvojile pod strokovnim vodstvom gospe Eme Zalezina, ki prihaja iz Trbovelj. Za njimi je že nekaj odmevnih nastopov v domači občini, s Pihalno godbo Kranj so dvakrat gostovali v Cavtatu. Znanje izpopolnjujejo na taborih, letošnje jesenske počitnice so dekleta preživela delovno v Marindolu.

Potreba po kakovostnejši organiziranosti je privedla do ustanovitve Kulturno-umetniškega društva Ansambel kranjskih mažoretk. S tem so odprli vrata tudi novinkam, ne le tistim, doma s Primskovega, ampak tudi ostalim Kranjčankam. Obstoječi skupini se je pridružilo enaindvajset deklic, starih od pet do petnajst let. Vadijo dvakrat na teden na podružnični Osnovni šoli Simona Jenka na Primskovem.

Ob strani jim stojijo starši, jih vzpodbujajo in jim, če je le možno, pomagajo tudi finančno pri nastopih, prevozih, pri nakupu posebnih uniform... Odzvali so se tudi Mestna občina Kranj, Krajevna skupnost Primskovo, OŠ Simona Jenka in nekatera podjetja, med njimi so ISKRA TEL, d.o.o., Kranj., EROS, d.o.o., POSLOVNA ENOTA AGENT Kranj, Agencija za promet z nepremičninami, HRANILNICA LON, D.D., REŠET, d.o.o., Kranj, Notar Vojko Pintar Kranj, Silvaprodukt, d.o.o., Ljubljana, PINGO, d.o.o., Kranj, LEDO SERVIS, Trgovina in servis gostinske opreme Kranj, Mesarstvo Čadež, Lincer, d.o.o. in drugi. Tudi brez njihove pomoči dekleta ne bi mogle udejanjiti svojih sanj.

Decembra sta obe skupini mažoretk pripravili nastop na Primskovem.

Kranjske mažoretke imajo vaje vsak torek in četrtek v Osnovni šoli Simona Jenka na Primskovem. Podmladek vadi od 18. do 18:45, članice pa od 18:45 do 19:30. Skupini vodi Ema Zalezina.

Suzana P. Kovačič

Sto del za sto let

Kamnik - V četrtek, 9. januarja, ob 19. uri bo v Galeriji Miha Maleš v Kamniku odprtje razstave del slikarja, po katerem se galerija imenuje. V ponedeljek, 6. januarja, je namreč minilo sto let od rojstva slovenskega slikarja in grafika Mihe Maleša (1903-1987). V ta namen bodo v Maleševi Galeriji v Kamniku, ki hrani večino njegovih del, odprli razstavo z naslovom Sto del za sto let. Njegova več kot šestdesetletna prisotnost na slovenskem likovnem področju je zapustila impozanten opus, največ je grafičnih del, a tudi slikarskih ni prav dosti manj, mnogo pa je tudi drugih z likovnostjo zvezanih dejavnosti. V kulturnem programu ob odprtju bo nastopil All Capone Štrajh Trio.

I.K

Enciklopedija Slovenije - zadnji 16. zvezek

V zadnjih dneh meseca decembra je zagledal luč sveta še zadnji 16. zvezek Enciklopedije Slovenije (ES). Dolgo potovanje, lahko bi se reklo tudi dolga zgodba o uspehu se je s tem končala. Predstavniki založbe Mladinska knjiga, ki je ta velik projekt zastavila in ga tudi uspešno izpeljala so bili na predstavitvi zadnjega zvezka upravičeno ponosni na prehojeno pot. Po drugi strani pa je bilo čutiti nekakšno negotovost oziroma skrb za prihodnost. Dobro utečena ekipa se je znašla v situaciji, ko se bo morala spopasti z novimi izzivi in novimi projekti.

Zadnji 16. zvezek ES je opredeljen kot dodatni (ne dopolnilni) zvezek. Od predhodnih petnajstih zvezkov se razlikuje v več pogledih. Najprej po tem, da je razdeljen na dva po vsebini zelo različna, po obsegu pa skoraj enako obsežna dela. Prvi del prinaša dodatna gesla, drugi pa je kazalo oziroma indeks za vseh šestnajst zvezkov, kar pomeni, da omogoča dostop do vseh informacij v ES. Dodatna gesla vključujejo celotno abecedo od A do Ž. Obdelana so nekoliko bolj na kratko kot v predhodnih zvezkih, s čemer se je pridobil prostor za več gesel. Vseh dodatnih gesel je kar 1579, od tega 278 stvarnih, zlasti iz novejšega političnega, gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja, 1301 pa je biografskih.

Med stvarnimi gesli so tudi "delikatna" gesla, kot jih je na predstavitvi označil akademik dr. Janko Kos. Posebej je omenil geslo cenzura, povojni poboji, Evropska unija in sklop gesel o najnovejšem strankarskem življenju pri nas. Nasploh velja, da se je med gesli v dodatnem zvezku znašlo veliko takšnih, ki so bila prej hote ali nehote spregledanain zato pomenijo nekakšno popravo prejšnjih zvezkov, veliko pa je tudi takšnih, ki jih je prinesel novi čas. Pojavile in uveljavile so se nove osebnosti, nova podjetja, novi dogodki itd.. V tem pogledu je bila ES tokrat bolj odprta ali/in širokogrudna kot v prejšnjih zvezkih. Tudi zato je zadnji zvezek še bolj aktualen in še bolj sodoben, kot bi bil sicer. Notranji in zunanji sodelavci se strinjajo, da je to najbolj zanimiv zvezek, res pa je, da so nekatera načrtovana gesla tudi izostala, ker jih nihče ni napisal.

Kazalo ES obsega 206 strani in je z okoli 45.000 kazalskimi gesli celovit vodnik po njej. Predstavlja pravo nadgradnjo celotne enciklopedije in jo hkrati tudi osmisljuje. Besedila in ilustracije obsegajo 198 strani, uvoda pa je 16 strani. Stvarna gesla obsegajo 8408 vrstic, biografska pa 18.567, vseh ilustracij je 120, od tega 63 barvnih. Nasploh je ilustracij v tem zvezku manj kot v prejšnjih. Besedila je prispevalo 372 piscev in tudi ta zvezek je uredila, tako kot vse prejšnje, Alenka Dermastia, kot glavni in odgovorni urednik pa sta tudi v tem zvezku podpisana Dušan Voglar in Martin Ivanič.

Kakor koli že obračamo, moramo na koncu ugotoviti, da je ES vsekakor najbogatejši podatkovnik o Sloveniji in Slovencih. V nekem smislu je to naša osebna izkaznica. Poudarek sicer ni na obsegu, vendar je res, da zapolnjuje kar 55 centimetrov knjižne police. Po odmevih v Avstriji, npr. pri Jorgu Heiderju, pa to "ustolovsko delo ogroža teritorialno celovitost Avstrije. Kljub temu ali pa morda prav zato se bo delo na enciklopediji nadaljevalo, in sicer v smislu derivatnih izdaj, predvsem pa jo bo treba prevesti v digitalno (elektronsko) obliko.

Tomaž Štefe

Novoletne trobentice v Kranjski Gori

Kranjska Gora - Marsikdo je zadnje decembrske in prve januarske dni v vazo že postavil prve znanilce pomladi, telohe. Nekateri so nabrali tudi prve zvončke, mi pa smo v Kranjski Gori, kjer so se smučarji merili za točke svetovnega pokala, uzrli celo trobentice. Nedeljski sneg jih je nato pobelil.
Foto: Vilma Stanovnik

LOTO

IZŽREBANE ŠTEVILKE 1. KROGA, z dne 5. 1. 2003

3, 5, 11, 17, 21, 25, 30 in dodatna 24

IZŽREBANA LOTKO številka: 955818

V 2. krogu je predvideni sklad

za SEDMICO: 36.000.000 SIT

Za dobitek LOTKO: 26.000.000 SIT

PRI NAS POSLUŠANO RADIO KRANJ 97,3 MHz GORENJSKI MEGASRČEK

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ
TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE
E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
Spletna stran: http://www.radio-kranj.si
NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM

Novorojenčki

V tednu, ki je za nami je bilo v obeh gorenjskih porodnišnicah 32 rojstev, in sicer v Kranju 20 in na Jesenicah 12.

V kranjski porodnišnici je na svet prijokalo 20 novorojenčkov, od tega 14 deklic in 6 dečkov. Na prvem tehtanju je bila najlažja deklica, ki je tehtala 2.610 gramov, najtežji pa je bil deček s 4.580 grami.

V jeseniški porodnišnici pa je prvič na ves glas zajokalo 12 dojenčkov, in sicer 6 deklic in 6 dečkov. Kazalec na tehtnici je 3.920 gramov pokazal najtežji, 2.320 gramov pa najlažji deklici.